

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Matchew No Pakatongngan so Paytābwān no Nya Libro

No nangitolas so nyaya a libro, ki si Matchew a pangaranan da pas Lebi. Iya, ki asa Jodyo a pinagrebbeng no gobyirno do Roma a magsingsingir so bwis no tawotawo saw (10:3) do idi a Kapernaom do probinsya a Galilya. Si Matchew, ki kakteh ni Santiago a anak ni Alpeo (Mk. 2:14; 3:18). Aran naibidang dana a asa a naygaygatos a tawo a maynamot ta nairāman dana do gatos dan mangsingsingir so bwis, ki alit na tinawagan ni Jesos si Matchew a nayparin a asa a nanawhen na (Mt. 9:9; Mk. 2:14; Lk. 5:27), as kan nangay si Jesos a machakan do bahayaw ni Matchew (9:10).

Intolas ni Matchew nyaya a tolas maynamot ta chakey na a mapatakan da no manganoched saw a Jodyo a naiwaras do matatarek saw a nasnasyon a si Jesos dana si Kristo mana Mesias a iyaw mangisalākanaw a inkari ni Āpo Dyos do Adan a Tōlag. On, ipaboya ni Matchew a si Jesos danaw pakatongpalan tabo naitolasaw do Adan a Tōlag.

Myan matatarek a tima a naipaboya do nyaya a libro: No nanōma a tima, ki chakey ni Matchew a ipakatoneng a si Jesos a taga Nasaret, ki iyaw oyod a Āri dan Jodyo. Do nanmaw a kapitulo, ki inpaboya na a si Jesos, ki yapo do kapotōtan Āri

Dabid, as kan naywawaho a intolas ni Matchew nya (1:1; 9:27; 12:23; 15:22; 20:30-31; 21:9, 15). Sinpangan na, intolas naw maynamot dyirad masisīrib saw a nangay a mangchichwas so āri daya daw no Jodyowaw (2:2). Asa pa, do nakaiyahesaw ni Pilato di Jesos an oyod a iya, ki āri da no Jodyo, ki binata ni Jesos dya a kāna, “Nabata mo na” (27:11). Myan paw inpaitolas ni Pilato do toknolenaw ni Jesos do kros a kāna, “IYAW NYA SI JESOS, IYAW ĀRI DAN JODYO” (27:37).

No chedadwa a tima do nyaya a libro, ki ipakatoneng ni Matchew a si Jesos katotohosanaw a maistro. Maynamot do matatarek saw a inanawo ni Jesos, ki myan dadima a naychakarwan no nya tolas: No asa a nanawo (5:1-7:27), ki maynamot do rebbeng kan kagāsat dan manganoched an mairāman sa do pagtorayan Āpo Dyos. Innanawo ni Jesos nyaya do kayan naw do tokonaw a masngen do Kapernaom.

No chedadwa a nanawo (10:5-42), ki maynamot do kainanawo ni Jesos dyirad nanawhen na saw do nakangay daw a mangasaba. No chatatdo a nanawo (13:3-52), ki siraw pangārig ni Jesos a maynamot do pagtorayan Āpo Dyos. No chapat a nanawo (18:3-35), ki maynamot do dadakay kan rebbeng dan manganoched.

No chedadima a nanawo (24:4-25:46), ki maynamot do kangayaw no pandan lōbongaya kan iyaw no kapaybidyaw ni Kristo a mangitoray. Binata ni Jesos a do sakbay no nyaya a panongpalan, ki machita maikasaba a manma iyaw

Maganayaya a Dāmag do tabo nasnasyon do lōbongaya (24:14).

Āro paw naitolas do dyaya a libro a dyi na ibahey do kadwan saw a tolas. Kaspangarigan, inbahey ni Matchew a maynamot do kayamaw ni Pedro do hapotaw no tāw (14:28-31), no kapagbāyad ni Pedro so bwis a nasarakan naw do dangoy no among (17:24-27), kan iyaw pangārig ni Jesos a maynamot do asa poho a babbalāsang a nanghap so riraken da a nangay a mangbayat so mahakayaw a mangabahay (25:1-13).

No Naychakarwan no Nya Libro

Siraw kapoonan ni Jeso-Kristo 1:1-2:23

No kapangnanawo ni Juan a Bawtista 3:1-12

No kapagbawtisar kan kasōot ni Jesos 3:13-4:11

No kapangnanawo ni Jesos do Galilya 4:12-18:35

No kangay kan kapangnanawo ni Jesos do Jerosalem 19:1-20:34

No kadiman ni Jesos 21:1-27:66

No kapagōngar kan kapanawdyan a nanawo ni Jesos 28:1-20

No Maganay a Dāmag a Intolas ni Matchew

*Siraw Kapoonan ni Jeso-Kristo
(Lk. 3:23-38)*

¹ Iyaw nyaya, ki pakatonngan so kapoonan ni Jeso-Kristo a yapo do kapotōtan ni Āri Dabid a kapotōtan ni Abraham.

² Siraw kapotōtan saya a somniknan di Abraham a nandad Dabid, ki siraw nya: Si Abraham, ki āmang ni Isaak. As si Isaak, ki āmang ni Jakob. As si Jakob, ki āmang ni Jodah, magrāman dyirad kakakteh na saw. ³ As no somarono, ki sa Pares kan kakteh naw a si Sera a anak da Jodah kan Tamar.* Siraw kapotōtan a somniknan di Pares, ki si Esron a āmang ni Aram. ⁴ As si Aram, ki āmang ni Aminadab. As si Aminadab, ki āmang ni Naason. As si Naason, ki iyaw āmang ni Salmon. ⁵ As si Salmon, ki āmang ni Boas, as kan iyaw ānang ni Boas, ki si Rahab. Binaket ni Boas si Roth, as kan si Obed anak da. As si Obed, ki āmang ni Jesse. ⁶ As si Jesse, ki āmang ni Āri Dabid.

Sinpangan na, naipōtot ni Dabid si Solomon do baketaw ni Oriah.[†] ⁷ As si Solomon, ki āmang ni Rehoboam. As si Rehoboam, ki āmang ni Abidyah. As si Abidyah, ki āmang ni Assa. ⁸ As si Assa, ki āmang ni Jehosapat. As si Jehosapat, ki āmang ni Joram. As si Joram, ki iyaw kapoonan[‡] ni Ossias. ⁹ As si Ossias, ki āmang ni Jotam. As si Jotam, ki āmang ni Ahas. As si Ahas, ki āmang ni Hesekiyah. ¹⁰ As si Hesekiyah, ki iyaw āmang ni Manases. As si Manases, ki āmang ni Amon. As si Amon, ki āmang ni Josias. ¹¹ As si Josias, ki āpong da Jekonias kan siraw kakakteh naw a mahakay. Iya danaw nyaw chimpwaw

* **1:3** 1:3 Singin sa Pares kan Sera, as iyaw ānang da a si Tamar, ki baket naba ni āmang da a si Jodah. Gen. 38:29-30 † **1:6** 1:6 Si ānang ni Solomon, ki si Batseba a baket ni Oriah a iyaw inpadiman ni Dabid. 2 Sam. 11 ‡ **1:8** 1:8 Si Joram, ki āpong do rapan ni Ossias. 1 Kron. 3:11-12

a nakaadīpen dan taga Babilonya siras Israelita saw, as nakahap da sira do tana da. §

12 Ranan nakaadīpen daw do Babilonya, naipōtot ni Jekonias si Salatiel, kan Salatiel,* ki si Serobbabel. **13** As si Serobbabel, ki āmang ni Abiod.† As si Abiod, ki āmang ni Eliakim. As si Eliakim, ki āmang ni Asor. **14** Si Asor, ki āmang ni Sadok. As si Sadok, ki āmang ni Akim. As si Akim, ki āmang ni Eliod. **15** As si Eliod, ki āmang ni Eleasar. As si Eleasar, ki āmang ni Matan. As si Matan, ki āmang ni Jakob. **16** As si Jakob, ki āmang ni Jose a kabahay ni Maria, as kan si Maria danaw ānangaw ni Jesos a iyaw natawagan naya so Kristo.‡

17 Dawa, myan saw asa poho kan apat a kapotōtan a yapo do Abraham nandad Āri Dabid. As māsaw a asa poho kan apat a kapotōtan nakayapo di Dabid a nandad nakahap daw no taga Babilonya saw siras Israelitaw. As asa poho kan apat a kapotōtan nakayapo do nakapakaro daw a nangay do Babilonya a nandad nakayanak danan Kristo.

No Kaiyanak ni Jeso-Kristo (Lk. 2:1-7)

§ **1:11** 1:11 2 Ār. 24:8-16; 1 Kron. 10-16 * **1:12** 1:12 Si Salatiel, ki āpong ni Serobbabel. 1 Kron. 17-19. † **1:13** 1:13 Ki do dawri a chimpo, narapit iyaw nakapalōbos dan taga Babilonyaw siras taga Israel saw. Dawa, do Israel danaw nayrakorakohan Abiod a pōtot ni Serobbabel. ‡ **1:16** 1:16 “Kristo” mana “Mesias,” ki āwag no Jodyo do naikaryaw a matoboy a mangay do tanaya a mangisalākan.

18 No pakatonngan nakayanak ni Jeso-Kristo, ki komwan: Si Maria, ki naitōlag§ a maikabahay di Jose a nobyo na. Ki sakbay a naysin-asngen sa, ki natonngan da a mabogi dana sawen si Maria a maynamot do panakabalin no Ispirito Santo. **19** Ki maynamot ta malinteg a tawo si Jose, inplāno na pasyayen si Maria a nobya na a akmas naikeddengaw do dadakay dan Jodyo saw. Ki aran komwan, alit na chakey naba masnesnekan do salapen dan tawotawo. Dawa, inranta na pasyayen so matayo. **20** Ki do kayan naw a mangiktokto an paypanghen na, napaboyaw asa anghil ni Āpo do tayēnep na, kan binata na dya a kāna, “Jose a kapotōtan ni Āri Dabid, mamo kaba omkabahay si Maria a nobya mo, ta kaparin Masantwan a Ispirito nakabogi naw. **21** Iyanak nanchiw asa mahakay, ki pangararanan monchis Jesos* maynamot ta isalākan na sanchiw tawotawo na do gatogatos da.”

22 Naparin nyaya tabo tan matongpal inpaiba-heyaw ni Āpo Dyos do asaw a propīta na a kāna, **23** “Manginaw anchiw asa balāsang a birhin, as kan iyanak nanchiw asa mahakay, ki mapanganaran nanchis Immanyowel.” No chakey na

§ **1:18** 1:18 Sigon do dadakay no linteg da no Jodyo, ki an myan magnobyo, ki naibidang dana sa a maychabahay a aran dyi pa sa nayasngen. Ki an chakey a pasyayen no mahakayaw iyaw nobya naw, machita naw mamarin so tolas a pirmaan dadwa saksi. * **1:21** 1:21 No ngaran a Jesos, ki yapo do Griego a chirin. Ki do chirin Jodyo, ki Joswe, as kan no chakey na batahen, ki “Dyos a Mangisalākan.”

batahen, ki "Myan dana dyaten Dyos."†

24 Ki do nakayokay danaw ni Jose, ki pinarin naw binataw no anghilaw ni Āpo dya, kan inkasar nas Maria. **25** Ki sinalisalid nabas Maria a nandad nakayanak danaw no anak na a mahakay, as pinangararan ni Jose so Jesos.

2

No Kapagsarongkar Daw no Mamasīrib Saw

1 Do nakayanak danaw ni Jesos do idi a Betlehem do Jodya do kapagāri ni Herodes,* myan nawara do Jerosalem a mamasīrib a mahahakay yapo do matatarek saw a nasyon do dāya a makapatak so pangancharan a maboya da do bitohen. **2** As no inyahes da, ki "Dino paro a yanan nakayanakan āri daw no Jodyo? Ta naboya namen bitohen naw a domada a pangilasīnan so nakayanak narana. Dawa, cha kami dya tan mangay kami a magdaydāyaw dya."

3 Ki do nakadamagaw ni Āri Herodes so nawri, nakamikamya paba. As aran siraw tabo tawotawowaw do Jerosalem, ki mananawa sa. **4** Dawa, inpatawag san Āri Herodes tabo saw matotohosaw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, as nakaiyahes na sya dyira an dino kono yanan kaiyanakanaya no Kristwaya.

† **1:23** 1:23 Isa. 7:14 * **2:1** 2:1 Si Āri Herodes, ki nayanak do tawen 73 sakbay ni Kristo, as kan nayparin a āri do Jodya do tawen 40 sakbay ni Kristo. Iya, ki masikap kan maranggas. Nadiman do dya nahay a chimpo do nakatayoka no nakayanak ni Jesos.

5 Ki inatbay da a kon da, “Do Jodya, do idyaw a Betlehem, ta nawri abawriw naitolasaw do tolas no propīta a kāna no Dyos:

6 “ ‘Imo Betlehem do tana a Jodya,
sinsinan kaba a idi do Jodya,
ta imonchiw pakayapwan asa pangōlo
a mapawnot siras tawotawo ko saw a Is-
raelita.’ ”[†]

7 Sinpangan na, tinawagan san Āri Herodes so malimed masisīrib saw a mahahakay a yapo do dāya, as kan natonngan na dyira an kāngo nakapagparang no bitohenaw do nakadāmo daw a nakaboya sya. **8** Sinpangan na, tinoboy na sad Betlehem, as nakaibilin na sya dyira a kāna, “Yay nyo a kapyāhen a chichwasen adekeyaw ah, ta anchan madongso nyo, ki yangay nyo a ipakatoneng dyaken tan aran yaken, ki mangay akonchi a magdāyaw dya.”

9-10 Do nakadngey daw so nawri a binata na, nayam sa. Ki do kayan daranaw do rarahan, naboya daranaw bitohenaw a napaboya dyira do kayan da paw do dāya. Dawa, taywara a soyot da a nakaboya sya. Iyaw bitohenaw napawnot dyira, kan nangay a nagsardeng do anmwaw no adekeyaw.

11 Do nakapakarapit daranaw do Betlehem, somindep sad bahayaw a yanan dan may-ānangaw a sa Maria kan Jesos. Ki do nakaboya daw so adekeyaw, naydogod sa a nagdaydāyaw dya, as nakapahtot da siras rigālo da saw a balitok, insinso, kan mabalor a bangbanglo a mayngaran so mirra, as nakaitoroh da sya dya.

[†] **2:6** 2:6 Mik. 5:2

12 Ki do nakapaybidi daranaw do sīgod a tana da, matarek danaw nayaman da, ta natayēnep da a binata no Dyos a dyi dana sa maybidi di Āri Herodes.

No Kangay Da do Egipto

13 Do nakakaro daranaw no mamasīrib saw, myan asa anghil ni Āpo a napaboya di Jose do tayēnep na, kan binata no anghilaya dya a kāna, “Mo Jose, maybangon ka, ta yangay mo saw may-ānangaya do Egipto, kan omyan kamo daw, ah, mandad kaibahey ko sya mayadis kamo, ta chichwasen Herodes adekeyaya a dimanen.”

14 Dawa, nanyeng a naybangon si Jose do dawri a ahep, as nakaiyangay na siras may-ānangaya do Egipto. **15** Minyan sa daw a nandad nakadiman Āri Herodes. Naparin nyaya tan matongpal danaw intolasaw no propīta a binata no Dyos a kāna, “Tinawagan ko anak ko a komaro do Egipto.”‡

No Kadiman Dan Adedekey

16 Ki do nakadlawaw ni Āri Herodes a sinikapan dan masisīrib saw, oltimo nakasoli na. Dawa, inpadiman na sa tabo adedekey a mahahakay do Betlehem magrāman dyirad masngen saw a idiidi do omdibonaw. Inpadiman na saw somiknan do dadwa so tawen a maypābodis, sigon do napatakan na saw a nayanak a adekey do nakapaboyaw no bitohenaw dyirad masisīrib saw a yapo do dāya.

17 Dawa, naparin inpadtwaw ni propīta Jere-myas a kāna,

‡ 2:15 2:15 Ose. 11:1

18 “Do Ramah a tana, madngey kapagdongdong-aw
 kan makalidliday a katanyis,
 ta tanyisanayan Rakel anak na saw.
 Ari a tomanyis kan chakey nabaw mahwahok,
 ta nadiman dana sa tabo anak naw.”§

No Kapaybidi Da Yapo do Egipro

19 Ki do nakadimanaw ni Āri Herodes, napaboyaw no asa anghil ni Āpo di Jose do Egipro do tayēnep na. 20 Binata no anghilaw dya a kāna, “Oy, Jose! Maybangon ka na, ta paybidi mo na saw may-ānangaya do tana dan kapotōtan Israel, ta nadiman dana saw mangplanwaw a mangdiman so adekeyaya.”

21 As dawa, naybangon si Jose a nanghap siras may-ānangaw, as nakasabat darana do tana no Israel.

22 Ki do nakatoneng naw sya a si Arkelaos a anak ni Āri Herodes nachitādi a āri do probinsya no Jodya, namo sa Jose a omyan daw. Sinpangan na, maynamot do tayēnep ni Jose, myan danaw pakatoneng a yapo do Dyos a mangay sad probinsya no Galilya. 23 Nangay sa a minyan do idi a Nasaret do Galilya tan matongpal binata daw no propīta saw a kon da, “Matawagan nanchi so Nasareno.”

§ 2:18 2:18 Do kapangtokto ni Jeremias (Jer. 31:15), si Rakel, ki naibidang a ānang no tabo a Jodyo, as kan siraw anak naw, ki siraw kapotōtan no Israel a rinanggasan taga Babilonya. Dawa, inosar ni Matchew a pangarīgan si Rakel dyirad ānang saw do Betlehem a inpadiman Āri Herodes so anak.

3

*No Kapangasaba ni Juan a Bawtista
(Mk. 1:1-8; Lk. 3:1-18; Jn. 1:19-28)*

¹ Ki do nakapakahabas no tawen, nangay si Juan a Bawtista do ranranswaw do let-ang do Jodya a nangaskasaba siras tawotawo saw a nangay a nangadngey sya. ² Binatabata na dyira a kāna, “Magbabāwi kamo dyirad gatogatos nyo maynamot ta ito danaw kapagtoryay no Dyos.”

³ Iyaw nyaya Juan binataw ni propīta Isayas do kaychowa pa a kāna,

“Iyanchiw mangingengengey do let-ang a man-gibahebahey so nya a kāna,

‘Mamarin kamo so rarahan a para di Āpo,
kan paysonongen nyo pakono ayaman na.’
”*

⁴ Ki si Juan, naylaylay so naparinaw do boboh no kamilyo, kan iyaw barikis na, ki tod a nahathat a lalat. Kabaga kan tagapolot no yokan iyaw no chinabyay na. ⁵ Ki aran komwan, alit na nangay sa dyaw reprep saw a tawotawo a yapo do Jerusalem kan yapo do intīro a probinsya do Jodya as kan aran sira pa tabo idiidi saw do maybitaw do oksong no Jordan. ⁶ Inpodno daw gatogatos da, as kan binawtisaran sa tabo ni Juan do oksongaw a mayngaran so Jordan.

⁷ Ki do kaboyaw ni Juan siras āro saw a Parisyo kan Sadosyo a mangay a magpabawtisar dya, binata na dyira a kāna, “Inyo a anak no karasaen! Sino nakabata dyinyo a maditditan nyo Itwaya a soli ni Āpo Dyos an nabawtisaran

* **3:3** 3:3 Isa. 40:3

kamo? ⁸ Nawri pakono ipaboya nyo do kaparin nyo a nagbabāwi kamo do gatogatos nyo, ah! ⁹ Chasaray nyo abaw kabata nyowaya sya a, ‘Ara, ta Kapooron namen si simna Abraham,’ ta ibahay ko dyinyo a maparin ni Āpo Dyos a payparinen bato saya dya a kapotōtan ni Abraham! ¹⁰ Annadan nyo okom no Dyos a akmay wasay a nakasagāna dana panongeh so kayowaw a dya omsi so maganay, as kapayongeb na syad apoy. ¹¹ An yaken, ki bawtisaran koynyo so ranom a pakaboyan sya a nagbabāwi kamo na, ki myan anchiw manawnawdyi kan yaken a matortoray kan yaken, as kan maikari akwaba a manahabit so tokap na. Bawtisaran nanchinyo so Ispirito Santo kan apoy. ¹² Ari dyaw akmay igaw a paytahpan na tan mapaytawa naw hopes kan nakabyasaw. Iyaw matahpanaw, kapyahen nanchi do agāmangaw. As iyaw naytahpanaw, sosohan nas apoy a abos pandan.”

*No Kapagpabawtisaraw ni Jesos di Juan
(Mk. 1:9-11; Lk. 3:21-22)*

¹³ Sinpangan na, nawaras Jesos do dawri a Oksong a Jordan a yapo do Galilya tan mangay a magpabawtisar di Juan. ¹⁴ Ki chakey ni Juan a baywan, kan binata na dya a kāna, “Yaken pakono rebbeng na bawtisaran mo ah! Ki āngō ta mangay ka dyaken? Ay samna!”

¹⁵ Ki initbay ni Jesos dya a kāna, “Nolay mo a maparin nya sichangori ah, ta maganay an tongpalen taw tabo pinanggep no Dyos.” Dawa, nakey si Juan.

¹⁶ Do nakabawtisar naranaw sya, nanyeng a nakarayas Jesos. Ki do dawri, insigida naywangan hanyit, as kan naboya naw[†] Ispirito no Dyos naypabodis a akmay boyit kan nangay a dominina dya. ¹⁷ Sinpangan na, myan timek a yapo do hanyit a nakabata so nya a kāna, “Iyaw nyaw Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a maynamot dya.”

4

No Kasōot Ni Satanas Di Jesos (Mk. 1:12-13; Lk. 4:1-13)

¹ Do katayoka nabawtisaran Jesos, pinalongo no Ispirito Santo do naychabongbongrwaw a letang tan sōoten Satanas. ² Do kayan naw daw so apat a poho a karaw kan apat a poho a kahep, ki polos a dya komninan si Jesos, as kan do dawri, naptengan. ³ Do dawri, nangay si Sairo, as nakabata na sya a kāna, “An oyod a imo Anak no Dyos, mandaran mo paw nya saya bato a mayparin a tināpay.”

⁴ Ki initbay ni Jesos a kāna, “Naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Tināpay aba lang manoroh so byay no tawotawo, an dya tabo chirin a inchirin no Dyos.’ ”*

⁵ Sinpangan na, inyangay ni Satanas si Jesos do Jerosalem iyaw masantwanaw a syodad, kan pinaytēnek na si Jesos do katotohosanaw a yanan do Timplo do Jerosalem, ⁶ as nakabata na sya di Jesos a kāna, “An oyod a imo Anak no

[†] **3:16** 3:16 Si Jesos nakaboya sya, ki aran si Juan, ki naboya na.
Jn. 1:31-34 * **4:4** 4:4 Deot. 8:3

Dyos, gomtos ka pa, ta nawryaw naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Mandaran sanchi no Dyos anghilis na saw a omaywan dyimo, kan siranchiw mangigpet dyimo tan dyi sa madong-gyaran bato kokod mwaya.’ ”[†]

⁷ Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Naon, ki naitolas paw do Masantwan a Tolas a, ‘Sōoten mwabaw Āpo a Dyos mo.’ ”[‡]

⁸ Sinpangan na, pinalongo ni Satanas si Jesos do taywaraw so katohos a tokon, as nakaiparang na dya so tabo saw a pagpagaryan do lōbongaya kan aran iyaw no kabibileg da. ⁹ Binata nad Jesos a kāna, “Ayket na! Itoroh ko sanchi a tabo dyimo nyaya an basta maydogod kad salapen kwaya kan magdāyaw ka dyaken.”

¹⁰ Sinpangan na, tinbay ni Jesos a kāna, “Komaro ka dyam Satanas! Taywaran dya naitolas do Masantwan a Tolas a ‘Pagdayāwan mo si Āpo a Dyos mo, kan iya lang pagsīrbyan mo?’”[§]

¹¹ Sinpangan na, komnaros Satanas. Ki do dawri, nawara saw anghil saw, as kan sinīrbyan das Jesos.

No Kaisiknan Ni Jesos So Tarabāko Na Do Galilya

(Mk. 1:14-15; Lk. 4:14-15)

¹² Do nakadamagaw ni Jesos a nabahod dana si Juan a Bawtista, naybidi dana do Galilya.*

¹³ Ki minyan aba do idi Nasaret, an dya do Kapernaom niyanan na, iyaw asaw a idi do

[†] **4:6** 4:6 Sal. 91:11-12 [‡] **4:7** 4:7 Deot. 6:16 [§] **4:10** 4:10 Deot.

6:13; 10:20 ^{*} **4:12** 4:12 Mt. 14:3-5; Mk. 6:14-29

payisaw no Minanga a Galilya,[†] no partis do tana do Sebolon kan Naptali. ¹⁴ Naparin nyaya tan matongpal inpadtwaw ni propīta Isayas a kāna, ¹⁵ “Siraw tawotawo saw do tana da no kapotōtan

Sebolon kan Naptali do payisaw no minanga, kan sira do kabtang no Jordan, as kan sira do yanan dan Dya-Jodyo,

¹⁶ siraw tawotawo saya, ki aran nahay dana sa do masari a kapangtokto a kominwan do nakarārayawan da, ki myan dyira sichangoriw no kasesēdangan a soho.”[‡]

¹⁷ Nakayapo do dawri, insiknan Jesos nangasaba a kāna, “Magbabāwi kamo do gatogatos nyo, ta īto danaw kapagtoray no Dyos.”

No Kapanawag Ni Jesos Siras Apataw A Mangalap

(Mk. 1:16-20; Lk. 5:1-11)

¹⁸ Do naypisa, do kayamaw ni Jesos do payisaw no Minanga a Galilya, naboya na saw dadwa saw a maykakteh a mangālap a sa Simon a mangaranan so Pedro as kan kakteh na a si Andres. Myan sa magpakat so sigay.

¹⁹ Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Onutan nyo yaken, kan payparinen koynyo a magkalap so tawo.”

²⁰ Do nakadngey daw sya, nanyeng da kinarwan sigay da saw, as nakawnot da dya.

[†] 4:13 4:13 No Minanga a Galilya, ki malabit a 20 kakilomitros kanaro, kan 13 a kakilomitros iyaw kararahawanaw a partina. An maypisa, pangaranan das “Minanga a Genesaret” (Lk. 5:1) mana “Tāw a Tiberyas” (Jn. 6:1; 21:1). Iyaw nya ngaran “Tiberyas,” ki yapo do ngaran Impirador Tiberyo do Roma.

[‡] 4:16 4:16 Isa. 9:1-2; Lk. 1:79

²¹ Do dawri, tinongtong ni Jesos nayam, ki naboya na saw dadwa paw a mangālap a sa Santiago kan kakteh na a si Juan a siraw anakaw ni Sebedeo. Myan sa may-aāmang do abang daw a madama mapaysoysonong so sigay da saw, kan tinawagan san Jesos. ²² Nanyeng da kinarwan si āmang da kan abang daw, as nakawnot dad Jesos.

*No Kapangasaba Kan Kapangpapyya Ni Jesos
(Lk. 6:17-19)*

²³ Do dawri, minidibidi si Jesos do tabo a yanan do probinsya a Galilya a nangnanawo do sinagoga da saw daw kan inkasaba naw Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan no Dyos. Pinapya na paw tabo matatarek saw a ganyit kan kaynyin dan tawotawo. ²⁴ Dawa, nagdināmag si Jesos do tabo tana dan taga Sirya, as kan inyangay da dya no tawotawo saw tabo saw a matatarek so ganyit kan kaynyin, siraw linoganan saw no marahet a ispirito, komsiksiw saw, kan paralitiko saw, ki pinapya na san Jesos a tabo.

²⁵ Minonot sa dyaw reprep saw a tawotawo a yapo do probinsya saw a Galilya, Dekapolis, Jodya, do Jerosalem, kan siraw kadwan saw a idiidi do kabtangaw no Oksong a Jordan.

5

No Kapangnanawo ni Jesos do Tokon

¹ Do kaboyaw ni Āpo Jesos siras reprep saw a tawotawo, somnonget do asaw a tokon do dawri.

Naydisna kan nachisngen sa dyaw nanawhen naw. ² Dawriw nangnanawan na sira.

*No Kagāsat no Tawotawo
(Lk. 6:20-23)*

Binata na a kāna, ³ “Magāsat saw mangrawat a mapobri sa do naispiritwan, ta mairāman sanchi do pagtorayan ni Āpo Dyos do hanyit.

⁴ “Magāsat saw magmamayo, ta ahwahoken sanchi no Dyos.

⁵ “Magāsat saw mapakombabaw, ta dyira danchiw inkari no Dyos dyirad tawotawo na.”*

⁶ “Magāsat saw malakamaw a mamarin so chakeyaw no Dyos, ta mapnek sanchi so kinal-integ.

⁷ “Magāsat saw māsisyen, ta chāsi na sanchi no Dyos.

⁸ “Magāsat pa saw masingpetaw a nāw da iktokto chakey no Dyos, ta maboya danchiw Dyos.†

⁹ “Magāsat saw mapaychachapya, ta ibidang na sanchi no Dyos a anak na.

¹⁰ “Magāsat saw maidadanes maynamot do katongpal das chakey no Dyos, ta mairāman sanchi do pagtorayan no Dyos do hanyit.

¹¹ “On, magāsat kamo an asnesnekan, iromen, kan parahrahten daynyo a maynamot do kawnot nyo dyaken. ¹² Charagsak nyo kasoyot nyo, ta rakkoh anchiw gon-gona nyo do hanyit, ta nairāman kamo do nakaparinan dan propīta saw a nanmanma kan inyo.”

* **5:5** 5:5 Sal. 37:11 † **5:8** 5:8 Sal. 24:1-6

No Maynamot do Asin kan Soho

(Mk. 4:21-25; 9:50; Lk. 8:16-18; 14:34-35)

¹³ Tinongtong ni Jesos a kāna, "Mayarig kamo do asin a mapaganay so tabay no ichan, ta mapaganay kamo so kapangtokto dan tawotawo. Ki an tomnabang danaw asin, maybidi pawriw payit naw? Apabaw sīrbi na do aran āngo, an dyi dana maipoha a matokatokapan no tawotawo.

¹⁴ "Masaw a inyo akmay soho no lōbong a mangsēdang so pangtoktwan tawotawo do lōbongaya. Maiyarig kamo pa do asa syodad a napatnek do tōtok no tokon a maboya tabo no tawotawo. ¹⁵ Pasgedan nyoriw soho, as kato hong nyo syas bakag? Engga, basbāli a pangayen nyo do nairantaw a pakadatokan na tan masohwan tabo do irahemaw no bahay. ¹⁶ Komwan pakono parinen nyo do salapen tawotawo tan maboya daw maganay saw a kaparin nyo kan idaydāyaw daw Dyos a Amang nyod hanyit."

No Maynamot do Linteg

¹⁷ Binata pa ni Jesos a kāna, "Iktokto nyo aba yangay kwa pakarohen Lintegaw ni Moyses kan intolas daw no propīta kaychowa. Yay kwaba pakarohen, an dya mangay ako a mangtongpal so chakey naw a batahen. ¹⁸ No batahen kwaya dyinyo, ki oyod. Do kayan payan tana kan hanyit, ki abanchi a polos aran kanyinyidan a chirin mana asa katokel no linteg a mainonolay, ta gagāngay a matongpal lintegaya. ¹⁹ Dawa, aran sino a manginonolay so aran dēkey a yapo dya saya a bilbilin, mana iyaw mangnanawo siras tawotawo tan inonolay da, ki maibidang

anchi a kabobodisan so saad do pagtorayan no Dyos. Akma saw a aran sino a mangtongpal kan mangnanawo pa so panganohden na do dya linteg, iyanchiw matohos do pagtorayan no Dyos. **20** Ta nyaw bata ko dyinyo: Magannad kamo, ta makasdep kamo abanchi a polos do pagtorayan Dyos do hanyit, an dya rakorakoh paw katongpal nyos chakeyaw no Dyos kan no pariparineng daya no Parisyo kan siraw mangnanawo sayas linteg.”

No Maynamot do Kapakasoli

21 “Nadngey nyo na a naibahey dyirad tawotawo do kaychowa pa a ‘Mangdiman kaba, ta aran sino a mangdiman, ki atbayen na anchān maidarom.’‡ **22** Ki sichangori, ibahey ko dyinyo a aran sino a makasoli do rārayay na, ki maidarom anchi do pangokoman. Mana aran sino a makabata do rārayay na a, ‘Abos sirsīrbi,’ ki maiparawat anchi do katotohosan a pangokoman. Masaw a aran sino a makabata do rārayay na a, ‘Maymāha ka,’ ki dosāen nanchi no Dyos do impyirno. **23** Dawa, an myan dāton mo do Dyos do Timplo, as manakem mo a myan kaynyin aktokto no rārayay mwaw dyimo, **24** bidinen mo dāton mwaw do salapenaw no altar, as yangay mo pa panmahen machikapya dya sakbay a mangidāton ka.

25 “An myan makey a mangidarom dyimo, maganaganay an sakbay a maidarom ka do pangokoman, ki belan mo mangay a machikapya dya an myan paw ūras mo. On, ta āngonchan iparawat naymo do okom, as iparawat naymo no

‡ **5:21** 5:21 Eks. 20:13

okomaw do polis a mamosek dyimo do bahodan.
 26 Ibahey ko na dyinyo oyod a mabongtot kanchi
 daw a mandad kaitarkas mo a tabo so ōtang
 mo.”

No Maynamot do Kapachikamalāla

27 “Nadngey nyo na a naibilin do kaychowa pa
 a, ‘Machikamalāla kaba.’ § 28 Ki changori, ibahey
 ko dyinyo oyod. Aran sino a mangmolmolāgat so
 asa mabakes, as panggep na a laposan, ki nak-
 agatos dana do kapachikamalāla do irahem no
 aktokto na. 29 Dawa, an iyaw makanawan a mata
 mo pakayapwan kapaygatos mo, hawhawen mo,
 as kaipoha mo sya. Maganaganay an abo asa
 do inawan mo kan komplitwaw so inawan a
 maitapwak do impyirno.* 30 Akma saw an
 iyaw makanawan a tanoro mo pakayapwan
 kapaygatos mo, akteben mo, as kaipoha mo sya.
 Magagananay an pokol ka kan komplitwaw so
 inawan a mangay do impyirno.”

*No Maynamot do Kapaysay no Maychabahay
 (Mt. 19:9; Mk. 10:11-12; Lk. 16:18)*

31 “Naibilin pa do kaychowa a aran sino a
 mapasyay so baket na, machita a torohan naw
 baket naw so tolas a pakaboyan a sira, ki naysay
 sa.† 32 Ki sichangori, ibahey ko dyinyo a no
 aran sino a mapasyay so baket na, malaksid
 an machikamalālaw mabakesaw, as nangabahay
 nawri a baket na so matarek, iyaw napaygatos
 sya kan iyaw somnaronwaw a kinabahay na do
 kapachikamalāla.”

§ 5:27 5:27 Eks. 20:14 * 5:29 5:29 Mt. 18:8; Mk. 9:43 † 5:31
 5:31 Deot. 24:1-4

No Maynamot do Kapagkari

³³ “Asa pa, nadngey nyo pa a naibilin do kaychowa dyirad kapoonan ta saw a, ‘Tadyichokodan nyo abaw kari nyo, basbāli a tongpalen nyo tabo inkari nyo do Dyos.’‡ ³⁴ Ki ibahey ko dyinyo a magkari kamo aba polos. Pagkari nyo abaw hanyit, ta nawriw pagtorayan no Dyos, ³⁵ mana pagkari nyo abaw tana, ta nawriw tokatokapan naw, mana do Jerosalem, ta dawriw syodad no mabilēg a Āri. ³⁶ Asa pa, pagkari nyo abaw mismo a oho nyo, maynamot ta maparin nyo aba mapanyidak aran asa lang a boboh nyo, as kan mapaybidi nyo aba a akmas gagāngay naw. ³⁷ Tod nyo a ibahey ‘On’ mana ‘Engga,’ ta an rapan nyo nawri, ki yapo dana di Satanas.”

No Maynamot Do Kapamahes

(Lk. 6:29-30)

³⁸ “Nadngey nyo pa a naibilin kaychowa a, ‘An hawhawen daw mata mo, machita mahawhaw mata da. An pakarohen daw nyepen mo, machita mapakaro nyepen da.’§ ³⁹ Ki sichangori, ibahey ko dyinyo a bahsen nyo abaw aran sino a mangranggas dyinyo. An myan mamitpit so makanawan a pisnyi nyo, ki nonolay nyo a pabahsan nad bīt. ⁴⁰ Masaw an myan mangidaram dyinyo maynamot do kakey na manghap so laylay nyo, nonolay nyo a pachahap na paw kekeh nyowaw. ⁴¹ As aran sino a mamilit dyinyo a rārayayan nyo do asa kakilomitro, ki tongtongan nyo a rārayayan do aran dadwa

‡ 5:33 5:33 Leb. 19:12; Nom. 30:2 § 5:38 5:38 Eks. 21:24; Leb. 24:20

kakilomitro. ⁴² An myan mangdaw dyinyo, torohan nyo. Masaw a an myan mamohod dyinyo, pabohoden nyo.”

*Chadaw Nyo Saw Kabosor Nyo
(Lk. 6:27-28, 32-36)*

⁴³ “Nadngey nyo paw naibilinaw do kaychowa a, ‘Chadaw nyo saw sít nyo, ki ipsok nyo saw kabōsor nyo.’* ⁴⁴ Ki nyaw ibahey ko dyinyo: Chadaw nyo saw kabōsor nyo, as paydasal nyo saw mangidadanes dyinyo ⁴⁵ tan anak naynyo ni Āmang nyo do hanyit. Parinen nyo komwan, ta kāliten na torohan so sēdang no araw mamarin so marahet kan mamarin so maganay, as kan kāliten naw kapanoroh nas chimoy dyirad malinteg kan dya malinteg. ⁴⁶ Ta an sira lang madaw dyinyo chadaw nyo, aryoriw gon-gona nyo? Taywaran dya komwan parinen dan magsingsingiraw so bwis a sīgod a ipsok nyo? ⁴⁷ As aryoriw nachitarkan nyo dyira an sira lang kakakteh nyo saw sarsaritaen nyo? Ta aran siraw dya manganohed do Dyos, ki parinen daw komwan. ⁴⁸ Dawa, machita a abo pakono pagkorāngan nyo a akmas kabwaya no pagkorāngan ni Āmang nyo do hanyit.”

6

No Maynamot do Kapaglimos

¹ Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Magan nad kamo, ah! Ipangas nyo abaw maganay

* **5:43** 5:43 Abaw ibahey nad Adan a Tōlag a “ipsok mo kabōsor mo.” Paydabdab san Jesos mangtoktwaw so komwan. Leb. 19:18

a kaparin nyo do salapen dan tawotawo tan dayāwen daynyo. Ta an komwan parinen nyo, abanchiw rawaten nyo a gon-gona di Āmang nyod hanyit.

² “Dawa, an maglimos kamo, kalyaken nyo aba pagpangas a akmas pariparinen daw no maysinsīsingpet saw do irahem no sinagoga da sa kan do kalkalsāda. On, parinen daw komwan tan idāyaw da san tawotawo. Ki ibahey ko dyinyo oyod a siraw mamarin so komwan, ki narawat daranaw komplito a gon-gona da. ³ Ki an maglimos kamo, parinen nyo a dyi nyo a polos a ibahey a aran iyaw masingedaw a sīt nyo ⁴ tan abo makapapatak. Ta si Āmang nyod hanyit a makaboya so naitayowaw a pariparinen nyo, ki gon-gonaan nanchinyo.”

*No Maynamot do Kapaydasal
(Lk. 11:2-4)*

⁵ “Masaw, an maydasal kamo, tahatahan nyo sabaw maysinsīsingpet saw. Chadaw daw maytēnek a maydaydasal do irahem no sinagoga da saw kan naychorosan dan rarahan tan maboya da san tawotawo. Ibahey ko dyinyo oyod a rinawat daranaw gon-gona dan komwan saw a tawotawo. ⁶ Ki an maydasal kamo, somdep kamo do kwarto nyo, as kaneb nyo sya, as kan maydasal kamo di Āmang nyo a dyi nyo a maboya. Ta si Āmang nyod hanyit a makaboya so naitaywaw a pariparinen nyo, ki gon-gonaan nanchi inyo.

⁷ “As iyaw kapaydasal nyo, tod kamo aba maychirin so āro kan mananaro a kapaychirin

a ari nyo pad iniktokto chakey na batahen. On, parinen nyo abaw a akmas parinen daw no Dya-Jodyo, ta kanarohen daw dasal da, ta batahen da a madngey no Dyos a maynamot do kanaro no dasal da, ki engga. ⁸ Dawa, tahatahan nyo saba, ta sakbay a maydasal kamo, ki sīgod a chapapatak ni Āmang nyod hanyit machita nyo. ⁹ Dawa, an maydasal kamo, komwan batahen nyo:

- “ ‘Āmang namen do hanyit,
madaydāyaw iyaw masantwan a ngaran mo.
- ¹⁰ Mangay pakono kapagtoray mo,
as kan maparin pakono chakey mod tanaya
a akmas kaparin nad hanyit.
- ¹¹ Torohan mo pa yamen so kanen namen do
kararaw,
- ¹² as kan pakawanen mo yamen do naygatosan
namen dyimo
a akmas kapangpakawan namen siras naka-
gatos dyamen.
- ¹³ Palobōsan mwaba yamen a masday do paka-
solisogan,
basbāli a padichanan mo yamen do mara-
het!’
- ¹⁴ “An pakawanen nyo saw nakagatos dyinyo,
pakawanen nanchinyo ni Āmang nyo do hanyit.
¹⁵ Ki an dyi nyo sa pakawanen nakagatos dyinyo,
syimpri, pakawanen nabaynyo ni Āmang nyod
hanyit do gatogatos nyo.”

No Maynamot do Kapagayonar

- ¹⁶ “An magayonar kamo, ipaboya nyo aba a
maliday kapagoprōpa nyo a akmas pariparin

daw no maysinsīsingpet saw, ta ipaboya dad tawotawo a akmaw makakāsi sa tan mapatakan da a magayonar sa. Ibahey ko dyinyo oyod a siraw mamarin so komwan, ki narawat daranaw komplito a gon-gona da. ¹⁷ Ki an inyo, an madama kamo pa magayonar, mayramon kamo, as soroden nyo boboh nyo a akmas dadakay nyo. ¹⁸ Ta an komwan parinen nyo, abaw makatoneng so nakapagayonar nyo, malaksid di Āmang nyo do hanyit a dyi nyo a maboya. Ta si Āmang nyod hanyit a makaboya so naitayowaw a pariparineng nyo, ki gon-gonaan nanchinyo.”

*No Maynamot do Kinabaknang do Hanyit
(Lk. 12:33-34)*

¹⁹ “Mangpeh kamo abas warawara a kinabaknang nyod tanaya, ta iyaw myan do tanaya, ki ohden anchi, omrachinch, kan matakaw anchi. ²⁰ Maganaganay an mangpeh kamo so kinabaknang nyonchi do hanyit. Ta do dawri, ki ohden paba, mana omrachi paba, as kan asdepen da paba takawen manakanakaw saw. ²¹ Ta an dino yanan hahawen nyo a kinabaknang, dawriw yanan aktokto nyo.”

*No Maynamot do Soho no Inawan
(Lk. 11:34-36)*

²² “Iyaw mata, ki pinakasoho no inawan. Dawa, an maganay kapanyideb mo, masēdang a tābo pangtoktwan mo kan inawan mo. ²³ Ki an madiw kapanyideb mo, masari dana tābo inawan nyo. Dawa, no chakey na batahen, an maynana sariw myan do aktokto nyo, syimpri, taywara dana masariw byay nyo!”

*Maparin Abaw Magsīrbid Dadwa a Āmo
(Lk. 16:13)*

²⁴ “Abaw makapayrayay a magsīrbi do dadwa a āmo, ta ipsok naw asaw, as chadaw naw asaw, mana dāyawen naw asaw, as pachimadēkeyan naw asaw. Masaw a maparin nyo aba pagsīrbyan Dyos kan kinabknang nyo.”

*No Maynamot do Kariribokan
(Lk. 12:22-31)*

²⁵ Ki tinongtong ni Jesos nangnanawo a kāna, “Nyaw paynamotan na a ibahey ko dyinyo a chabakel nyo abaw byay a maynamot do kanen kan inomen nyo, mana inawan nyo a maynamot do laylay nyo. Ta iyaw byay nyo, ki mapatpateg abawri kan isobo, as kan iyaw inawan nyo, ki mapatpateg abawri kan laylay? Syimpri!

²⁶ Chiban nyo pa saw manomanok. Maymoha kan magranyi sabaya, as kan abaw agāmang da a pangapyan das kanen da. Ki alit na pakamen san Āmang nyod hanyit. Taywaran dyi kamo a mapatpateg kan sira? ²⁷ Sino dana dyinyo makapanaro so byay na do asa kaoras a maynamot lang do nakabakel na? Polos!

²⁸ “As āngo ta pakariribokan nyo laylay nyo? Chiban nyo saw sabong saya a bakong an maypāngō kapaypararakoh da do katokotokonan saya. Asyo sa maytarabāko, kan asyo sa mayrayirayit? ²⁹ Ki chiban nyo pas Āri Solomon a kababaknangan an myan laylay na a mapinpin-tas pa kan siraw nya sabong? ³⁰ Ki an laylayan san Āpo Dyos tametamek sayad lōbongaya a

magla sichangori kan kahayo nan delak a masosohan, inyo dananchiw dyi na malaylayan a masisisita kamo a adayo kan siraw nya tamek? Oltimwaya kadēkey no kapanganohed nyo!

³¹ “As dawa, mabakel kamo aba ah! Batahen nyo aba, ‘Namna! Dinonchiw panghapan namen so kanen namen, inomen namen, kan laylay namen?’ ³² Ta iyaw kapaychichwasaya so tabo nawri, iyaw chabalay dan dyi saya manganoched do Dyos. As dawa, tahatahan nyo saba, ta si Āmang nyod hanyit, ki chapatak na itoroh tabo machita nyo. ³³ Ki nawri pakono manma chichwasen nyo pagtorayan no Dyos kan katongpal nyos chakey na tan tabo masisita saya machita nyo, ki itoroh na sanchi a tabo dyinyo. ³⁴ Dawa, mariribokan kamo aba an āngonchiw kalidyatan nyo an delak. Panayahen nyo mabekas a somalap so kalidyatan a mangay do dawri a araw. Ta iyaw kalidyatan do asa karaw, ki makapnek dana, kan machita nyo paba rapan.”

7

No Maynamot do Kapangokom (Lk. 6:37-38, 41-42)

¹ “Okomen nyo abaw kapayngay nyo a tawo tan dyi naynyo a okomen no Dyos. ² Ta an āngo no kapangokom nyo do kapayngay nyo a tawo, komwan anchiw kaokom nyo. Ta no rokod a osaren nyo do kapangokom nyo so kapayngay nyo a tawo, ki nawrinchiw pangrokod no Dyos dyinyo. ³ Āngo ta dilawen mo akmay dedeng

a podin do mata no kakteh mo, an dyi mo a madlaw a akmay toroso podin mo? ⁴ On, maypāngō kaibahey mo syad kakteh mwaw a, ‘Oy, palobōsan mo pa yaken, ta pakarohen ko podin mwaya,’ an myan akmay toroso a podin no mismo a mata mo? ⁵ Maysinsīsingpet kaya! Pakarohen mo pa manma iyaw akmayay toroso a podin mata mo tan masēdang kapakaboya mo, as kapakaro mos podinaw no kakteh mwaw.”

⁶ Sinpangan na, binata ni Jesos a kāna, “Itoroh nyo abad chito masantwan, ta āngonchan lakatan daynyo a sonyiten. As māsaw a itoroh nyo abaw kwarta nyo do bago, ta tod da lasalasagan. Komwan parinen da no maskeh saw a mangadngey so chirin Āpo Dyos.”

*No Maynamot do Oyod a Kapaydasal
(Lk. 11:9-13)*

⁷ “Chaōma nyo abaw mangdaw do Dyos, ta syirto a itoroh nanchi dyinyo akdawen nyo. Chaōma nyo abaw maychichwas so machita nyo a yapo dya, ta sidongan nanchi inyo a omsarak sya. As chaōma nyo abaw magtoktok, ta iwangan nanchiw pantaw dyinyo. ⁸ Ta aran sino a mangdaw, matorohan anchi, as no maychichwas, ki makasarak anchi. Masaw, no aran sino a magtoktok, ki maiwangan anchiw pantaw dya. ⁹ Ta ari danawri dyinyo a āmang manoroh so bato do anak na an mangdaw so tināpay? ¹⁰ Mana manoroh so marem an mangdaw so among? ¹¹ Inyo paya tawo a āros gatos, an chapatak nyo manoroh so maganay do anak nyo,

mangamangay panchi si Āmang nyo do hanyit a manoroh so maganay dyirad mangdawaw dya!

¹² “Dawa, iyaw chakey nyowaw do inawan nyo, ki nawriw parinen nyo do kapayngay nyo a tawo, ta nawri lang chakey na batahen Linteg ni Moyses kan intolas daw no propīta saw do kaychowa.”

No Malopit a Rarahan

(Lk. 13:24)

¹³ “Somdep kamo do malopit a rowangan a asdepan do hanyit. Ta iyaw maydamnayaw kan marahawaw a rowangan, ki komwan do abos pandan a karārayawan, as kan āro saw makey a mayam daw. ¹⁴ Ki malopit rowangan, as kan malidyat paw ayaman a lomongo do abos pandan a byay. As dawa, tomayisa lang makadongso sya.”

No Kayo kan Asi Na

(Lk. 6:43-44)

¹⁵ “Magannad kamo dyirad sinan propīta saw, ta mangay sanchi a akmay oyod sa manganoched. On, malinay kapaychirin da tan batahen nyo a masingpet sa a akmay karniro. Ki no kaoyodan na, ki akma say maranggas a lobo. ¹⁶ Ta akmas kailasin mo an āngo kakayo na sigon do asyaw no nawri a kayo, komwan kaimangmang nyo so dadakay da do kaparin da. Ta ari danawriw hateng a nay-asi so ōbas, kan ari danawriw kwantong a nay-asi so asin igos? ¹⁷ Ta kāda maraboy a kayo, ki omsi so maganay. Masaw nahoto a kayo, syimpri, omsi so makwan. ¹⁸ An magla kayo, omsi abas makwan. Masaw a an

narokop a kayo, omsi abas maganay. ¹⁹ Kāda kayo a dya omsi so maganay, ki matongeh, as kapayongeb na do apoy. ²⁰ Komwan kalasinan nyo siras sinan propīta saw a maynamot do kaparin daw a marahet!”

*Chapapatak Kwaba Inyo
(Lk. 13:25-27)*

²¹ “Tabo abanchi a makabata dyaken so, ‘Āpo, Āpo,’ ki makasdep do pagtorayan no Dyos, an dya sira lang magtongpalaw do chakey ni Āmang ko do hanyit. ²² Ta anchan marapit kapangokom no Dyos, ki āro sanchiw makabata dyaken so, ‘Āpo, Āpo, maynamot do ngaran mo, taywaran dyi namen a inpakatoneng Maganay a Dāmag? As taywaran dyi namen sa pinaksyat marahet saw a ispirito maynamot do nakaosar namen so ngaran mo? Asa pa, maynamot pad ngaran mo, taywaran dyi kami a nakaparin so āro a milagro?’ ²³ Ki batahen konchi dyira a kon ko, ‘Sino kamo? Chapatak ko abaya inyo. Komaro kamo dya, inyo a marahet so dadakay.’ ”

*Siraw Dadwa a Napatnek a Bahay
(Lk. 6:46-49)*

²⁴ “No aran sino a makadngey so chirinen kwaya as tongpalen na, ki akmas asaw a masīrib a tawo a napatnek so bahay na do pinasaw a bato. ²⁵ As do dawri, myan mawyas a chimoy, ayo, kan mayit a salawsaw a nanghorihoris so bahayaw. Ki aran komwan, polos a dya nalasa, ta maganay nakaisedsedan batwaw. ²⁶ Ki no mangadngey so chirin kwaya as dyi na tongpalen, ki maipariho do salanga a tawo a

napatnek so bahay na do kahmanayan tana.
²⁷ Ta do kangayaw no mawyas a chimoy, ayo, kan mayit a salawsaw a nanghorihoris so bahayaw, ki nalasa kan makamwamomo nakalasa naw.” Nawri danaw binatan Jesos.

²⁸ Ki do katayokaw ni Jesos a nangibahey so tabo nyaya inanawo na, nasdaāwan saw tawotawo saw do akmaya syay a kapangnanawo na. ²⁹ Ta no kapangnanawo naw, ki myan toray na sigon do kapaychiyhirin naw, kan akmaba siras mangnanawowaw so linteg.

8

Pyahen ni Jesos Asa Nagliproso (Mk. 1:40-45; Lk. 5:12-16)

¹ Do kawsokaw ni Jesos do tokonaw, ki āro saw tawotawo a minonot dya. ² Ki nangay dyaw asaw a nagliproso, as nakapaydogod na do salapen naw, as nakabata na sya a kāna, “Āpo, an chakey mo a mapyan ako, masigorādo ko a maparin mo.” ³ Ki tinodah ni Jesos tachay naw a sinalid, as nakabata na sya dya a kāna, “Naon, chakey ko. Mapyan ka na!”

Ki nanyeng a nappyan ganyit naw a liproso. ⁴ Sinpangan na, binatan Jesos dya a kāna, “Ibahebahey mwabaw nya naparin dyimo do aran sino, ah, basbāli a nyeng ka mangay a mapaboyad padyaw tan sakangwan maboya na a nappyan ka na. As katayoka no nawri, mangidāton ka so dāton mo a para do naka-pakadalos mo a akmas inbilinaw ni Moyses do

kaychowa pa a pangipaneknek mo do tawotawo
a napyan ka na.” *

Pyahen ni Jesos Asaw a Adipen
(Lk. 7:1-10)

⁵ Do nakasabataw ni Jesos do Kapernaom, binayat no asa a kapitan no soldādo saw a yapo do Roma kan nangdaw di Jesos so sidong.

⁶ Binata nad Jesos a kāna, “Āpo, myan adīpen kwaw do bahay a naparalitiko danaw, kan aryaw sichangori a taywara malidyatan.”

⁷ Ki binatan Jesos dya a kāna, “Yangay kwa pyahen.”

⁸ Ki initbay no kapitanaw a kāna, “Ay, mo Āpo, maikari akwaba mapasdep dyimo do bahay ko. Tod mo na lang a ibilin, ki mapyan anchiw adīpen kwaw. ⁹ Ta aran yakenaw, ki adngeyen ko bilbilin no matwatohos kan yaken. Masaw dyirad soldādo ko saw a itorayan ko a tongpalen daw ibahey ko dyira. An mangmandar ako so asa a, ‘Mangay!’ ki mangay. Do matarekaw, bilinen ko a, ‘May ka pa dya!’ ki tongpalen na. An ibilin ko do adipen ko a, ‘Parinen mo nya,’ parinen na. As dawa, nawriw itaha kwaya dyimo, mo Āpo.”

¹⁰ Do nakadngeyaw sya ni Jesos, ki chinasdaaw naw kapitanaw, as nakabata nas nya dyirad tawotawo saw a minonot dya a kāna, “Ibahey ko dyinyo oyod. Ari ko pad nachichwasan dyinyo a Jodyo a kapotōtan Israel iyaw kapanganohed a akma syay so kayit. ¹¹ Ibahey ko dyinyo a āro sanchiw Dya-Jodyo a yapo do dāya kan

* **8:4** 8:4 Chiban o Lebitiko 14:0 kan 14:21-22

laod a machisalap do kanan da simna Abraham, Isaak, Jakob do pagtorayan no Dyos do hanyit. ¹² Ki siraw sīgodaw a Jodyo a inplāno no Dyos a mairāman do pagtorayan na, ki mapaksyat sanchi a mangay do mamansokelaw a kasarisaryan a yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da.”

¹³ Ki do dawri, binatan Jesos do kapitanaw a kāna, “Sigi, somabat ka na, ta naparin danaw akmas kapanganohed mwaya.” Ki nanyeng do nawri lang a ūras, ki napyan adīpen naw no kapitanaw.

*Pyahen Sa Ni Jesos Āro a Tawotawo
(Mk. 1:29-34; Lk. 4:38-41)*

¹⁴ Sinpangan na, do kangayaw ni Jesos do bahay ni Pedro, naboya naw katoganganaw ni Pedro a mabakes a naypoktad a maganyit a magbāra. ¹⁵ Do dawri, sinalid ni Jesos tanorwaw no mabakesaya, ki nyeng na binawan. Naybanganon kan nakangay dana nangidasar so kanen da Jesos.

¹⁶ Ki do dawri a ahep, inyangay da san tawotawowaw di Jesos āro saw a sindep no marahet a ispirito kan siraw maganyit saw. Ki maynamot lang do toray no chirin na, pinaksyat naw āro saw a marahet a ispirito, as nakapapya na tabo siras maganyit saw. ¹⁷ Pinarin naw komwan tan matongpal inpadtwaw ni propīta Isayas a kāna, “Iyaw mismo a mangisabhay so tabo lidyat kan ganyit ta tan mapakaro sa dyaten.”[†]

[†] **8:17** 8:17 Isa. 53:4

*Siraw Makey a Mayparin a Nanawhen ni Jesos
(Lk. 9:57-62)*

¹⁸ Do nakaboyaw ni Jesos siras reprep saw a tawotawo a omdibon dya, binata na dyirad nanawhen na saw a mamtang sad minangaw. ¹⁹ Ki do sakbayaw no kangay da, naypasngen dyaw asaw a mangnanawo so linteg, as nakabata na sya a kāna, “Maistro, monot ako dyimo a aran dino angayan mo.”

²⁰ Inatbay ni Jesos a kāna, “Myan abab a pakaychehan bolaw, as māsaw a myan bina-hayan dan manomanok, ki abaw pakaychehan kan paynahahan ko a Tawo a Yapod Hanyit.”

²¹ Ki binatan asaw daw a nanawhen na a kāna, “Āpo, somabatak pa manma ah, ta yangay ko pa itābon si āmang ko.”

²² “Nolay mo na,” initbay ni Jesos dya, “ta siraw naibidang danaw a nadiman, sira danaw makatoneng a mangitābon so minatay. As imo, basta onotan mo yaken.”

No Kapangheteng no Salawsaw kan Kapagtalna no Kelsang

(Mk. 4:35-41; Lk. 8:22-25)

²³ Ki do dawri, somnakay sa Jesos kan siraw nanawhen naw. ²⁴ Ki do kayan daranaw do almidyo, nyiknyinan a naypayit salawsaw kan naypararakoh iyaw kelsang, as kan makalo dana mapno abang daw. Ki do dawri, myan a makaycheh si Jesos. ²⁵ As dawa, yay da yinokay si Jesos, as nakabata da sya dya a kon da, “Mo Āpo, somidong ka ah, ta makey danaya maarinebneb abang taya! Ih, mahmes ta na!”

26 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Napangayan nyos katedored nyo? Aysa! Kadēkey pan anohed nyo!” Ki do dawri, naybangon si Jesos, kan inmandar na do salawsawaw kan kelsangaw. Ki nanyeng a nangheteng kan taywara dana matalna.

27 Ki chinasdaaw da, as kan binatabata da, “Āngō katatawo no nyaya a aran salawsaw kan kelsang, ki manganohed sa dya?”

*No Dadwa Saw a Mahakay do Gerasa a
Sindepan Marahet a Ispirito
(Mk. 5:1-20; Lk. 8:26-39)*

28 Do nakapakabtang daw da Jesos do tana daw no tawotawo a Gadareno,[‡] ki binayat dan dadwa saw a mahakay a yapo do aschip a pagtatanman. Siraw nya, ki sindep san marahet saw a ispirito, kan oltimo a tangsit da. Dawa, abaw makaitored a manghabas sira do dawri a rarahan.

29 Ki do kasngen daranaw di Jesos, nangngey sa, kan binata da dya a kon da, “Imo a Anak no Dyos, anghen mo yamen?[§] Yangay mori yamen a dosäen sakbay no arawaw a naikeddeng?”

30 Ki iyaw midyowaw so mabawas dēkey dyira, myan daw asa matokpoh a arban a bago a maysaysabok.

31 Dawa, nachikakaāsi saw marahetaw a ispirito di Jesos a kon da, “An paksyaten mo yamen, toboyen mo pa yamen a somdep do bago saya.”

32 “Ngay! Mangay kamo na,” binata ni Jesus. Ki do dawri, minohtot sa, as nakangay

[‡] **8:28** 8:28 “Gadareno” mana “Geraseno” mana “Gergeseno.”

Mk. 5:1; Lk. 8:26 [§] **8:29** 8:29 Mk. 1:24

da a somindep dyirad bago saw. Sinpangan na, naychapayapayayo sa tābo arban saw no bago a nandad nakatapwak dad pangpangaw a nachinmo do minangaw, kan nahmes sa tabo bago saw.

³³ Ki siraw mangonongaw siras nawri a bago, naychapayapayayo sa a nangay a nangibahebahey do tawotawo saw do idi da maynamot do tabo naparinaya kan naparinaw dyirad dadwaw a mahakay a sindep no marahet saw a ispirito. ³⁴ As dawa, binayat dan tabo omidi saw daw si Jesos. Ki do nakaboya daw sya, ki chindaw da dya a komaro do logar daw.

9

Pyahen ni Jesos Asaw a Paralitiko (Mk. 2:1-12; Lk. 5:17-26)

¹ Do dawri, somnakay dana sa Jesos do abangaw, as nakapaybidi da do kabtangaw no minanga a mandad nakarapit narana do idi na.

² Ki do dawri dana, myan saw nawara di Jesos a nangisiw so asaw a paralitiko a pinaypoktad dad pinarin daw a pakaychehan na a dohod. Ki do nakaboyaw ni Jesos so kapanganoched daw dya, binata nad paralitikwaw a kāna, “Payiten mo kapangtokto mom anak ko. Napakawan ka na do gatogatos mo.”

³ Ki do dawri, binata dan kadwan saw a mangnanawo so linteg do aktokto da, “Aysa! Maddiw nya tawo, ta tod naya dyābat si Āpo Dyos do kapachiyengay na so toray do Dyos!”

⁴ Ki maynamot ta chinapatak ni Jesos myanaw do aktokto da, binata na dyira a kāna, “Āngō ta mangtokto kamos marahet? ⁵ Āngō mayday-damnay a batahen ko: ‘Napakawan ka na do gatos mo,’ mana ibahey kwa, ‘Maytēnek ka, as kayam mo na?’ ⁶ Ki tan chapatak nyo a yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki myan toray ko do tanaya a mangpakawan so naygaygatos, paytēneken ko paralitikwaya.” Sinpangan na, binata nad paralitikwaw a kāna, “Maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kasabat mo na.”

⁷ Do dawri, naytēnek paralitikwaw, as nakayam na a somabat do bahay na. ⁸ Do nakaboya daw no tawotawo saw so nawri a naparin, nananawa sa, kan indaydāyaw da si Āpo Dyos, ta intoroh naw komwan a toray do tawo.

*Tawagan ni Jesos si Matchew
(Mk. 2:13-17; Lk. 5:27-32)*

⁹ Komnaros Jesos do dawri a yanan. Ki do kayam naw, naboya naw asaw a tawo a mayngaran so Matchew* a asa magsingsingir so bwis a maydisna do opisina naw a pagsingsingiran na. Binata ni Jesos dya a kāna, “Ka pa dya! Pachisyayan mwaba yaken.”

Nanyeng a naychakatkat si Matchew, as nakawnot na sya.

¹⁰ Sinpangan na, do nakapachakanaw ni Jesos kan nanawhen na saw do bahayaw ni Matchew, āro saw nachihanghang dya a magsingsingir so

* **9:9** 9:9 Mana “Lebi.” Mk. 2:14; Lk. 5:27

bwis kan tawotawo saw a naibidang a āro so gatos.[†]

11 Ki do nakaboya daw sya no kadwan saw a Parisyo a machihanghang sa Jesos dyira, inyahes da dyirad nanawhen na saw a kon da, “Āngō ta machihanghang maistro nyowaya dyirad magsingsingir saya so bwis kan dyirad naibidang saya a āros gatos?”

12 Ki nakadngeyaw sira ni Jesos, inpangārig na dyira a kāna, “Sirabaw masalon-at makachitas mangagas, an dya siraw maganyit. **13** Yangay nyo a nanawhen chakeyaya batahen myanaya do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Tyaw kāsisyen nyo do kapayngay nyo a tawo chakey no Dyos, kan iyabaw dāton nyowaw a masosohan.’[‡] On, nangay akwaba mangrara so tawotawo saw a malinteg, an dya siraw myan so gatos.”

No Kapanahahes a Maynamot do Kapag-onar

(Mk. 2:18-22; Lk. 5:33-39)

14 Katayokan nawri, nangay sad Jesos nanawhen saw ni Juan a Bawtista, as nakabata da sya dya a kon da, “Āngō ta magayonar kami kan siraw Parisyowaw, ki siraw nanawhen mwaya, ki enggaya?”

15 Ki tinbay san Jesos do pangārig a kāna, “Namna! Maparinawri a magmamayo tawo a naawis dana do kasaran, naten dana an myan paw nobiyowaw do yanan daw? Ki īto araw a

[†] **9:10** 9:10 Siraw nya tawo a naibidang a āros gatos, ki siraw dya nakatongpal so kadwan a Linteg ni Moyses. [‡] **9:13** 9:13 Ose. 6:6; Mik. 6:8

maikaro dyiraw nobyowaw, kan do dawrinchiw kapagayonar da.”

¹⁶ Tinongtong ni Jesos nagpangarīgan dyira a maynamot do adanaw kan bayo a nanawo a dya maparin a maysagel. Binata na dyira a kāna, “Abaw mangitakop so bayo a lamit do adan a laylay, ta komsen anchiw no naitakopaw, kan marohnwan piritaw no adanaw a laylay.

¹⁷ Mana maparin aba pangayen mawnged a palek do adan a sopot a lalat. Ta an komwan, mabtak anchiw sopotaw, as madonchiw palek, as kan marārayaw anchiw sopotaw. On, machita mapangay mawnged a palek do bayo a sopot a lālat tan dya mado palekaw, as kan marārayaw abaw sopotaw.”

No Anak no Magtorayaw kan Mabakesaw a Nangsalid so Laylay ni Jesos

(Mk. 5:21-43; Lk. 8:40-56)

¹⁸ Myan pa madama inanawo ni Jesos nyaya pangārig do nakangayaw no asaw a āpohen dan Jodyo saw. Naydogod do salapenaw ni Jesos, as nakabata na sya a kāna, “Kapaybitos paw no byay no anak kwaw a balasītang, mo Āpo. Ki pachiyangay mo pa saliden, kan syirto a mirwanchi a mabyay.”

¹⁹ Do dawri, naytēnek si Jesos, as nakawnot nad magtorayaw. Aran siraw nanawhen naw, ki nangay sa.

²⁰ Ki myan daw asa mabakes a malidyatan a nāw na marodit do asa poho dana kan dadwa katawen. Naypasngen do dyichodanaw ni Jesos, as nakasalid nas sayranaw no kekeh na. ²¹ Ta no

myan do aktokto na, ki nyaya: “Aran nawri lang masalid ko laylay naya, sigorādo a mapyan ako.”

²² Ki do nakasalid naw sya, nanyeng a minidit si Jesos. Ki do nakaboya naw sya, binata na dya a kāna, “Payiten mo kapangtokto mom balāsang ko, ta maynamot do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka.” Ki do dawri a ūras, insigida a napyan danaw mabakesaw.

²³ Sinpangan na, do nakapakarapit daw da Jesos do bahayaw no magtorayaw, ki naboya na saw magpitwaw a magtokar an myan minatay, kan naboya na paw āro a tawotawo a magringringgor. ²⁴ Ki do dawri, binata na dyira a kāna, “Mohtot kamo a tabo do bahayaya, ta nadiman abaw nya balasītang, ta tod a nakaycheh.”

Ki chinamyeng das Jesos.

²⁵ Ki do nakahbot daranaw, somindep si Jesos do kwartwaw a yanan nadimanaw. Ki do nakarapit naw sya, inigpet naw tanorwaw no balasītangaw, as nakapaybangon na sya, ki nanyeng a naybangon a sibibyay.

²⁶ Iyaw nawri a naparin, ki nagwaras a dāmag do tabo omdibon saw a idiidi.

Pyahen ni Jesos Dadwa Saw a Bolsek

²⁷ Ki do katayokaw no nawri, komnaro sa Jesos do dawri a yanan. Do kadama daw a mayam, myan saw dadwa minonot dya a mahahakay a bolsek, kan inngengey da dya a kon da, “Kapotōtan ni Āri Dabid, § chāsim pa yamen!”

§ **9:27** 9:27 No chakey a batahen Kapotōtan ni Āri Dabid, ki iyaw nyaw āwag dad Mesias.

²⁸ Ki do nakapakasdep danaw ni Jesos do bahayaw a yanan na, ki somindep saw bolsek saw. Do dawri, inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Anohdan nyori a maparin koynyo a pakaboya-hen?”

Ki, “Naon mo Āpo ah,” kon da.

²⁹ Sinpangan na, sinalid ni Jesos mata daw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Maparin nyaya akmas ninamnāma nyowaya.”

³⁰ Do dawri, nakaboya dana sa, ta napya dana sa. Ki inmandar ni Jesos dyira a abo pakono pangibaheyan das nawri a naparin. ³¹ Ki do nakakaro daranaw do dawri, nāw da inpad-padāmag do tabo omdibon saw a idiidi iyaw maynamot di Jesos.

Pyahen ni Jesos Mahakay a Omel

³² Do nakakaro daranaw no dadwa saya a mahahakay, ki myan pa saw nangyangay di Jesos so asa omel a mahakay a sindepan marahet a ispirito. ³³ Ki do nakapakpsyat danaw no marahetaw a ispirito, ki nakapaychirin danaw tawowaw. Chinasdaaw dan tawotawowaw, kan binata da a kon da, “Ari ta payad nakaboyas komwan so panakabalin do Israel.”

³⁴ Ki binata dan Parisyo saw a kon da, “Ay! Iyayaw pangōlo daw no dimonyo saw manorotoroh dya so panakabalin a mangpakpsyat so marahet saya ispirito.”

Chāsi Sa ni Jesos Tawotawo (Lk. 10:2)

³⁵ Do dawri, minidibidi si Jesos do tabo idiidi kan barbaryo a nangnanawo do sinagoga da

saw daw, kan nangasaba so Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan no Dyos, as kan nangpapya so tabo matatarek saw a ganyit kan kaynyin dan tawotawo.

³⁶ Taywaraw nakāsi ni Jesos siras tawotawo do nakaboya naw sira a pirmi sa mariribokan kan malidyatan, ta akma saw karniro a abo mangonong dyira.

³⁷ Sinpangan na, binata na dyirad nanawhen naw a kāna, “Arwayaw ranyen, ki taytayisa lang magranyi. ³⁸ As dawa, akdawen nyō si Āpo a iyaw akin dyiraw so ranyen saya tan manoboy so arwāro pa a magranyi.”

10

Siraw Asa Poho kan Dadwa a Nanawhen (Mk. 3:13-19; Lk. 6:12-16)

¹ Do asa karaw, tinawagan san Jesos siraw asa poho saw kan dadwa nanawhen na, as nakaitoroh na dyira so toray da a mangpaksyat so marahet saw a ispirito kan iyaw kapangpapya so tabo matatarek saw a ganyit kan kaynyin.

² Siraw nyaw ngarangaran dan asa poho saya kan dadwa nanawhen: no marma, ki si Simon a mayngaran so Pedro, kan si Andres a kakteh na; kan siraw maykaktehaw a sa Santiago kan ādi na a si Juan a anak ni Sebedeo; ³ sa Pilipi kan Bartolome; si Tomas kan si Matchew a magsingsingir so bwis; kan si Santiago a anak ni Alpeo, kan si Tadeo; ⁴ si Simon a mangispal so kaidyan na, kan Jodas a yapo do Iskariote, iyaw nyaw nanglipotaw di Jesos.

*No Katoboy ni Jesos Siras Dosi Saw a
Nanawhen Na
(Mk. 6:7-13; Lk. 9:1-6)*

⁵ Tinoboy san Jesos asa poho saya kan dadwa nanawhen na, kan inbilin na dyira a kāna, "Mangay kamo abad aran dino a idiidi dan Dya-Jodyo mana somdep kamo aba do aran āngo a idiidi da no Samaritano, ⁶ basbāli a mangay kamo lang dyirad rārayay ta saw a kapotōtan Israel a akmay nabo a karniro. ⁷ On, yangay nyo a ikasaba dyiraw nya: 'Īto danaw kapagtotoray no Dyos.' ⁸ Pyahen nyo saw maganyit, pagōngaren nyo saw nadiman, pyahen nyo saw nagliproso, as kan paksyaten nyo saw marahet a ispirito. Maynamot ta abo pinanadi nyos inanohdan nyowaya, ipatādi nyo abaw itoroh nyowaya dyira. ⁹ Ki mangyonot kamo abas so aran āngo a kīta kwarta do bolsa nyo. ¹⁰ Masaw a mangyonot kamo abas bayon nyo, mana pagsokatan nyo, mana risīrba no tokap nyo, mana sarokod nyo, ta no maytarabākwaw, ki maikari a matorohan so kanen na.

¹¹ "An makarapit kamo do aran āngo a idi mana baryo, maychichwas kamo so makey a mangpadagos dyinyo. Omyan kamo daw a mandan komaro kamod dawri a yanan. ¹² An somdep kamo do asa bahay, ki bindisyonan nyo sa a kon nyo a, 'Dyos pakono manoroh so talna na dyinyo.' ¹³ Ki an rawaten daynyo do dawri a bahay, tokosen nyo dyiraw inbahey nyowaw a talna da. Ki an dyi daynyo a rawaten, ki ibabāwi nyo.

¹⁴ "As an makarapit kamo do bahay mana idi a

dya mangrawat mana dya mangadngey dyinyo, wakwaken nyo ahbek no kokod nyo,* as kakaro nyo sira.

¹⁵ “Ibahey ko dyinyo oyod a iyaw idyaw a dya mangrawat dyinyo, ki malidyalidyat anchiw dōsa dan tawotawo a omyan daw kan siraw yapo do idi saw a Sodoma kan Gomorra† anchan araw a kapangdōsa no Dyos.”

Siraw Īto a Kalidyatan

(Mt. 24:1-14; Mk. 13:9-13; Lk. 12:12-17; 21:12-17)

¹⁶ Binata pan Jesos dyira, “Mangadngey kamo, ta tobuyen koynyo a akma siras karniro saw do payayahatangan dan mararanggas saw a lobo. Dawa, makasikap kamo a akmay marem, ki masingpet kamo a akmay boyit. ¹⁷ Magannad kamo dyirad tawotawo, ta tiliwen kan idarom danchinyo. Saplitam danchinyo do sinagoga da saw, ¹⁸ kan maidarom kamonchi do salapen dan magtotoray kan ar-āri maynamot do kawnot nyo dyaken. Ki iyanchiw nawriw gondāway nyo a mangipaneknek dyira kan siraw Dya-Jodyo so Maganay a Dāmag. ¹⁹ Ki do katiliw daw anchi dyinyo a idarom, mabakel kamo aba an maypāngonchiw kaikalintegan nyo so inawan nyo, mana chabakel nyo aba an āngonchiw itbay nyo dyira. Do dawrinchi, matorohan kamonchi so ichirin nyo anchan marapit nawri a ūras, ²⁰ ta

* **10:14** 10:14 Mk. 6:11; Ara. 13:51 † **10:15** 10:15
Siraw tawotawo do Sodoma kan Gomorra, ki akmay siraw pinakainawan dan tabo tawotawo a mamarin so marahet kan mangipsok so Dyos. Gen. 19:1-29; Isa. 1:9-10; 3:9; Jer. 23:14; Pal. 11:8

inyo abanchiw maylililyakaw, an dya Ispirito ni Āmang nyo do hanyit manoroh so pabatahen nyo.

²¹ “Myan sanchiw tawotawo a mangipadiman so mismo da a kakakteh, as kan komwan anchiw parinen inyapwan dyirad anak da. Siranchiw anak, ki machikontra sanchi do inyapwan da, kan ipadiman da sanchi. ²² Ipsok danchinyo no tabo tawotawo maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. Ki maisalākan anchiw makaibtor so kapanganohed na mandad pandan. ²³ An idadanes daynyo do asa idi, mayyayo kamo do matarek a idi. No bata ko dyinvo, ki oyod a dyi nyo panchi a tayokaw tarabāko nyo do tabo a idiidi do Israel sakbay a mangay no Tawowaw a Yapod Hanyit.[‡]

²⁴ “Aryoriw machinanawo a masirsīrib kan mangnanawowaw sya, mana aryoriw toboto-boyen a matortoray kan āmo naw? Syimpri aba! ²⁵ On, mapnek danaw nachinanawowaw an mayparin dana akmas mangnanawowaw. Komwan pakono kapnek no tobotoboyenaw an mayparin dana akmas āmo naw. Ta yaken Āpo nyo, ki an batahen da a yaken si Beelsebob a āpo dan dimonyo, maypaypangay danaw kaipsok da dyinvo a manganoched dyaken?”

*No Oyod a Chamo
(Lk. 12:2-7)*

²⁶ “As dawa, mamo kamo aba dyira, ta abaw naitayo a dyinchi a maipaboya, mana palimed a dyinchi a mapatakan. ²⁷ Ta no inbahey ko

[‡] **10:23** 10:23 Mt. 16:27-28; 24:27-44; 25:31

dyinyo sichangori a inyō lang, ki ibahey nyonchi do tabo tawotawo. As no iyarasāas ko dyinyo, ki ingengey nyo do katawotawowan. ²⁸ As chamo nyo sabaw mangdimanaw so inawan, ki maparin daba dimanen pahad. Ki nawri pakono chamo nyo Dyos, ta maparin na rārayawen inawan kan pahad do impyirno. ²⁹ Ta chiban nyo saw billit toleng saya a sinsinan so balor, asa lang a kaplataw balor dan dadwaw. Asyo a masday aran asa dyirad dyaya, an dya ipalōbos ni Āmang nyod hanyit, ta ay-aywanan na sa. ³⁰ Ki aran siraw boboh nyo, ki chapatak danan Dyos bidang da. ³¹ As dawa, mamo kamo aba, ta mapatpateg kamo kan āro saw a billit toleng.

³² “Ta aran sino a mangipodno do salapen dan tawotawo a manganoched dana dyaken, ki ipodno konchi do salapen Āmang kod hanyit.

³³ “Ki no mangilibak so kapanganohed na dyaken do salapen dan tawotawo, ilibak konchi do salapen Āmang kod hanyit.” Nyaw innanawo ni Jesos.

*No Kapanganohed a Aran Pakadimanan
(Lk. 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ “Iktokto nyo aba a nangay ako a mangyangay so kapaychachapya do lōbongaya. On, mangyangay akwabas kapaychachapya, an dya kapaydidiman. ³⁵ Nangay ako tan inyangay ko kapachikontran anak a mahakay do āmangaw, as kan anakaw a mabakes do ānang naw. Masaw manogangaw a mabakes di katogangan na a mabakes. ³⁶ Ta siraw kabōsor no asaw a tawo

a manganohed dyaken, ki siraw myan do mismo na a pamilya. §

³⁷ “Ta no aran sino a rakorakoh so adaw di āmang kan ānang na kan adaw na dyaken, ki polos a maikari aba dyaken. Masaw a no rakorakoh so adaw do anak na kan adaw na dyaken, abaw sinpangan na, dyaken. ³⁸ Ta aran sino a dya maysabhay so kros na,* as kawnot na dyaken, polos a abos sinpangan dyaken. ³⁹ Ta no mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken, myan anchiw byay na abos pandan a itoroh anchi no Dyos dya.”

*Siraw Gon-gona
(Mk. 9:41)*

⁴⁰ “No mangrawat dyinyo, bāli yaken danaw rinawat na. As no mangrawat dyaken, ki iya danaw rinawat naw nanoboyaw dyaken a si Āmang kod hanyit. ⁴¹ As no mangrawat so asa propīta maynamot ta iya, ki mangipakatoneng so maynamot do Dyos, magon-gonaan anchiw nawri a tawo a akmas gon-gona naw no nawri a propīta. Masaw a no mangrawat so asa malinteg a tawo maynamot do kalinteg naw, ki magon-gonaan anchi a akmas gon-gona naw no malintegaw a tawo. ⁴² As no aran sino a mapaynom so aran asa kabaso a mahanebneb a ranom do asa dyirad mabobodis saw so saad maynamot ta

§ **10:36** 10:36 Mik. 7:6; Mt. 10:21 * **10:38** 10:38 No chakey na batahen maysabhay so kros, ki iyaw tawowaw a nāw na monot di Jesos a aran kalidyatán na mana nawriw pakadimanan na.

nanawhen ko sa, sigorādo a rawaten nanchiw gon-gona na,” binatan Jesos.

11

Siraw Tinoboyaw Ni Juan A Bawtista (Lk. 7:18-35)

¹ Do nakatayokaw ni Jesos a nangibilin dyirad dosi saw a nanawhen na so tabo nyaya, ki komnaro si Jesos do dawri a yanan kan nangay a mangnanawo kan mangasaba dyirad masngen saw daw a idiidi. ² Ki do dawri a chimpo, myan si Juan a Bawtista do bahoden. Ki do nakadāmag naw so pinariparinaw ni Kristo, tinoboy na saw nanawhen naw a mangay di Jesos a manahahes dya a kon da, ³ “Imo danawriw hahawen name-naw a mangay anchi, mana mangnanaya kami pas matarek?”

⁴ Ki tinbay san Jesos a kāna, “Maybidi kamo di Juan, as kaibahey nyo sya dya siras nadngey nyo kan naboya nyo saya: ⁵ Makaboya dana saw bolsek kan makayam dana saw piday, napyan saw nagliprosyaw kan makadngey dana saw toleng, kan nagōngar saw nadiman, as maikasaba danaw Maganay a Dāmag dyirad mapopobri. ⁶ Magāsat tawo a dya maycharwa so kapangtokto a maynamot dyaken!”

⁷ Ki do nakapakayam daw no nanawhenaw ni Juan a Bawtista, nyaw binata ni Jesos dyirad tawotawo saw a maynamot di Juan: “Do nakangay nyowaw di Juan do let-ang, āngo hahawen nyo a maboya? Asawri a tawo a tod a madyiwadyiway so kapangtokto a akmay

byawo a pablobloten salawsaw? Syimpri engga!
⁸ Āngó saw yangay nyo a chiniban? Yay nyori a chiniban asa a tawo a naylaylay so mapintas kan mangīna? Engga, ta palasyo iyaw yanan dan maylaylayaw so malamōyot a mangīna. ⁹ Ngay, Ibahey nyo pa! Āngó ta nangay kamo daw? Nangay kamo āno a nanyideb so asa propīta? Naon, masyirto nawri! Ki no ibahey ko dyinyo, ki masisisīta pa a adayo tarabako na kan tarabako no asa a propīta. ¹⁰ Ta si Juan chakeyaw a batahen myanaw a naitolas do Masantwan a Tolas a kānan Āpo Dyos,

“ ‘Panmahan konchi a tobuyen pachirawatan ko tan yay na paysonongan ayaman mo.’*

¹¹ “Adngeyen nyo nya, ta oyod. Tabo no nayanak a tawo, ki abaw akmas kasisīta ni Juan a Bawtista. Ki aran komwan, siraw kabobodisanaw a naibidang dana do pagtorayan Āpo Dyos, ki masisisīta sa kan iya. ¹² Ta nakayapo do nakainanawowaw ni Juan a Bawtista so minsāhi na a mandan sichangori, nawriw nakairogin tawotawo a maswasodib kan posposan daw somdep do pagtorayan no Dyos. ¹³ Ta somniknan do chimpwaw ni Moyses kan siraw propīta saw do kaychowa a mandad kangayaw ni Juan, ki inpadto da a tabo a maynamot do pagtorayanaya no Dyos. ¹⁴ As an chakey nyo a anohdan propīta saw, ayket na, naawātan nyo pakono a si Juan, ki iyaw Elyasaw[†] a naipadto a mangay anchi. ¹⁵ Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo, ah,” binata ni Jesos.

* **11:10** 11:10 Mal. 3:1; Mk. 1:2 † **11:14** 11:14 Mal. 4:5-6

¹⁶ Ki tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Āngō paro pangiparihwan kos tawotawo sichangori? No kapariho da, ki akma saya siras adedekey saw a maychadisdisna do plasa a polos a dyi sa mapnek. Maysin-aagay a kon da dyirad maskehaw a gomtal, ¹⁷ ‘An magtokar kami so pīto, ki tomada kamo abaya! An magkanta kamyayas para minatay, ki magdong-aw kamo abaya!’

¹⁸ “Ta si Juan, ki nangay a nagayonar kan mininom aba so palek. Ki aran akma syaw, binatabata da a iya, ki linoganan no marahet a ispirito!

¹⁹ “Ki yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki nangay ako a nachakan kan nachinom dyinyo. Ki alit na batabatahen da a kon da, ‘Chiban nyo nya tawo, masarawaya kan maybobokaya. Sit dayan magsingsingirayas bwis kan siraw maibidang saya a āro so gatos!’ Ki aran komwan batabatahen nyo, ki kosto kan oyod sīrib no Dyos, as kan maipaboyaw nyaya do kabibayay dan manganohedaw dya.”

Siraw Tawotawo do Idi Saw a Dya Magbabāwi (Lk. 10:13-15)

²⁰ Do dawri, insiknan ni Jesos a pinaydabdab tawotawo saw do idiidi saw a namarinan nas āro a milagro maynamot ta nakey saba nagbabāwi do gatogatos da. ²¹ Binata na a kāna, “Kapakāsi nyo pa, inyo a taga Korasin kan taga Betsayda! Āro makaskasdāaw a pinariparin ko do idi nyo saya, ki alit na dyi kamo a nagbabāwi! Amnan

do idiidi sawen a Tiro kan do Sidon[‡] namarinan ko siras nya milagro, ayket, ari dana sa nahay a naylaylay so kostal kan naydisnad ahbek a pangipaboya da so oyod a nakapagbabāwi da. ²² As dawa, ibahey ko dyinyo a anchān araw a kapangokom, ki malidyalidyat anchīw dōsa nyo kan iyaw dōsa da do idiidi a Tiro kan Sidon.

²³ “As inyo a tawotawo a yapo do Kaper-naom, bata nyori an maidāyaw kamonchi do hanyit? Polos, basbāli a maitapwak kamonchi do impyirno!§ Ta an naparin saw nya milagro do Sodoma a akmas naparin saya dyinyo, masigorādo a magbabāwi sa, as kan myan paw syodad daw sichangori. ²⁴ Ki ibahey ko dyinyo a malidyalidyat anchīw dōsa nyo kan siraw yapo do Sodoma* anchān marapit nawri a araw a kapangdōsa no Dyos.”

Paynahahen ni Jesos Siraw Manganohedaw Dya

(Lk. 10:21-22)

²⁵ Do katayokaw ni Jesos a nangibahey so nya, insiknan naw maydasal a kāna, “Āmang, imo Āpo do hanyit kan do tana! Magyāman ako dyimo, ta inpakatoneng mo dyirad abos ādal iyaw intayo mwaya dyirad mamasīrib kan myan so ādal. ²⁶ On mo Āmang, ta nawriw chakey mo kan makahwahok nawri do salapen mo.”

²⁷ “Intalek dyaken Āmang tabo a panakabalin a mangitoray. Abaw makapatak so maynamot

[‡] **11:21** 11:21 Siraw nyaya a Tiro kan Sidon, ki idī sa do tana dan Dya-Jodyo. Esek. 28:2; Sak. 9:1-4 § **11:23** 11:23 Mana “Hades.”

* **11:24** 11:24 Mt. 10:15

dyaken a Anak no Dyos, an dyi lang a si Āmang ko. Masaw a abo makapatak so maynamot di Āmang, an dya yaken lang a Anak na kan siraw tawo a pidyen ko a pangibaheyan so maynamot dya. ²⁸ Dawa, mangay kamo dyaken, inyo a tabo a mayrara so marahmet kan inyo a tabo a mahopag, ta paynahahen koynyo. ²⁹ Apen nyo nanawo ko kan machinanawo kamo dyaken maynamot ta maanos ako kan matangsit akwaba, as kan makadongso kamonchi so kaydamnayan no kapangtokto nyo.[†] ³⁰ Ta no nanawo a itoroh ko, ki maydamnay, kan iyaw raraya a iparara ko dyinyo, ki marahmet aba.”

12

No Kapanahes Maynamot do Araw a Kapaynaynahah

(Mk. 2:23-28; Lk. 6:1-5)

¹ Do dawri, do asaw a Araw a Kapaynaynahah, nayam sa Jesos do asaw a bengkag a namohan so trīgo. Ki maynamot ta naptengan saw nanawhen naw, nanghokhot sas dāwa a kinanda. ² Ki do nakaboya daw no Parisyo saw so nawri, binata dad Jesos a kon da, “Chiban pa! Parinen dayan nanawhen mwayaw mabaywanaya a kaparin do Araw a Kapaynaynahah?* Mapsekawriw nawri?”

[†] **11:29** 11:29 Jer. 6:16 * **12:2** 12:2 Sigon do naitolasaw do Eks. 34:21, ki mabaywan tawo a magarado mana magranyi do Arawaw a Kapaynaynahah. Ki sigon do kapakaawat dan Jodyo saw, an manghot sa so aran asa lang a botor, ki bāli nakagatos dana sa do dawri a linteg, ta akma kono kītan kapagranyiw nawri.

³ Ki tinbay san Jesos a kāna, “Namna! Ari nyo pawryad nabāsaw no pinarinaw ni Dabid do nakapteng daw kan siraw kinayrayay naw? ⁴ Taywaran dya somindep si Dabid do pagday-dayawan daw so Dyos, as nakapanghap nas kinan na tināpay a naidāton do Dyos? Sigon do linteg ta, mabaywan a kanen na kan siraw rārayay na saw, an dya sira lang papādi saw.[†] ⁵ Mana nabāsa nyo abawriw Lintegaw ni Moyses a makagatos sabaw papādi saw an maytarabāko sad irahem no Timplo do Araw a Kapaynaynahah, ta nawriw kapagsirbi da do Dyos?[‡] ⁶ No ibahey ko dyinyo, ki ari dyaw asa masissisīta pa kan do Timplowaya. ⁷ As an oyod a chapatak nyo chakey a batahen naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Chakakey ko kāsi kan no dātonaw a masosohan,’[§] ayket na, pagatosen nyo sabaw abos gatos. ⁸ Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki yaken myan so toray a mangeddeng so maparin do Araw a Kapaynaynahah.”

*No Mahakay a Singkol
(Mk. 3:1-6; Lk. 6:6-11)*

⁹ Sinpangan na, komnaro sa Jesos, as nakangay da a somindep do sinagoga daw daw. ¹⁰ Ki do dawri, myan asa mahakay a singkol. Ki tan myan pamagatosan da sya, inyahes dan kadwan dya a kon da, “Nainkalinteganoriw mapapya do Arawayan Kapaynaynahah mana engga?”

¹¹ Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Kaspangari-gan, an asa dyinyo masday so asa a karniro

[†] **12:4** 12:4 1 Sam. 21:1-6 [‡] **12:5** 12:5 Leb. 24:8-9 [§] **12:7**
12:7 Ose. 6:6; 1 Sam. 15:22

do aridos do Araw no Kapaynaynahah, yangay nyo abawri a awnen? ¹² Samna! Mabawa a mapatpateg tawo kan karniro! Dawa, nawriw paynamotan na a naipalōbos do linteg kamarin so maganay do Araw no Kapaynaynahah."

¹³ Sinpangan na, binatan Jesos do singkolaw, "Lonaten mo tachay mwaya." Do dawryaw a inbahey ni Jesos, linonat na kan nyeng a napyan a nachalit do asaw a tachay na.

¹⁴ Ki maynamot do nyaya, minohtot saw Parisyowaw do sinagoga daw, kan nagplāno sa an maypāngo iyaw no kadiman das Jesos.

No Tobotoboyen a Pinidi no Dyos

¹⁵ Ki chinapatak ni Jesos iyaw plāno daw no Parisyo saw, dawa, komnaro do dawri. Ki minonot dyaw āro saw a tawotawo, as kan pinapya na san Jesos a tabo do aran āngo a ganyit da.

¹⁶ Ki inbahey na dyira a ibahebahey daba an sino iya. ¹⁷ On, tan matongpal binataw no Dyos do intolasaw ni propīta Isayas a maynamot dya a kāna,

¹⁸ "Cha dyaw tobotoboyen ko a pinidi ko a chadaw ko,
as kan nahwahok ako na a maynamot dya.

Itoroh konchi dyaw Ispirito ko,
as ipakatoneng nanchiw malinteg a kangan-gokom ko dyirad tawotawo saw a Dya-Jodyo.

¹⁹ No nya tobotoboyen ko, ki nachidiman aba.
Masaw a madngey aba do kalkalsāda a mangagagay.

20 Siraw tawotawo saw a akmay naydonggok a byawo do kapanganohed da, ki pototen na saba.

Komwan saw makakāsi saw a akmay mako-drep a soho,*
ki ospen na saba a mandanchan paytēneken naw kinalintegaw no Dyos.

21 As iyanchiw chasaray dan tabo a tawotawo a aran sino a Dya-Jodyo.”†

*Si Jesos kan Beelsebob
(Mk. 3:20-30; Lk. 11:14-23)*

22 Sinpangan na, inyangay dan kadwan saw a tawotawo di Jesos asaw a mahakay a bolsek kan omel maynamot ta sindep no marahet a ispirito. Ki pinapya ni Jesos nawri a mahakay, as kan nakapaychirin kan nakaboya danaw mahakayaw. **23** Ki chinasdaaw dan tabo a tawotawo, kan binata da a kon da, “Iya abawriw Kapotōtan ni Āri Dabid, iyaw naikaryaw a mangay a mangisalākan?”

24 Ki do kadngey daw no Parisyo saw so bata daw no tawotawo saw, ki binatabata da a kon da, “Ay, engga ah! Si Beelsebob lang a pangōlo da no dimonyo saw manorotoroh dya so panakabalin a mangpaksyat so marahet saya a ispirito.”

25 Ki chapatak ni Jesos myanaw do aktokto da, kan binata na dyira a kāna, “An mayayarap tawotawo do asa kapagaryan, manayonoriw

* **12:20** 12:20 No chakey na batahen naydonggok a byawo mana makodrep a soho, ki siraw makapsotaw so kapanganohed a tawo, as kan tadyichokodan na saba ni Jesos mana karwan na saba.

† **12:21** 12:21 Isa. 42:1-4

nawri a pagaryan? Masaw asa idi mana kapamilya an maglalaban sa, makapaytēnek pa saba.

²⁶ Masaw an maysinpapakṣyat saw myanaw do pagāryan ni Satanas, makapaytēnekoriw pagtorayanaw ni Satanas? ²⁷ An oyod nya batahen nyo a yapo do panakabalin ni Beelsebob kapakṣyat kwaya so marahet saya a ispirito, sino paro nanoroh so panakabalin dan nanawhen nyowaya a mapakṣyat so akma syay? On, sira mismo mangipaneknek dyinyo so riro nyo. ²⁸ Ki an maynamot dyaken, no kaoyodan na, ki pakṣyaten ko saw marahet a ispirito a maynamot do Ispirito no Dyos, as kan nyaw pakaboyan a nawara dana dyinyo kapagtoryay no Dyos," binatan Jesos dyira.

²⁹ Ki tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, "Maypāngō iyaw tod a makasdesdep do irahem no bahay no mayit a tawo a akmas Satanas kan manakanakaw siras dyira na saw, an dyi pa manma mabahod nya mayit a tawo? Amnan nabahod dana, libri danaw tod a manghap siras dyira na saw.

³⁰ "No dya machitōnos dyaken, ki machikontra dyaken. Masaw no dya somidong a machipangpeh dyaken, mapawpit. ³¹ Nawriw paynamotan kaibahey kwaya sya dyinyo a mapakawan tawotawo do tabo a pakagatosan da mana kapaychirin da so maikontra do Dyos, ki mapakawan abaw maychirin so maikontra do Ispirito Santo. ³² As no aran sino a maychirin so maikontra dyaken a Tawo a Yapod Hanyit, maparin pa a mapakawan. Ki no aran sino a maychirin so maikontra do Ispirito no Dyos,

mapakawan abanchi a polos sichangori mana do masakbayan."

*No Kayo kan Asi Na
(Lk. 6:43-45)*

³³ Tinongtong ni Jesos nagpangārig dyira a kāna, "An ibidang nyo a maglaw asa kayo, syimpri, omsi so maganay. Ki an ibidang nyo a nayhahāyo asa kayo, ibidang nyo pa a makwan asi na. Ta sigon do asyaw no kayowaw, mailasin mo an āngo kakayo na. ³⁴ Pakawanem, akma kamo kapotōtan marem! Maypāngō kapaychirin nyos maganay an maynana marahet kapangtokto nyo? Ta iyaw dangoy, ki mapahtot so kinapya na do aktokton tawo. ³⁵ No tawowaw a maganay so dadakay, ki nawriw pahtoten naw maganay. Masaw a an marahet so dadakay; nawriw pahtoten naw marahet, ta nawriw kinapya na do aktokto na.

³⁶ "Ibahey ko dyinyo oyod. Anchan araw a kapangokom, ki kāda asanchi, ki atbayen nanchiw inchirin na a abos sinpaspangan a chirin. ³⁷ Ta siraw mismo chirin mwaw, ki siranchiw pangikeddeng no Dyos an nakagatos ka mana engga," binata ni Jesos.

No Kapangdaw Da so Kaipaboya ni Jesos so Milagro

(Mk. 8:11-12; Lk. 11:29-32)

³⁸ Sinpangan na, naychirin saw kadwanaw a mangnanawo so linteg kan siraw rārayay da saw a Parisyo a kon da, "Maistro, paboyan pa yamen so makaskasdāawaw a kaparin a pakaboyan an oyod a yapo do Dyos toray mo."

39 Ki tinbay san Jesos a kāna, “Ay samna! Oltimwaya so karahet no tawotawo sichangori kan abayaw kapanganohed nyo, ta tinadyichokodan nyo Dyos. Oltimwayaw kakey nyo a makaboyas milagro, ki abanchi a polos maitoroh a milagro, malaksid do naparinaw di propīta Jonas. **40** Akmas nakayanaw ni Jonas do irahemaw no bodekaw no royong a nakapahabas so tatdo a karaw kan ahep, ki komwan anchiw kahay ko a Tawo a Yapod Hanyit a maitābon.[‡] **41** Ta anchan araw a kapangokom, maytēnek sanchiw taga Ninebe a mapagatos dyinyo do dya kapotōtan. Ta sira, ki nagbabāwi sa do nakapangasabaw ni Jonas.[§] Ki inyowaya, ki anohdan nyo abayaw ibahey kwaya a aran matwatohos ako kan Jonas. **42** Asa pa. Do arawayan kapangokom, maytēnek anchiw Rēyna do Abagātan* do kaychowa pa tan pagatosen na saw tawotawo do dya kapotōtan maynamot ta iya, ki yapo do katetengan a yanan a mangay a mangadngey so kasīrib ni Āri Solomon. Ki inyo, ki manganohed kamo abaya aran myan mangnanawo dyinyo sichangori a masirsīrib pa kan si Āri Solomon.”

*No Kapaybidi no Marahet a Ispirito
(Lk. 11:24-26)*

[‡] **12:40** 12:40 Myan matarek a nakaiyologan “maitābon,” ki “do irahem no tana,” mana “do irahem no Hades a yanan nadiman.” Asa pa, sigon do dadakay dan Jodyowaw, ki ibidang daw asa karaw a aran asa lang a ūras napahabas do dawri a araw. Dawa, sigon do dadakay da, maparin a maibahey a nadiman si Jesos do tatdo a karaw. [§] **12:41** 12:41 Jon. 3:5 * **12:42** 12:42 1 Ār. 10:1-10

⁴³ Sinpangan na, tinongtong ni Jesos naychirin dyira so nya pangārig: “An mohtot asa marahet a ispirito do asa tawo a sindepan na, midibidi anchi a maychichwas do let-ang so matarek a paynahahan na, ki makadongso aba. ⁴⁴ Sinpangan na, batahen na do inawan naw a kāna, ‘Āy, maganay āno, an paybidi ko nakayapwan kwaw a bahay?’ Do kapaybidi naw, masarakan na a madalos kan maornos, as kan apabaw omyan daw. ⁴⁵ Do dawrinchi, ki mangay a manghap so rārayay na a papito pa a ispirito a maraherahet kan iya, as kan somdep sanchi a tabo do dawri a tawo. As no kayayan no nawri a tawo a sindepan da, ki mangamangay pa makakāsi kan iyaw sīgodaw a kayayan na. Komwan anchiw payparinan dan tawotawo sichangori a ultimo danas karahet.”

*Si Ānang kan Kakakteh Saw ni Jesos
(Mk. 3:31-35; Lk. 8:19-21)*

⁴⁶ Ki myan pa maychiychirin si Jesos dyirad tawotawo saw do kawara daw da ānang na kan no kakakteh na saw. Ki myan sa do gaganaw no bahay, as kan inpatawag das Jesos, ta chakey da kasarita. ⁴⁷ Dawa, binatan asaw a tawo daw a kāna, “Aryaw si ānang mo kan kakakteh mo saw a maytēnek do gagan. Chakey da, kono, imo a kasarita.”

⁴⁸ Ki tominbay si Jesos a kāna, “Sino paro ānang ko, kan sino paro saw kakakteh ko?”

⁴⁹ Sinpangan na, tinongdo san Jesos nanawhen naw, as nakabata na sya a kāna, “Cha saya dyaw ānang kan kakakteh ko! ⁵⁰ Ta aran sino

a mamarin so pagayatan ni Āmang kod hanyit, ki iya danaw kakakteh kan ānang ko.”

13

*No Pangarig a Maynamot do Maymohamoha
(Mk. 4:1-9; Lk. 8:4-8)*

¹ Do dawri a araw, komnaros Jesos do bahayaw, as nakangay na naydisna do payisaw no minanga a nangnanawo. ² Ki maynamot do kārwaw no tawotawo a mindibon sya, nangay si Jesos a somnakay a naydisna do sihahatawaw a abang. Ki siraw tawotawowaw, nāw dad payisaw no minanga a nangadngey sya. ³ Āro innanawo na a inpangārig dyira.

Binata na dyira a kāna, “Myanaw asa maymohamoha a nangay a nangiwaris so botoh.

⁴ Do kayan naw a magwaris, myan saw napychahesday na do rarahan naw, kan kinan san manomanok. ⁵ Myan paw kadwan sa a botoh, ki naychahesday sa do mabato saw a yanan. Maynamot do kadēkey no tana, nalisto sa naycharoroting. ⁶ Ki do nakaibilag daranaw do araw, nahayo sa, ta nakarahem abaw yamot da saw. ⁷ Myan pa saw kadwan a botoh, ki naychahesday sa do katamtamkan a manōlok. Ki do kapayparakoh daranaw a nachisagesagel do tametamek, ki nahonghongan sa. ⁸ Ki myan saw botoh a naychahesday do maganayaw a tana. Tomnobo sa, kan minsí sas āro. Siraw kadwanaw, ki mayid, kan myan saw kadwan a mangengen. Siraw kadwanaw, ki mawpayang so dāwa.”

⁹ Do nakatayokaw ni Jesos so nya pangarīgan na, binata na, "Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah."

*Siraw Dya Makaāwat so Pangariganaya
(Mk. 4:10-12; Lk. 8:9-10)*

¹⁰ Do nakatayokan Jesos so nya nanawo, nangay sad Jesos nanawhen naw, as nakaiyahes da sya dya a kon da, "Mo Āpo, āngo ta mangosar kas pangārig saya an maychirin ka dyirad tawotawo saya?"

¹¹ Ki tinbay san Jesos a kāna, "Inyo nakaitorohan no kapakatoneng so palimedaya a maynamot do pagtorayan no Dyos. Ki siraw kadwan saw a tawotawo, ki engga. ¹² Ta no makaāwat, ki arwāro maitoroh dya tan magsobra. Ki no dya makaāwat, aran iyaw dékeyaw a myan dya, ki mapakaro panchi dya. ¹³ Dawa, nawriw osaran kwayas pangārig an siraw psychirinan ko, ta aran manyideb sa, ki makalasin saba, kan aran mangadngey sa, ki makadngey saba mana aba polos kapakaāwat da. ¹⁴ Ta an maynamot dyira, natongpal danaw inpadtwaw ni propīta Isayas a kāna,

"Pirmi kamonchi a mangadngey, ki makaāwat kamo aba.

Pirmi kamonchi a manyideb, ki makalasin kamo aba.

¹⁵ As maynamot ta matwaw oho dan nyaya tawotawo,
sinesengan daw tadyinya da, kan pinayreket daw mata da.

Ta an dya komwan, ayket, makaboya sa kan makadngey sa,

as makaāwat sa, as āngonchan maybidi sa dyaken,

as pyahen ko sa!' Nawriw binata no Dyos.*

16 "Ki inyo, ki magāsat kamo, ta makaboya kan makadngey kamo. **17** Ibahey ko dyinyo oyod a āro saw propīta kan siraw masingpetaw kaychowaw taywara mangahahay a manyideb so maboyaboya nyowaya, ki naboya daba, kan chakey da adngeyen iyaw madngedngey nyowaya, ki nadngey daba."

Ipalawag ni Jesos Pangarig a Maynamot do Maymohamoha

(Mk. 4:13-20; Lk. 8:11-15)

18 "Sichangori, adngeyen nyo chakey na batahen pangārigaya maynamot do kapaymohamoha.

19 "No mangadngey so chirinaya a maynamot do pagtorayanaya no Dyos as dyi na maawātan, ki maipariho do payisaya no rarahan a naychahesdayan botoh. Nangay si Sairo, as kan sinodib naw maganayaw a naimoha dya. **20** As no kabatwanaya a naychahesdayan botoh, ki nawriw pachiyengayan tawowaw a nyeng a masoyot a mangrawat an madngey naw chirin no Dyos. **21** Ki maynamot ta nakarahem abaw yamot na do aktokto na, manayon aba. Ta an myan kalidyatan kan kaidadanes a maynamot do chirinaya a nadngey na, chaōpay narana kan malisto a tomadyichokod do kapanganoched naw. **22** As no kanonōlokanaya a naychahesdayan no botoh, ki maipariho do tawowaw a mangadngey

* **13:15** 13:15 Isa. 6:9-10

so chirin no Dyos. Ki iyaw chirinaya nadngey na, makalo na mabo a maynamot do kabakel na makayapo do problema do byay kan no pangawis no kinabaknang. Nya sayaw manghonghong so chirinaw a nadngey na, kan may-asi aba. ²³ As iyaw maganayaw a tana a naychahesdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos kan maawātan na. As siraw naimohaw dya a botoh, ki nay-asi sa. Myan saw mayid, mangengen, kan mawpayang so dāwa.”

No Pangarig a Maynamot do Tamek

²⁴ Myan paw matarek a pangārig a inbahey ni Jesos dyira a kāna, “Maiyarig iyaw pagtorayan ni Āpo Dyos do naparinaya do asaya a tawo a nagwaris so maganay a botoh do bengkag na. ²⁵ Do asa kahep do kapakaycheh daranan akin bengkagaw, nangay kabōsor naw, as kan naymohas tamek[†] do payapayawan daw no mohamoha naw a trīgo, as nakayam narana. ²⁶ Ki do nakapayparakoh daranaw no mohamohaw kan somiknan dana sa magdāwa, madlaw danaw kayan tamekaw. ²⁷ Sinpangan na, nangay saw tobotoboyen naw no akin mohamohaw, as naka-bata da syad āmo daw a kon da, ‘Āpo, maganay saw botohaw a inmoha mod bengkag mwaya, ki āngo ta ari danayaw tamek na?’

²⁸ “Ki binatan āmo daw a kāna, ‘Kaparin kabōsor ko nawri.’

[†] **13:25** 13:25 Iyaw nya inmoha no kabōsoraw, ki akmas bogibogyaw a dya mailasin, an dyi dananchi lang a iyaw dāwa naw.

“Ki inyahes daranan toboboyen naw a kon da, ‘Chakey mori, ta yay namen sa bagoten tamekaya?’

²⁹ “Ki binatan āmo daw, ‘Ay! Engga, ta āngonchan makaparapas kamo so mohamoha kwaw. ³⁰ Nolay nyo a mayrayay sa mayparakoh tamekaya kan mohamohaya. Ta anchan araw no kapagranyi, ki ibahey konchi dyirad pagranyen kwaw a panmahen da sa bagoten tamekaya, as kasosoh da sira. As anchan tayoka no nawri, ranyen darananchiw mohamoha kwaya, as kakapya darana sya do agāmang kwaw.’ ”

No Pangarig a Maynamot do Botoh no Mostasa

(Mk. 4:30-32; Lk. 13:18-19)

³¹⁻³² Myan paw asa pangārig a inbahey ni Jesos dyira a kāna, “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do dēkey a botoh no mostasa[‡] a akmay kadedēkeyan a botoh a inwaris no asa tawo do bengkag na. Ki tomobo kan mayparin a akmas kararakohanaw a mohamoha. No karakoh na, ki akmas asa kayo a maparin a payketketan manomanok sangasanga na saw.”

No Pangarig a Maynamot do Yapo

(Lk. 13:20-21)

³³ Myan paw asa pangārig a inbahey ni Jesos dyira a kāna, “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do yapo a pasaglen mabakes do āro a arina tan pabsogen na tabo.”

[‡] **13:31-32** 13:31-32 No katohos no nyaya mostasa dan Jodyo, ki pasaray myan dosi a kadapan.

*No Kapangosar ni Jesos so Pangarig
(Mk. 4:33-34)*

³⁴ Nyaw binata ni Jesos dyirad tawotawowaw, kan inosar naw pangārig do tabo a nakapachisarsarīta na dyira, ta nachisarsarīta aba do dawri, an dya nangosar so pangārig. ³⁵ Pinarin naw nya tan matongpal iyaw padtwaw no propīta a kāna: “Osaren konchiw pangārig an machisarīta ko dyira. Ki aran komwan, ibahey konchi dyiraw no dyi pa napapatakan a kayapo pad nakaparswa no lōbong.”§

Ilawlawag ni Jesos Pangarig a Maynamot do Tamek

³⁶ Do dawri, kinarwan sa ni Jesos tawotawo saw, as nakasdep nad bahayaw daw. Ki naypasngen sa dyaw nanawhen naw, as nakabata da sya dya a kon da, “Ipalawag mo pa dyamen, mo Āpo, chakey a batahen pangārigaw do tamekaw do bengkag.”

³⁷ Binatan Jesos dyira a kāna, “No tawowaya a maymoha so maganay a botoh, ki yaken a Tawo a Yapod Hanyit. ³⁸ As no bengkagaya, ki siraw tawotawo saya do lōbongaya. As no maganay saya botoh, ki siraw anak saya do pagtorayan ni Āpo Dyos. As siraw tamekaya, ki siraw anakaya no marahet. ³⁹ As no kabōsoraya a naymohas tamek, ki si Satanas. No kapagranyaya, ki iyaw panongpalan lōbongaya, as kan no magranyi saya, ki siraw anghilis saw. ⁴⁰ Akmas naparinaw do tamekaw a nakpekpeh a nasosohan, komwan anchiw maparin an araw

no panongpalan lōbongaya dyirad nachirārayay saw di Satanas. ⁴¹ Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki tobuyen konchiw anghilis ko saw a mangay a mapakaro do pagtorayan ko so tabo mapaygatos saw so kapayngay da tawo kan sira tabo mamariparin saw so marahet. ⁴² Payongben da sanchi no anghilis ko do somgesged a apoy kan dawriw yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da. ⁴³ Komwan abaw masingpet saw a tawotawo, ta maranyag sanchi a akmay araw do pagtorayan ni Āmang da. Inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah.”

No Pangarig a Maynamot do Naitlabeng a Balitok

⁴⁴ “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do balitok a nailabeng do asa a bengkag. Myan tawo a nakadongso sya, ki tod na pinonan. Sinpangan na, nayyayo a siraragsak a nangilako so tabo warawaraw na, as nakangay na a nanggātang so bengkagaw tan madyira naw pinonan naw a balitok.”

No Pangarig a Maynamot do Mangīna a Alahas

⁴⁵ “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do asa magnigosyo a pirmi a maychichichwas so mangīna a alahas. ⁴⁶ Ki do nakadongso naranaw so oltimwaw so kangīna a alahas, ki inlāko naw tabo warawara naw, as nakangay na nanggātang sya.”

No Pangarig a Maynamot do Sīgay

⁴⁷ “Maiyarig paw pagtorayan ni Ápo Dyos do asa nakapakat a sīgay a makahap so tabo a kita no among. ⁴⁸ Ki do nakapno danaw no sīgaway, ki inākas dan magkalapaw, as inyangay dad aptanaw, as kapaydisna da a mamidi siras magaganayaw a among. Ikalapay da saw maganayaw, as ipoha da saw dyaw a maganay. ⁴⁹ Komwan anchiw maparin an araw no kapangokom. Mohtot sanchiw anghilis saw a mapaychapidi so marahet kan malinteg saw a tawotawo. ⁵⁰ Siranchiw marahetaw, ki payongben da sanchi no anghil saw do somgesgedaw a apoy, kan dawriw yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da.”

Iyaw Bayo kan Adan Saw a Nanawo

⁵¹ Ki inyahes ni Jesos dyirad nanawhen na saw a kāna, “Maawātan nyoriw nya a tabo?”

Ki binata da dya, “On.”

⁵² Sinpangan na, binatan Jesos dyira a kāna, “No chakey na batahen, ki kāda asa mangnanawo so linteg a manganohed do inanawo kwaya a maynamot do pagtorayan Dyos, ki maiyarig do asaw a akin bahay a makapatak a mangosar so bayo kan adan a warawara na a kinapya na do agāmang naw.”

Ipsok Da si Jesos do Nasaret

(Mk. 6:1-6; Lk. 4:16-30)

⁵³ Do katayokaw ni Jesos a nangnanawo so nawri sa a pangārig, ki komnaro dana do dawri a idi. ⁵⁴ Do dawri, naybidi do mismo naw a idi do Nasaret, as kan nangnanawo do sinagoga daw

daw. Ki do nakadngey daw so inanawo naw, nasdaāwan saw tawotawo saw daw, as kan naysiniiyahes sa a kon da, “Dino paro nanghanghapan na so nyaya sīrib kan panakabalin na a mamarin siras milagro saya? ⁵⁵ Iyabawriw barwaw ni Jose a karpintiro? As si Maria abawriw ānang naw, kan sa Santiago, Jose, Simon, kan Jodas, sira abawriw kakakteh naw? ⁵⁶ Asa pa, siraw tabo kakakteh naw a mababakes, ki taywaran dyi sa omyan dya a masngen dyamen? Ay samna! Dino paro nanghapan nas tabo nyaya?” ⁵⁷ Do dawri, inipsok das Jesos. Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Iyaw propita no Dyos, ki anyiben da do aran dino a logar, malaksid do bōkod na idi kan pamilya.” ⁵⁸ Ki dékey inpaboya na milagro daw maynamot do dyi daw a panganohdan.

14

No Nakadiman ni Juan a Bawtista (Mk. 6:14-29; Lk. 9:7-9)

¹ Ki do dawri a chimpo, nadāmag ni Āri Herodes* no torayen do Galilya iyaw maynamot di Jesos. ² Binatan Āri Herodes dyirad toboto-boyen naw a kāna, “Iyaw nya, ki si Juan a Bawtista a minirwa nabyay. As dawa, myan dyaw panakabalin a mamarin so komwan saw a milagro.”

* ^{14:1} 14:1 Iyaw nya a Āri Herodes, ki si Āri Herodes Antipas a iyaw anakaw ni Āri Herodes do chimpon nakayanak ni Jesos. No āwag na, ki “tetrako,” as kan no toray na, ki akmay gobirnador.

3 Nyayaw binatan Herodes maynamot ta iyaw nangpatiliw kan nangpakawar, as kan nang-pabahod di Juan. Pinarin Herodes nya maynamot do nakapachikontraw ni Juan di Herodes do nakakabahay naw so ipag naw a si Herodyas a baket ni ādi nas Pilipi. **4** Ta do nakarahan, binata ni Juan di Herodes a kāna, “Maikontraw do linteg pinarin mwaya.”[†] **5** Ki do dawri, chinakey ni Herodes a dimanen, ki namo dyirad Jodyo saw, ata, inbidang dan tawotawo saw a asa propīta si Juan.

6 Ki do kapagkomplyaw ni Āri Herodes, tomnadaw balāsangaw a anak ni Herodyas do salapen na kan siraw bisīta na saw, ki nahwahok si Āri Herodes a maynamot dya. **7** Dawa, nagkari si Herodes dya a aran āngo a akdawen na, ki itoroh nanchi dya.

8 Ki do dawri, minandaran ānang naw a ibahey na di Herodes a kāna, “Yangay mo sichangori iyaw ohwaw ni Juan a Bawtista a mapadatok do tatakan.”

9 Maynamot do dawri, chinaynyin aktokto no āryaw, ki maynamot do kari naw kan maynamot ta myan pa saw bisīta na, inbilin na a tongpalen daw yahesaw no balāsangaw. **10** Do dawri, inpapotoh nas Juan do nakabahodan naw.

11 Sinpangan na, inyangay daw ohwaw ni Juan a napadatok do tatakanaw kan inparawat dad balāsangaw, as kan iya danaw nanoroh syad ānang na.

[†] **14:4** 14:4 Leb. 18:16

12 Katayoka no nawri, yangay da inhap no nanawhen naw ni Juan iyaw bangkay naw, as nakaitanem da sya. Do dawri, yangay da inbahey di Jesos.

*Pakanen Sa ni Jesos Nasorok a Dadima Ribo a Tawo
(Mk. 6:30-44; Lk. 9:10-17; Jn. 6:1-14)*

13 Do nakadamagaw ni Jesos so nawri a naparin di Juan, nayabang sa Jesos a nangay do logaraw a kabwan tawo tan myan sa daw a sirā. Ki do nakatoneng daw no tawotawo saw so nakakarwaw ni Jesos, komnaro sad ididi da, as nakapaglikaw da a nanakey a minonot di Jesos. **14** Do nakagchinaw ni Jesos do abangaw, naboya naw riniborībo saw a tawotawo. Taywaraw nakāsi na sira, as kan pinapya naw ganyit da saw.

15 Ki do kamakoyab naranaw, naypasngen sa di Jesos nanawhen naw, as nakabata da sya a kon da, “Īto danyaw kasdep no araw kan abayaw pagyanan dan tawotawo saya do dya ranso. Dawa, payamen mo na saw tawotawowaya tan mangay sa gomātang so kanen dad masngen saya barbaryo.”

16 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Machita paba komaro sa, ta inyo manoroh so kanen da.”

17 “Namna! Dadimaya katināpay kan dadwa among lang myanaya dyaten dya,” initbay dan nanawhen naw.

18 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Yay nyo a apen dya.”

¹⁹ Ki inbilin ni Jesos dyirad tawotawo saw a maychadisdisna sa do katamtamkanaw. Sinpangan na, inhap naw dadimaw a tināpay kan dadwaw a among, as nakatangay nad hanyit a nagyāman do Dyos. Sinpangan na, inakchikchid naw tināpayaw, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw. As siraw nanawhen naw, ki indasar da dyirad tawotawo saw. ²⁰ Ki komninan sa tabo, kan nabsoy sa. Ki myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad asa poho kan dadwa kakalapay. ²¹ As no bidang dan mahahakay lang a komninan do dawri, ki dadima a ribo. Ki siraw mababakesaw kan adedekey, ki binidang da pa saba.

*No Kayam ni Jesos do Hapotaw no Ranom
(Mk. 6:45-52; Jn. 6:15-21)*

²² Do dawri, pinayabang ni Jesos nanawhen na saw a nanma sa a mamtang do dawri a minanga, as iya, ki nabidin pa. Sinpangan na, pinaybidi na saw tawotawowaw do bahabahay da. ²³ Do nakapakayam daranaw, somnonget si Jesos a maychatanyi do asaw a tokon a naydasal. Ki do kapaysarisari naranaw, maychatanyi pas Jesos do tokonaw. ²⁴ Ki do dawri, maydawod danaw abangaw a nagloganan dan nanawhen naw, kan malidyatan sa maynamot ta songat daw salawsaw.

²⁵ Ki do kaparbangon naranaw, romnapit si Jesos dyira, kan nayam do hapotaw no ranom. ²⁶ Ki do nakaboya daw no nanawhen na saw si Jesos a myan a mayam do hapotaw no ranom, chināmo

da. Inyagay da a, “Oy, samna, anyitwaya!” kon da do taywara a kāmo da.

²⁷ Ki do dawri, nyeng a naychirin si Jesos dyira a kāna, “Patoreden nyo aktokto nyo! Mamo kamo aba, ta yaken si Jesos.”

²⁸ Sinpangan na, binatan Pedro dya a kāna, “On, mo Āpo, an oyod a imo, tawagan mo pa yaken a mangay dyimo do hapotayan ranom.”

²⁹ “Mangay ka dya,” binata ni Jesos. Dawa, gominchin si Pedro do abangaw, as nakayam nad hapotaw no ranom a nangay do yananaw ni Jesos. ³⁰ Ki do kadlaw naw so salawsawaw, ki namo dana. Do dawri, somiknan dana omned, as kan nanyeng nangngengey a kāna, “Mo Āpo, isalākan mo pa yaken!”

³¹ Ki insigīda inigpet ni Jesos tanoro naw, as nakabata na sya dya a kāna, “Kadēkey pan anohed mo. Āngo ta magmangamanga ka?”

³² Ki do dawri, somnakay sad abangaw, ki nyeng a nangheteng. ³³ Ki siraw myan saw do abangaw, ki dinaydāyaw das Jesos a kon da, “Oyodaya imo Anak no Dyos.”

Pyahen Sa ni Jesos Maganyit Saw do Genesaret (Mk. 6:53-56)

³⁴ Do nakapakabtang daranaw, nakadok sa Jesos do tana a Genesaret. ³⁵ Sinpangan na, siraw tawotawo saw daw, ki nalasin das Jesos. Dawa, inpatawag da sa tabo maganyit saw daw, as nakaiyangay da sira dya. ³⁶ Nachikakaāsi sa dya a aran iya lang sayranaw no laylay naw masalid da no maganyit saw tan mapyan sa. Do dawri, tabo san nakasalidaw, ki napyan dana sa.

15

*No Nanawo Dan Parisyo kan no Linteg no Dyos
(Mk. 7:1-13)*

¹ Sinpangan na, nawara saw kadwan saw a Parisyo as kan mangnanawo saw so linteg a yapo do Jerosalem a mangay di Jesos, kan inyahes da dya a kon da, ² “Āngō ta pawadinen dan nanawhen mwayaw dadakay dan kapoonan ta? Ta chiban mo, maybanaw sabaw a akma so dadakay ta an sakbay a koman sa.”

³ Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Samna, aran inyo! Āngō ta pawadinen nyo bilin no Dyos do kagaget nyowaya mangtongpal so inpatāwid daw no kapoonan nyo? ⁴ Ta inbilin no Dyos a kāna, ‘Dayāwen mo sa āmang mo kan ānang mo.’* As ‘no aran sino a mangibahey so marahet a maynamot do inyapwan na, ki machita dimanen nyo.’† ⁵ Ki no inanawo nyowaya, ki matarekaya. Batahen nyowaya a an myan iyaw no maisidong no asa a tawo do inyapwan na, ki maparin a dyi na itoroh. On, tod na ipambar a batahen dyira a iyaw isidong naw dyira, ki maitoroh do Dyos. ⁶ Dawa, an maynamot do inanawo nyowaya, ki pinayparin nyo a abos sinpangan no chirin no Dyos. ⁷ Maysinsīsingpet kamo! Oyod sawen binataw ni Āpo Dyos a maynamot dyinyo do inpapadto naw di propīta Isayas a kāna,

⁸ “ ‘Siraw nya tawotawo, dayāwen da yaken do dangoy da,

* **15:4** 15:4 Eks. 20:12; Deot. 5:16 † **15:4** 15:4 Eks. 21:17; Leb. 20:9

ki mabawaw aktokto da dyaken.

⁹ Abaw sīrbin kaidaydāyaw da dyaken,
ta inanawo daw linteg a pinarin tawo, kan
batahen da a iyaw oyod a bilin no Dyos.'
"[‡]

Siraw Makarārayaw so Tawo
(Mk. 7:14-23)

¹⁰ Do dawri, pinaypasngen san Jesos tawotawo saw dya, as kan binata na dyira a kāna, "Adngeyen nyo yaken, kan iktokto nyo a maganay tan maawātan nyo batahen kwaya. ¹¹ Makagatos abaw tawo do isobo na, an dya iyaw marahetaw a kapangtokto na a ihwa no dangoy na."

¹² Sinpangan na, nangay sa dyaw nanawhen naw, as nakabata da sya dya a kon da, "Mo Āpo, chapatak mo abawri a maynyinan saw Parisyo saya do inchirin mwaya?"

¹³ Ki inatbay san Jesos a kāna, "Aran āngo a mohamoha a dya inmohan Āmang kod hanyit, ki mabagot anchi. ¹⁴ Nolay nyo sa, ta bolsek sa, as kan padāsen da a ipangōlwan kapayngay da a bolsek. Ki an maysinkaday pariho sa bolsek, ki mahay abas kasday da dadwa do aridos."

¹⁵ Ki binatan Pedro dya a kāna, "Na, ilawlawag mo pa dyamen nawri a pangārig!"

¹⁶ Binata ni Jesos dyira a kāna, "Namna! Aran inyo, ki naawātan nyo pabawri? ¹⁷ Chapatak nyo abawri a tabo kanen a isobo nyo, ki somdep abaw nawri do aktokto, an dya do bodek, as kan maipoha anchi. ¹⁸ Ki no pahtoten dangoy, ki siraw nawriw yapo do

[‡] **15:9** 15:9 Isa. 29:13

kapangtokton tawo, kan taywaran dya pakagatosan nawri? ¹⁹ On, no pangtoktwan tawo, ki nawriw paypātobwan paygatosan a akmas marahet a kapangtokto, kapangdiman, kapachikamalāla, kapaychakatekateh a machoknod, kapanakanakaw, kapangipaneknek so bayataw kan kapamaraherahet. ²⁰ Siraw nyaw mapaygatos so tawo. Ki an iyaw bata daya a dya maybanaw an sakbay a koman, ayket, nawri abaw pakagatosan asaw a tawo.”

No Kapanganohed no Asa Mabakes a Dya-Jodyo
(Mk. 7:24-30)

²¹ Do dawri, komnaro sa Jesos daw, as nakan-gay dad matarek a probinsya do idiidi saw a Tiro kan Sidon. ²² Ki nangay dyaw asaw a mabakes a Dya-Jodyo a taga Kanaan, as nachikakaāsi dya, kan inngengey na a kāna, “Mo Āpo a Kapotōtan Āri Dabid, chāsim pa yaken, ta sindepaw no marahet a ispirito balāsang kwaw, kan oltimwaw a kalidyat nas changori.”

²³ Ki polos a dya tinbay ni Jesos. Dawa, nangay sa dyaw nanawhen naw, as kan binata da dya a kon da, “Āpo, atbayan mo na tan dya mononot dyaten a mangagagay.”

²⁴ Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Natoboy ako lang dyirad tawotawo saw a kapotōtan Israel a maiyarig do karniro saw a nabo dana.”

²⁵ Ki do dawri, naypaypasngen mabakesaw a naydogod do salapenaw ni Jesos, as nakabata na syad Jesos a kāna, “Ayya, mo Āpo, sidongan mo pa yaken!”

²⁶ Ki inatbay ni Jesos a kāna, “Machita pakannen a manmaw adedekey, ta maparin aba sodiben kanen daw a ipakan dyirad chito.”

²⁷ “Na, oyod nawri mo Āpo,” initbay no mabakesaw. “Ki aran siraw chito, ki dididen dabawriw maychahesday saw a yapo do lamisaan no āmo da?”

²⁸ Ki do dawri, binatan Jesos dya a kāna, “Oyodaya rakkoh anohed mo! Maitoroh dyimo akdawen mwaya.” Ki do dawri, nanyeng a napyan anak naw.

Pyahen Jesos Āro Saw a Tawotawo

²⁹ Ki do dawri, komnaros Jesos daw, as nakayam nad payisaw no Minangaw a Galilya. Sinpangan na, somnonget do asaw a paytokonan, as nakapaynahah na daw a naydisna.

³⁰ Sinpangan na, nangay sa dyaw reprep saw a tawotawo, kan inyangay da saw piday, bolsek, logpi, omel, kan āro pa saw kadwan a maganyit a pinay dad salapen naw. Ki pinapya na sa tabo.

³¹ Oyod a nasdaāwan saw tawotawo saw, kan indaydāyaw daw Dyos no kapotōtan Israel do nakaboya daw a nakapaychirin dana saw omelaw, maganay dana saw logpyaw, makayam dana saw pidāyaw, as kan makaboya dana saw bolsekaw.

Pakanen Sa ni Jesos Nasorok a Apat a Ribo a Tawo

(Mk. 8:1-10)

³² Do dawri, tinawagan san Jesos nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Chāsi ko sayaw nyaya tawotawo, ta napatawsan dana

sayas bahon, kan tatdo danaya karaw da dyaten do dya. Chakey ko saba paybidihen a mapteng, ta angwan mahohed kadwan do rarahan.”

³³ Ki binata da dya no nanawhen naw a kon da, “Dino paro panghapan namen dya ranso so pamakan so akmaya syay a reprep a tawo?”

³⁴ Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Papira paw tināpay nyowaya?”

Ki initbay da, “Ari paw papito kan papere dana a dedēkey a natapan a among.”

³⁵ Do dawri, inmandar ni Jesos dyirad tawotawowaw a maychadisdisna sa do tana.

³⁶ Sinpangan na, inhap na saw papito saw a tināpay kan siraw amongaw, as nakapagyāman na di Āpo Dyos. Ki do nakatayoka naw, inakchikchid na, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw. As siraw nanawhen naw, ki nangidasar sa dyirad tawotawo saw.

³⁷ Ki komninan sa tabo, kan nabsoy sa. Ki myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad papito a kakalipay. ³⁸ As no bidang dan mahahakay lang a komninan do dawri, ki apat a ribo. Ki siraw mababakesaw kan adedekey, ki binidang da pa saba.

³⁹ Ki do katayokaw no nawri, pinayam dana san Jesos tawotawo saw, as nakasakay nad abangaw, as nakangay da Jesos do sakop naw do idyaw a Magadan. §

§ **15:39** 15:39 Mana “Madala” a masngen do idyaw a Dalmanota.
Mk. 8:10

16

Mangdaw Saw Parisyo kan Sadosyo Saw so Milagro ni Jesos

(Mk. 8:11-13; Lk. 12:54-56)

¹ Do dawri, nangay kadwan saw a Parisyo kan kadwan saw a Sadosyo* di Jesos maynamot ta chakey da sōoten si Jesos. Inakdaw da pa dya a mapaboyas milagro tan pangipaboya na an iya, ki yapo di Āpo Dyos mana engga.

² Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “An somdep araw, as maboya nyo a manyibyaww asdepan, batahen nyo a, ‘Mahangan anchi an delak.’ ³ As an mabekas, as maboya nyo a manyibyaww araw maynamot ta makonem, ibahey nyo a, ‘Ay! Machimoy anchi sicharaw!’ Chapatak nyo mangikeddeng so kāwan do kaboya nyo so pangilasīnan do kademdemana, ki maawātan nyo abaw chakey a batahen no pangilasīnan saya a pariparinēn Āpo Dyos sichangori a maynamot dyaken. ⁴ Oltimwaya so karahet tawotawo sichangori kan abayaw kapanganoched nyo, ta tinadyichokodan nyo Dyos. Oltimwayaw kakey nyo a makaboyas milagro, ki abanchi a polos maitoroh a milagro, malaksid do naparinaw a milagro di propīta Jonas.”

Do katayokaw ni Jesos a nangibahey syaw, kinarwan na sa.

No Inanawo Dan Parisyo kan Sadosyo
(Mk. 8:14-21)

* **16:1** 16:1 Siraw Sadosyo, ki siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman.

⁵ Ki do kapakarapit daranaw do kابتangaw no minanga, ki nanakem dan nanawhen naw a nawayakan daw naybahon so tināpay.

⁶ Ki do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, “Magannad kamo do yapo daw no Parisyo saw kan yapo daw no Sadosyo saw.”

⁷ Ki do nakaibaheyaw ni Jesos so nya, naysiniiyahes saw no nanawhenaw ni Jesos a kon da, “Komwan āno batan Jesos, ata, abayaw inhap ta tināpay ta?”

⁸ Ki nadlaw ni Jesos iyaw no kapagsasarīta daw. As dawa, binata na dyira a kāna, “Ay samna! Taywara kamwaya! Āngo ta nawriw pagsasaritāan nyo kabon tināpay nyo? Kadēkey pan anohed nyo! ⁹ Ari kamo pawri a dya makaāwat? Napangayan nyos aktokto nyo? Manakem nyo pabawriw no nakapayparwaw no dadimaw a tināpay a kinan dan dadimaw a rībo a mahahakay, kan papira kakalapay panda nyowaw a kinonokon nyo do dawri? ¹⁰ Mana iyaw papitwaw a tināpay a kinan dan nasorokaw a apat a rībo a tawotawo, kan papira kakalapay panda a kinonokon nyo daw? ¹¹ Samna! Taywaran tināpay chakey ko a batahen? Āngo ta dyi nyo a maawātan? Pirwahen ko na ibahey dyinyo a annadan nyo yapo daw no Parisyo kan Sadosyo,” binata ni Jesos dyira.

¹² Ki do dawri, naawātan dan nanawhen naw a iya sawen abaw yapwaw a pamarin so tināpay batabatahenaw ni Jesos dyira, ta iya sawen inanawo daw no Parisyo kan Sadosyo.

*Paneknekan ni Pedro An Sino si Jesos
(Mk. 8:27-30; Lk. 9:18-21)*

¹³ Do kapakarapit daw da Jesos do sakop no idi a Sesarea Pilipos, inyahes ni Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “Sigan do aktokto dan tawotawo, sino kono bata da a maynamot dyaken a Tawo a yapo do hanyit?”

¹⁴ Initbay da dya a kon da, “Na, binata daw no kadwan a imo kono si Juan a Bawtista a minirwa nabyay, kan myan paw nakabata sya a imos Elyas. As siraw kadwan saw, ki batahen daw a imo si Jeremias mana asa ka kono a propīta ni Āpo Dyos do kaychowa.”

¹⁵ “Ki inyo,” binata ni Jesos dyira, “sino ako do kapangtokto nyo?”

¹⁶ Ki initbay ni Simon Pedro a kāna, “Namna! Taywaran dya imos Kristo,[†] iyaw Anakaya no sibibyay a Dyos?”

¹⁷ Ki initbay ni Jesos dya a kāna, “Magāsat kam Simon a anak ni Jonas! Tawo abaw nakayapwan nawri a inbahey mo, an dya si Āmang kod hanyit nangibahey so nawri a oyod a myan dyimo.

¹⁸ No mabata ko dyimo, ki Pedro[‡] kaya, as no hapotayan bato, ki patnekan konchis iglisya ko, as kan abaken naba polos no kadiman.[§] ¹⁹ Itoroh konchi dyimo tolbek saw no pagtorayan Āpo Dyos, kan aran āngo a baywan mod tanaya, ki

[†] **16:16** 16:16 “Kristo” mana “Mesias.” [‡] **16:18** 16:18 No chakey na batahen Pedro do chirin Griego, ki “bato.” [§] **16:18** 16:18 No naitolas do Griego, ki “Rowangan no Hades” a yanan nadiman. No chakey na batahen rowanganaya, ki “toray” mana “bileg” no kadiman.

baywan nanchin Āpo Dyos do hanyit. Akma saw a aran āngo a ipalōbos mod tanaya, ki ipalōbos nanchin Āpo Dyos do hanyit.”

²⁰ Do nakatayoka naw a nangibahey so nawri dyira, ki inmandar na dyirad nanawhen naw a dyi da ibahebahey a iya, ki si Kristo.

No Kaipakatoneng ni Jesos so Kadiman kan Kapagōngar Na

(Mk. 8:31-9:1; Lk. 9:22-27)

²¹ Do dawri, insiknan ni Jesos mangipakatoneng dyirad nanawhen na saw a kāna, “Machita mangay ako do Jerosalem kan āro pasaren ko daw a panglidyalidyat da dyaken siraw panglakayen saw, siraw matotohos saw a papādi, as kan siraw mangnanawo saw so linteg. Dimanen danchi yaken, ki makarahan iyaw tatdo a karaw, ki mirwa akonchi a mabyay.”

²² Do dawri, pinachibawa ni Pedro so dēkey si Jesos, as nakapaydabdab na sya a kāna, “Ay samna, Āpo! Taywaran palobōsan Āpo Dyos nawri? Polos anchi a dya maparin dyimo komwan ah!”

²³ Ki inidit ni Jesos, as nakabata na syad Pedro a kāna, “Komaro ka dyam Satanas! Imo asa manengseng do rarahan ko, ta nawryayaw iktokto mo chakey no tawotawo; iyabayaw chakey no Dyos!”

²⁴ Do dawri, binatan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “No aran sino a makey a monot dyaken, ki machita a penpenen naw chakey na, isabhay naw kros na, as kawnot na dyaken. ²⁵ Ta no sino a mangipateg so byay nad tanaya, alit na

mabo na. Ki no tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken, myan anchiw byay na abos pandan a itoroh anchi no Dyos dya. ²⁶ Ta aryoriw magon-gona no tawo a madyira na tabo iyaw no myan do lōbongaya, ki mabo naw byay na abos pandan do impyirno? Polos! Mana, aryoriw maitoroh no asa tawo a panādi so byay na? Polos! ²⁷ Ta mahay paba, ki maybidi akonchi a Tawo a Yapod Hanyit kontodo siraw anghilis saw, kan mangipaboya ako so dayag no ranyag ni Āmang ko. As kāda asanchi, ki gongonaan ko signon do pinarin na. ²⁸ Oyod nyaya ibahey ko dyinyo a siraw kadwan saya dyinyo a maytēnek dya sichangori, ki madiman sabanchi a mandad kaboya da dyaken a Tawo a Yapod Hanyit a mapaboya do pagtorayan ko,” binatan Jesos.

17

No Kapagalbaliliw no Inawan ni Jesos (Mk. 9:2-13; Lk. 9:28-36)

¹ Nakapakarahanaw no anem a karaw, inhap ni Jesos sa Pedro, Santiago, kan si Juan a kakteh ni Santiago a sirā lang, kan somnonget sa do asaw a matohos a tokon. ² Do nakapakarapit daranaw daw, nyiknyinan a nagbalbaliw inawanaw ni Jesos do salapen daw, kan mamoyat mostra na a akmay araw, as makapoyat laylay naw do ultimo a kaydak na. ³ Sinpangan na, nagparang dana sa Moyses kan Elyas, kan myan sa machisarsarīta di Jesos. ⁴ Ki binata ni Pedro di Jesos a kāna, “Āpo, ay, angwa kagāsat no kayan

taya dya! An chakey mo, maganay ngata an mamarin akos tatdo a bengbeng dya: asa dyimo, asad Moyses, kan asad Elyas.”

5 Ki myan pa maychiy chirin si Pedro, ki nyiknyinan a inabongan sa no demdem, kan myan timek a yapo do demdemaw a naychirin a kāna, “Iyaw nyaw Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a maynamot dya. Adngeyen nyo ibahey na!”

6 Ki do nakadngey daw so chirinaya, taywaraw nakamo dan nanawhen naw, as kan naysasakeb sa do tana.

7 Ki naypasngen si Jesos dyira, as nakasalid na sira, as nakabata na sya a kāna, “Maybangon kamo, as kan mamo kamwaba ah!”

8 Ki do nakatangay daw, abaw matarek a naboya da, an dyas Jesos a maychatanyi.

9 Sinpangan na, do kawsok daranaw, inbilin Jesos dyira a kāna, “Ibahey nyo abaw naboya nyowaya do aran sino a mandanchan kapagōngar ko a Tawo a Yapod Hanyit.”

10 Ki do dawri, inyahes dan nanawhen naw di Jesos a kon da, “Na, āngo paro batan da sya no mangnanawowaya so linteg a machita manma mangay si Elyas sakbay a mangay si Kristo?”

11 “Naon,” initbay ni Jesos. “Kosto nawri a kapangnanawo da a mangay a manmas Elyas, kan pagsagānaen naw aktokto dan tawotawo.

12 Ki ibahey ko dyinyo a nangay danas Elyas, kan nailasin daba, basbāli a pinarin da dyaw aran āngo a chinakey da. Ki komwan anchiw parinan da dyaken a Tawo a Yapod Hanyit.”

13 Ki do dawri, naawātan dan nanawhen naw a si Juan a Bawtista batabatahen naw dyira.

Pyahen Jesos Adekey a Sindep no Marahet a Ispirito

(Mk. 9:14-29; Lk. 9:37-43a)

14 Do nakapaybidyaw ni Jesos kan siraw tattwaw a kinayrayay na do katawotawowan, nangay asaw a mahakay a naydogod do salapenaw ni Jesos. **15** Binata nad Jesos a kāna, “Mo Āpo, chāsim paw baro kwaw a abos arang, ta komksiksiwaw kan taywara danaw a kalidyat na, kan masanyibaw a masday do apoy kan ranom. **16** Inyangay kwaw dyirad nanawhen mwaw, ki mapapya dabaw.”

17 Do dawri, initbay ni Jesos dyira a kāna, “Ay samna! Inyo a kapotōtan a abos anohed kan madyido so pangtoktwan, anchan āngo kapanganohed nyo a aran nahay ako na minyan dyinyo? Māngo pas kahay kaan-anos ko dyinyo? Iyangay nyo pa dyaw adekeyaw.”

18 Do dawri, pinaydabbdab ni Jesos marahetaw a ispirito, ki komnaro do adekeyaw, kan nanyeng a nayan adekeyaw.

19 Sinpangan na, nahay abas dēkey, sililimed saw nanawhen naw a nangay di Jesos, as nakaiyahes da sya a kāna, “Āngo ta napaksyat namen abaw marahetaw a ispirito?”

20 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “On, ata, iyaw kadēkeyayan anohed nyo. Ta ibahey ko dyinyo oyod a an myan kapanganohed nyo a akmas kadēkeyaw no botoh no mostasa, maparin nyo a ibahey do dya tokon a, ‘Komaro ka, as mangay ka

daw,' ki syirto a mayadis anchi. On, maparin nyonchi a parinen aran āngo, ki basta manganohed kamo."

[²¹ "Ki no kapaksyatan no nya kītan marahet a ispirito, ki maparin lang maynamot do kapaydasal kan kapagayonar."]*

No Kapirwa Kaibahey ni Jesos so Kadiman kan Kapagōngar Na
(Mk. 9:30-32; Lk. 9:43b-45)

²² Do kapaychipeh daranaw no nanawhen na saw do Galilya, binatan Jesos dyira a kāna, "Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki mahayak paba maiparawat dyirad tawotawo a omdiman dyaken. ²³ Ki aran komwan, mirwa akonchi a mabyay do chatatdo naw a karaw."

Ki do dawri, taywaraw nakapagmamayo dan nanawhen naw.

No Kapagbāyad so Bwis do Timplo

²⁴ Do nakangay da Jesos do Kapernaom, nangay sad Pedro magsingsingir saw so bwis dad Timplo, as nakayahes da sya dya a kon da, "Magbāyadoriw maistro nyowayas bwis nad Timplo?"†

²⁵ "On," binata ni Pedro dyira, as nakasdep nad bahayaw.

Ki sakbay a ibahey nad Jesos maynamot do dawri a inyahes da, binatan Jesos dya a kāna, "Āngo mabata mom Simon? Sino magbāyad

* **17:21** 17:21 Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto. † **17:24** 17:24 Do dawri a chimpó, machita bayādan tawo bwis da do gobirnador do Roma, as kan akma saw do Timplo do Jerosalem.

so bwis dyirad āri sayad lōbongaya, sirawriw myan do pamilya da saw mana siraw kadwan?"

²⁶ Ki initbay ni Pedro, "Na, siraw kadwan saw."

Dawa, binata ni Jesos dya a kāna, "An komwan, machita pawri a magbāyad saw anak?

²⁷ Ki chakey taba a myan kaynyin aktokto dan nya tawotawo, dawa, mangay ka mamasid do minangaw. As iyaw manōmaw a mapasidan mwa among, ki paytagadahen mo dangoy naw. Maboya monchi daw asaw a plata a manawob a pagbāyad tas bwis ta. Ahapen mo, as kangay mwa magbāyad so bwis ta yaten a dadwa."

18

Sino Kasisītaan
(Mk. 9:33-37; Lk. 9:46-48)

¹ Ki do dawri, naypasngen saw nanawhenaw ni Jesos, as nakaiyahes da sya a kon da, "Sino kasisītaan do pagtorayan ni Āpo Dyos?"

² Sinpangan na, nanawag si Jesos so adekey, as nakapatēnek na sya do kahahatangan daw, as kan binata na dyira a kāna, ³ "No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Makasdep kamo abanchi a polos do pagtorayan no Dyos, an dyi nyo a tādyan kapangtokto nyo, as kan mayparin kamo a akmas siras adedekey saw. ⁴ Aran sino a mapakombaba a akmas nya adekey, ki iyaw kasisītaan do pagtorayan no Dyos. ⁵ No aran sino a mangrawat so mabodis so saad a akmas nyaya adekey a maynamot do kapanganohed na dyaken, yaken rawaten na," binatan Jesos.

*Siraw Pakayapwan Kapaygatos
(Mk. 9:42-48; Lk. 17:1-2)*

⁶ Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “No aran sino a mangsolisog tan makagatos aran asa lang dyirad nyaya mawnged pa so kapanganohed dyaken, ki maganaganay pa adayo an mapaytanay so rakoh a bato a gilingan lagaw naw, as kaitapwak na do karahman tāw.

⁷ Makasyāsyiw tawotawo do lōbongaya maynamot do kārwayan pakasolisogan da! Sigorādo a mangay saw nya pakasolisogan, ki kapakāsi pan tawowaw a pakayapwan dan nyaya!

⁸ “As dawa, an tanoro mana kokod mwaw pakayapwan kapaygatos mo, akteben mo, as kaipoha mo sya. Maganaganay an pokol mana piday ka a somdep do hanyit kan iyaw myanaw dadwa tanoro mana dadwa kokod mo a maitapwak do yanan apoy a dya mawsepan. ⁹ Masaw an iyaw mata mwayaw pakayapwan kapaygatos mo, hawhawen mo, as kaipoha mo sya. Maganaganay a bolsek ka a somdep do byay a abos pandan kan myanaw so dadwa mata a maitapwak do impyirno a yanan abos pandan a apoy.”

*No Pangarig a Maynamot do Nabo a Karniro
(Lk. 15:3-7)*

¹⁰ Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Chiban nyo, ta iroromen nyo abaw aran asa dyirad nya saya adedekey, ta ibahey ko dyinyo a siraw anghil saw do hanyit a mangaywan sira, ki nāw da do salapen ni Āmang kod hanyit. [

¹¹ Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki iyaw nyaw

nangayan ko dya lōbong tan isalākan ko saw nabo.]*

¹² “Āngo mabata nyo an myan asa tawo a myan so asa gasot a karniro, as naiwawaw asa? Syimpri, karwan na saw sasyam saw a poho kan sasyam do pagaraban dad songesonget, as kangay na maychichwas so naiwawaw. ¹³ On, ibahey ko dyinyo oyod a do kaboya na sya, ki rakorakoh anchiw soyot na do naiwawaw kan siraw sasyamaw a poho kan sasyam a dya naiwawa. ¹⁴ Komwan si Āmang nyod hanyit. Chakey naba myan mabo a aran asa lang akmas nya saya adedekey,” binatan Jesos.

Iyaw Kakteh a Makagatos

¹⁵ Sinpangan na, binata ni Jesos a kāna, “An makagatos dyimo kakteh mo, mangay ka dya, as kaibahey mo dya so nakagatosan naw. Ki parinen mo an dadwa kamo lang ah. An mangadngey dyimo, as naychapyā kamo, ki napabidi mo naw kapaysīt nyo. ¹⁶ Ki an dyi naymo a adngeyen, ki manghap kas asa mana dadwa rārayay mo tan tabo ichirin mo dya, ki mapaneknekan a maynamot ta masaksyan dadwa mana tatdo.[†] ¹⁷ Ki an dyi naynyo a adngeyen, ki ibahey mo na do salapen iglisya. Ki an alit na dyi na pa adngeyen iglisya, ibidang nyo naw nawri a kakteh a asa dya manganohed mana asa magsingsingir so bwis.”

No Dadāgen kan Kapangipalōbos

* **18:11** 18:11 Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto. † **18:16** 18:16 Deot. 19:15; Jn. 8:17; 2 Kor. 13:1; 1 Tim. 5:19; Heb. 10:28

18 Binata pan Jesos, “Ibahey ko dyinyo oyod. Aran āngo a baywan nyod tanaya, ki baywan nanchin Āpo Dyos do hanyit. Akma saw a aran āngo a ipalōbos nyod tanaya, ki ipalōbos nanchin Āpo Dyos do hanyit.‡

19 “Pirwahen ko na ibahey dyinyo a an pagtonōsan dadwa dyinyo do tanayaw kapangdak-daw nyo di Āmang kod hanyit, ki itoroh nanchi dyinyo. **20** Ta aran dino yanan dadwa mana tatdo dyinyo a masalasalap a maynamot do kapanganohed nyo dyaken, ki myan akonchi daw a machirayay dyinyo.”

*No Pangarig a Maynamot do Tobotoboyen a
Dya Mangpakawan*

21 Sinpangan na, nangay si Pedro di Jesos, as nakaiyahes na sya dya a kāna, “Mo Āpo, maypipira makagatos dyaken kakteh ko, as kapagsardeng ko na mangpakawan sya? Maypapitor?”

22 Ki binatan Jesos dya a kāna, “Tod aba papito lang, an dya maypapito a poho kan papito.§

23 Ta no pagtorayan no Dyos, ki maipariho do pagtorayanaya no asaya āri a chakey naw machikwinta dyirad opisyalis* naw. **24** Do kayan naranaw a mangisiknan so machikwinta, ki naiyangay dyaw asaw a opisyal a nakaōtang

‡ **18:18** 18:18 Mt. 16:19 § **18:22** 18:22 Do kadwan saw a manyoskripto, ki batahen na a “maypapito a papito a poho.” No chakey a batahen, bidangan nyo aba aran maypipira. * **18:23** 18:23 Do chirin Griego, ki batahen na “adipen sa.” No chakey na batahen dya, ki siraw opisyalis na a mangigpet so kwarta no āri.

dya so minilmilyon[†] a kwarta. **25** Ki do dawri, abaw manawob a pagbāyad na. Dawa, inbilin no āryaw a ilāko da tabo warawara no opisyalaw kontodo inawan na kan kapamilyaan na tan makabāyad. **26** Ki naydogod opisyalaw do salapenaw no āryaw, as nakabata na sya dya a kāna, ‘Anōsan mo pa yaken, mo Āpo, ata, bayādan konchi a tabo ōtang kwaw dyimo.’

27 “Ki taywaraw nakāsi syan āpo naw, kan pinakawan naranaw tabo ōtang naw, as naka-payam narana sya a abos ōtang.

28 “Sinpangan na, do nakapakahtot naranaw no opisyalaw, nadongso naw kapayngay naw a opisyal a nakaōtang dya so asa lang a gasot a dinaryo. Ki ginamātan na, as nakapseh na sya, as nakasingir na syad ōtang naw a kāna, ‘Bayādan mo naw ōtang mwaw sichangori!’

29 “Ki naydogod nakaōtangaw, as nakapagpak-pakaāsi na dya a kāna, ‘Anōsan mo pa yaken ah, ata, magbāyad akonchi dyimo.’

30 “Ki polos a dyi na chināsi, as basbāli a inpabahod na a mandan makabāyad do ōtang nāw.

31 “Ki do nakaboya daw no rārayay na saw a opisyalis so nyaya a naparin, taywara nariri-bokan sa. Dawa, yay da inbahey di āpo daw no naparinaya.

[†] **18:24** 18:24 Do chirin Griego, ki batahen na “asa poho a rībo a talento.” No balor no asa talento, ki maipariho do anem a rībo a dinaryo. No asaw a dinaryo, ki kosto a tangdan no maytarabākwaw do asa karaw. Dawa, no ōtang no nyaya opisyal, ki dēkey aba, ta minilmilyon a dinaryo.

³² “Do dawri, inpatawag no āryaw opisyalaw a pinakawan na so ōtang, as nakabata na sya dya a kāna, ‘Taywara kayas karahet a tobotoboyen! Inpabāyad kwaba dyimo tabo ōtang mwaw maynamot ta nachichāsi ka. ³³ Na, āngo ta chināsi mwabaw rārayay mwaw a akmas nakāsi kwaw dyimo.’

³⁴ “Do dawri, taywara nakasoliw āryaw. Inpabahod naw opisyalaw kan nalala a mandan makabāyad so tabo ōtang naw.

³⁵ “Komwan anchiw parinen Āmang kod hanyit do katakatayisa dyinyo, an dyi nyo a pakawanen nakagatos dyinyo a yapo do makatayrahem a kapangtokto nyo,” binata ni Jesos.

19

*No Kapangnanawo ni Jesos Maynamot do Kapaysay no Maychabahay
(Mk. 10:1-12)*

¹ Do nakatayokaw ni Jesos a nangibahey syaw, komnaro dana do Galilya, as nakangay nad probinsya a Jodya do kabtangaw no Oksong a Jordan. ² Ki reprep saw tawotawo a minonot dya, as kan pinapya na saw maganyit saw daw.

³ Ki do dawri, naypasngen di Jesos kadwan saw a Parisyo tan soōten da do kapanahes da dya a kon da, “Ipalōbosori no linteg kapasyay no mahakay so kabahay na do kompormi a pamosposan?”

⁴ Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Nabāsa nyo abawriw do Masantwan a Tolas a no pinarin

Napaytawo do nakapamarswa na, ki pinarin na sa mahakay kan mabakes?* ⁵ As binataw no Dyos do dawri a kāna, ‘Dawa, nyaw paynamotan na a karwan mahakay āmang kan ānang na an machikabahay. Tan komwan, komplito kapayrapa da kan baket na, as kan sira dadwa, ki mayparin dana sa asa bayo a pamilya.’† ⁶ Dawa, dadwa pa sabanchi, ta asa dana sa. As dawa, no pinayrapan Dyos a pinayparin a asa, dyi pakono a paysyayen tawo.”

⁷ Ki inatbay dan Parisyowaw a kon da, “Na, āngo ta inbilin Moyses a torohan no mahakayaw baket naw so tolas a pakaboyan a sira, ki naysyay sa?”‡

⁸ Ki tinbay san Jesos a kāna, “On, maynamot do katwayan oho nyo, nawriw inpalobōsan ni Moyses so nawri a kapasyay nyo so baket nyo. Ki do nanman pan araw, ki abaw komwan. ⁹ Ki no bata ko dyinyo a no aran sino a mapasyay so baket na, as mangabahay so matarek, ki makagatos so kapachikamalāla, malaksid an masawek baket naw.”

¹⁰ Ki binata dan nanawhen naw, “An komwan dana a dyi da mapaysyay maychabahay, maganaganay dana an abo danaw mangabahay.”

¹¹ Ki binatan Jesos dyira a kāna, “On, iyaw nya nanawo a dya pangabahayan, ki maparin aba rawaten tabo no tawotawo, an dya siraw tawowaw a tinorohan no Dyos so komwan a

* **19:4** 19:4 Gen. 1:27 † **19:5** 19:5 Mana “mayparin dana sa a asa inawan.” Gen. 2:24; Mk. 10:8; 1Kor. 6:16; Epe. 5:31 ‡ **19:7** 19:7 Deot. 24:1-4

kapangtokto. ¹² Ta myan matatarek a paynamotan dya pakakabahayan mahahakay. Myan dya makakabahay a maynamot ta nakayanakan daw kayan kōrang no kamahakay da, as myan saw dya makakabahay maynamot ta nakapon sa. As siraw kadwan, ki maynamot do kakey da a magsīrbi lang do Dyos. An sino makatongpal syay a nanawo, ki onotan na pakono.”

Bindisyonian ni Jesos Siraw Adedekey

(Mk. 10:13-16; Lk. 18:15-17)

¹³ Sinpangan na, do asa karaw, myan saw tawotawo a nangyangay di Jesos so adedekey da tan palapawan nas tanoro na kan paydasal na sa. Ki pinaydabdab da san nanawhen naw do dawri a parinen da.

¹⁴ Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Palobōsan nyo saw adedekey saya a mangay dyaken, kan baywan nyo saba, ta siraw akma syay a adedekey akin dyira so pagtorayan no Dyos.”

¹⁵ Ki do nakatayoka naw a napalapaw so tanoro na kan nangbindisyon sira, komnaro do dawri.

No Mabaknangaw a Nangay di Jesos

(Mk. 10:17-31; Lk. 18:18-30)

¹⁶ Do naypisa, nangay di Jesos asaw a mahakay, as nakabata na sya a kāna, “Mo Maistro, āngo maganay a machita a parinen ko tan madyira ko byay a abos pandan?”

¹⁷ Ki binata ni Jesos dya a kāna, “Āngo ta yahes mo dyaken maynamot do maganay? Myan asa lang a maganay, si Āpo Dyos. An chakey mo byay

mwa abos pandan, tongpalen mo saw bilbilin na.”

¹⁸ Ki inyahes na, “Āng saw nawri a bilin?”

Ki initbay ni Jesos a kāna, “Mangdiman kaba, machikamalāla kaba, manakanakaw kaba, mangipanekek kabas bayataw. ¹⁹ Magdāyaw ka dyirad inyapwan mo, as kan chadaw nyo kapayngay mo a tawo a akmas kadaw mo so inawan nyo.”§

²⁰ Ki binatan mahakayaw a kāna, “Na! Tinong-tongpal ko na sa tabo nyaya bilbilin, ki āng paw pagkorāngan ko?”

²¹ Ki binatan Jesos dya a kāna, “An chakey mwa abo kōrang mo, yangay mwa ilāko kin-abaknang mwaw, as kaitoroh mo sya dyirad mapopobri saw so naglakwan mwaw tan myan anchiw kinabaknang mod hanyit. Katayoka na, monot ka dyaken.”

²² Ki do nakadngeyaw syan mahakayaw, nagmamayo a komnaro daw a maynamot ta taywaras kabaknang. ²³ Sinpangan na, binatan Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Oltimwaya a malidyat kasdep no mabaknang do pagtorayan no Dyos. ²⁴ On, pirwahen ko na ibahey dyinyo a maydaydamnay kapayhawos no binyay a kamilyo do wayan rayem kan kasdep no mabaknang do pagtorayan no Dyos.”

²⁵ Ki taywaraw nakasdāaw dan nanawhen naw do nakadngey daw syaw, as nakaiyahes da

sya dya a kon da, “Na, an komwan, sino dana paronchiw maisalākan?”

²⁶ Ki pinerreng san Jesos, as nakabata na sya dyira a kāna, “Maparin aba polos no tawo nyaya do aran āngo a pamosposan. Ki no Dyos, maparin na a parinen aran āngo.”

²⁷ Sinpangan na, tominbay si Pedro a kāna, “Namna! Maypāngo kami na? Kinarwan namen dana saya tabo do nakawnot namenaya dyimo, ki āngo gon-gona namen?”

²⁸ Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Ibahey ko dyinyo oyod a anchān napabayō danaw lōbongaya, as kan naydisna ako a Tawo a Yapod Hanyit do makaskasdāawaw a pagtorayan ko, ki aran inyonchi, ki maydisna kamonchi do katakatayisa a trono nyo. On, inyo a nanawhen ko a minonot dyaken, maydisna kamonchi do asa pohwaw kan dadwa trono a mangitoray siras asa pohwaw kan dadwa trībo no Israel. ²⁹ As no aran sino a omkarō so bahay na, kakakteh na saw mana inyapwan na, anak na saw mana tana na a maynamot do kapanganoched na dyaken, ki masorsorok panchi kan ginasgasot rawaten na kan iyaw kinarwan naw, kan myan panchiwbay na abos pandan. ³⁰ Ki āro saw nanmanma sichangori a maybadiw a manawdyinchi, kan myan saw nanawdyi a manmanma anchi.”

20

Siraw Machitangtangdan do Kaōbasan

¹ Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Mai-yarig pagtorayan ni Āpo Dyos do tawowaw a

akin dyira so asaw a bengkag a kaobāsan. Asa karaw, minhep a minohbot a nangay a naychichwas so tangdanan na a maytarabāko do kaobāsan naw. ² Nachitōlag dyirad tawotawo saw a tangdanan na so asa kwarta a dinaryo, as katoboy na sira a maytarabāko do kaobāsan naw.

³ “Do kaalas nwebi, nangay a minidibidiw akin kaobāsanaw do plasa, ki naboya na saw tawotawo saw a maychatetēnek a abos chabalay. ⁴ Binata na dyira a kāna, ‘Mangay kamo a maytarabāko do kaobāsan kwaw, ta tangdanan konchi nyo so kostwaw a panangdan.’

⁵ “Dawa, nangay sa. Ki do kaalas dosi kan ālastres naranaw, ki minohbot akin kaobāsanaw, kan nangay dana naychichwas. ⁶ Ki do kakalo naranaw a ālassingko, nangay danad plasa, as kan do nakaboya naw so kadwan pa saw a maychatetēnek a ditā da daw, inyahes na dyira a kāna, ‘Āngo ta maychasaryan kamwaya mangrōnot so ōras nyo a abos chabalay?’

⁷ “Ki inatbay da a kon da, ‘On, ata, abaw paytarabakwan namen, as dawa.’

“Do dawri, binata no akin kaobāsanaw dyira a kāna, ‘Ngay, mangay kamo, ta maytarabāko kamod kaobāsan kwaw.’

⁸ “Ki do kapaysarisari naranaw, binatan akin dyiraw so kaobāsanaw do matalek naw a to-botoboyen na a kāna, ‘Tawagan mo na saw naytarabakwaya, ta tangdanan mo na sa. Ki panmahan mo saw nanawdyaw a mandañ siraw nanmaw a somindep ah.’

⁹ “Ki do dawri, tinorohan na sa, siraw somin-depaw do ālassingko so asa kwarta a dinaryo a tangdan da. ¹⁰ Ki do kaitoroh naranaw so tangdan daw no nanomaw a naytarabāko, hahawen da a arwāro tangdan da, ki engga, ta nachipariho a asa dinaryo tangdan da dyirad nanawdyi saw a nangay. ¹¹ Dawa, do nakarawat daw so tangdan daw, dinabadabay daw napaytarabākwaw sira. ¹² Binata da dyirad akin kaobāsanaw a kon da, ‘Asaya kaoras lang nakapaytarabāko dan nanawdyi saya, ki pinapariho mwayaw tangdan dad tangdan namenaya a yamen, ki nakakāsi kami a naychasaryan a nakohakohatan.’

¹³ “Ki binatan akin dyiraw so kaobāsanaw do asaw dyira a kāna, ‘Namna! Sit, komwan kaba, ata, taywaran dyi ta nagtōlag kabekas a nawri lang tangdan mo? Dawa, batahen mwaba madi ako. ¹⁴ Apen mo naw tangdan nyowaya, ta mayam kamo na. Sigon do chakey ko ah, an pinapariho ko tangdan dayan nanawdyi saya do tangdan nyowaw. ¹⁵ Ta apabawriw toray kod kwarta ko a manoroh do chakey kwa torohan? Mana omapal kamori maynamot do kadadam kwaya?’ binata no akin dyiraw so kaobāsanaw.”

¹⁶ Sinpangan na, binata ni Jesos a kāna, “Manmanma sanchiw nanawdyi, as manawnawdyi sanchiw nanma.”

Pittwen Jesos a Ibahey Kadiman kan Kappagōngar Na

(Mk. 10:32-34; Lk. 18:31-34)

¹⁷ Sinpangan na, do kayan daw a somonget a mangay do Jerosalem, pinachibawa san Jesos

dosi saw a nanawhen na, as nakapachisarīta na dyira. ¹⁸ “Adngeyen nyo,” kānan Jesos. “Somonget ta do Jerosalem, ki do dawri maiparawat akonchi a Tawo a Yapod Hanyit dyirad matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg. Ikeddeng danchi yaken a madiiman, ¹⁹ as kan iparawat danchi yaken dyirad dyaw a Jodyo tan oyawen danchi yaken, sapsaplitan danchi yaken, as kan ipailansa danchi yaken do kros. Ki makarahan tatdo a karaw, mirwa akonchi a mabyay.”

No Kapanahes no Ānang Daw Da Juan kan Santiago

(Mk. 10:35-45)

²⁰ Sinpangan na, naypasngen di Jesos baketaw ni Sebedeo a ānang da Santiago kan Juan. Myan paw anak na saw a dadwa. Naydogod do salapenaw ni Jesos a nangdaw dya.

²¹ Ki binatan Jesos dya a kāna, “Āngo chakey mo?”

Binatan ānang daw a kāna, “Ikeddeng mo pakono a machipaydisna sanchiw dadwaya a anak ko dyimo do pagtorayan mo: no asa do mangketaw do kawanan mo, as no asa do mamangketaw do kaholi mo.”

²² Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Chapatak nyo abayaw akdawen nyowaya. Maiptoran nyoriw kalidyatan a akmanchis pasaren kwaw?”*

Ki initbay da dya a kon da, “Naon, maparin namen.”

* **20:22** 20:22 Do chirin Griego, no binatan Jesos, ki “Maparin nyoriw minom so kopa a inomen ko?”

23 Do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, “On, ibtoran nyonchiw kalidyatan a akmas kalidyatan kwaw anchi, ki yaken abaw mamidi an sinonchiw maydisnad kawanan ko kan do kaholi ko, ta si Āmang konchiw manoroh siras insagāna naw.”

24 Ki do nakadngey daw no asa poho saw a rārayay da so nyaya, nakasolyan da saw dadwa saya a maykakteh. **25** Ki tinawagan sa tabo ni Jesos nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Chapatak nyo a siraw mangitoray so tawo do lōbongaya, ki adīpenen da saw itorayan daw. As siraw āpohen daw, ki itorayan da saw tawotawo da saw. **26** Ki dyi pakono a komwan parinen nyo. No magkalikāgom a iyaw torayen, machita iyaw magsīrbi dyinyo. **27** As no magkalikāgom a iyaw katotorayan, ki machita paadīpen dyinyo. **28** Toladen nyo pakono yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ta nangay akwaba dya a pagsīrbyan tawotawo, an dya yaken magsīrbi dyira. On, nangay ako a madiman tan isalākan ko saw tawotawo.”

*Pyahen ni Jesos Dadwa Saw a Bolsek
(Mk. 10:46-52; Lk. 18:35-43)*

29 Ki do kakaro daranaw do idi a Jeriko, reprep saw tawotawo a minonot di Jesos. **30** As do kayam daw, myan saw dadwa a bolsek a mahahakay a maydisna do payisaw no rarahan. Do nakadngey daw sya a myan si Jesos a homabas, inyagagay da a kon da, “Kapotōtan Āri Dabid, chāsi mo pa yamen!”

³¹ Ki pinaydab dab da san tawotawowaw, kan inbahey da a magolimek sa, ki alit a naypatay-waraw nakaiyagagay da sya a kon da, “Mo Āpo a Kapotōtan ni Āri Dabid, chāsim pa yamen!”

³² Do dawri, nagsardeng si Jesos do kayam naw, as nakatawag na sira, as nakaiyahes na sya a kāna, “Āngo chakey nyo a parinen ko dyinyo?”

³³ Ki binata da dya a kon da, “Mo Āpo, chakey namen a makaboya kami pakono!”

³⁴ Ki chināsi san Jesos, dawa, sinalid naw mata daw, ki nyeng sa nakaboyaw bolsek saw, kan minonot dana sa di Jesos.

21

*No Maragsak a Kasdep ni Jesos do Jerosalem
(Mk. 11:1-11; Lk. 19:28-40; Jn. 12:12-19)*

¹ Do nakapaypasngen daw do Jerosalem, do kasngen daranaw do tokonaw a mayngaran so Olibo, do masngenaw do idi a Betpage, nanoboy si Jesos so dadwa dyirad nanawhen naw.

² Binata na dyira a kāna, “Mangay kamo do masngenaya a idi do bitaw no rarahan, as kan do kapakarapit nyo daw, insigīda maboya nyonchiw naigalotaw a asno a myan so orbon. Obayan nyo sa, as kaiyangay nyo sira do dya.
³ An myan mangyahes dyinyo, ibahey nyo a ‘Machita sa ni Āpo,’ as kan nyeng na sanchi a palobōsan.”

⁴ Naparin nyaya tan natongpal inpadtwaw no propīta a kāna,

⁵ “Ibahey nyo dyirad tawotawo do Jerosalem* a

* ^{21:5} 21:5 Mana “Sion.”

kon nyo,
 'Īto iyaw kangay dyinyo no Āri nyowaya!
 Mapakombaba kan nakasakay do orbon no
 asno.' "†

⁶ Do dawri, nangay saw dadwaya nanawhen na, kan tinongpal daw naibaheyaya ni Jesos dyira. ⁷ Sinpangan na, inyangay daw asnawaw kan orbon naw do yananaw ni Jesos. Pinaap-ap da saw kagay daw, as nakapagsakay ni Jesos do orbonaw.

⁸ Do dawri, namolay saw kārwan dyirad reprep saw a tawotawo so kagay dad rarahawanaw. Siraw kadwanaw, ki namisapisang sas sangasangaw no kayokayo, as nakaparasay da syad ayamanaw ni Jesos.

⁹ Ki siraw myanaw do panmanaw kan siraw myanaw do panawdyanaw ni Jesos, ki inngēngenggey da a kon da, "Madaydāyaw Kapotōtan Āri Dabid! Maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaya ni Āpo Dyos a pinakainawan na! Madaydāyaw si Āpo Dyos do katotohosan a hanyit!"

¹⁰ Ki do kasdepaw ni Jesos do Jerosalem, naringgoran kan nasdaāwan saw tawotawowaw do syodadaya. Binatabata da a kon da, "Sino paro nyaya?"

¹¹ Ki inatbatbay dan kadwan saw a tawotawo a kon da, "Iyaw, ki si propīta a si Jesos a taga Nasaret do Galilya!"

*No Kangay ni Jesos do Timplo
 (Mk. 11:15-19; Lk. 19:45-48; Jn. 2:13-22)*

† **21:5** 21:5 Isa. 62:11; Sak. 9:9

¹² Do nakapakarapit daw do Jerosalem, somindēp si Jesos do atataw no Timplowaw. Sinpangan na, pinahbot na tabo saw maglaklakwaw kan siraw magatgatangaw daw. Pinasakeb na saw lamisaan saw no manatādi saw so kwarta, as kan kinwan na saw bangko da saw no maglaklāko saw so kalapāti. ¹³ As pinaydabdab na sa a kāna, “Naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, ‘No bahay ko, ki matawagan anchi so yanan a paydasalan.’ Ki inyowaya, ki pinayparin nyowaya bahay dan manakanakaw!”[‡]

¹⁴ Sinpangan na, nangay saw bolsekaw kan logpi saw di Jesos do Timplowaw, as kan pinapya na sa. ¹⁵ Ki nakasoli saw matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg do nakaboya daw so makaskasdāawaw a pariparin na kan iyaw kapangyagagay daw no adedekey do atat no Timplowaya so dāyaw da dya a kon da, “Madaydāyaw Kapotōtan Āri Dabid!”

¹⁶ Dawa, siraw matotohos saw a papādi kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki binata dad Jesos a kon da, “Madngey mo chirichirinen dayan adedekey saya?”

“Naon,” binata ni Jesos. “Na, nabāsa nyo abawriw myanaw do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Imom Āpo, ki nanawhen mo saw adedekey kan tagibi a maychirin so oyod a pagdaydāyaw’?”[§]

¹⁷ Ki do dawri, minohbot sa Jesos, as nakakaro nad syodadaw, as nakangay na minisan do idyaw a Betanya.

[‡] **21:13** 21:13 Isa. 56:7; Jer. 7:11 [§] **21:16** 21:16 Sal. 8:2

*Abayen ni Jesos Kayo a Igos
(Mk. 11:12-14, 20-24)*

¹⁸ Ki do kamabekas danaw do kapaybidi daw da Jesos do syodadaw a Jerosalem, ki naptengan.

¹⁹ Do dawri, nakaboya si Jesos so kayo a igos do payisaw no rarahan. Dawa, yangay na chiniban an myan asi na. Ki do nakapakarapit naw, abaw naboya na, an dyi lang a iyaw bohong naw.* Ki maynamot ta abaw naboya ni Jesos a asi na, inbahey na a kāna, “Abo pakononchi a polos asi mo!”

Do dawri, nanyeng a nahayo igosaw.

²⁰ Ki nasdaāwan saw nanawhen naw do nakaboya daw so nawri a naparin, kan inyahes da dya a kon da, “Ay samna! Maypāngō a nanyeng a nahayo kayowaya?”

²¹ Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. An myan kapanganohed nyo, as abo polos kapagmangamanga nyo, maparin nyonchiw akmas pinarin kwaya do kayowaya. On, nawri aba lang, an dya aran mamandaran nyo nyaya tokon a kon nyo, ‘Makatkat ka pakono dya a maipatapwak do tāw,’ ki parinen nanchiw ibahey nyowaw. ²² As dawa, aran āngō a akdawen nyo do dasal nyo, maitoroh anchi dyinyo an myan kapanganohed nyo.”

*No Kapanahes Maynamot do Toray ni Jesos
(Mk. 11:27-33; Lk. 20:1-8)*

²³ Ki do dawri, naybidi si Jesos do Timplowaw. Ki do kadama naw a mangnanawo daw, nangay

* **21:19** 21:19 No kayowaya a igos, ki an omsi, ki manma mohtot asi naw, as kan somarono bohong naw.

sa dyaw matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen da saw no Jodyo, as nakaiyahes da sya a kon da, “Iyaw pinarin mwaya kakoyab do Timplowaya, ki dino nanghapan mos toray, kan sino nangmandar dyimo a omparin siras syay?”

²⁴ Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, “Sakbay a atbayen ko, ari paw iyahes ko dyinyo. Ta an matbay nyo, ayket, atbayen ko iyahes nyowaya dyaken ar sino nanoroh so toray ko a mamarin siras nyaya. ²⁵ Dino nakayapwan torayaw ni Juan a Bawtista a mangbonbawtisar: yapo do Dyos mana yapo do tawo?”

Ki do dawri, nagsisinopyat sa, kan naysin-aatbay sa do katakatayisa dyira a kon da, “Āngō itbay ta? An ibahey ta a, ‘Yapod Āpo Dyos,’ iyahes nanchyori dyaten an āngō ta dyi ta nanganohed di Juan? ²⁶ Ki an batahen tawri a, ‘Yapod tawo?’ Aysa! Engga ah, ta makamwamomo saw tawotawowaw, ata, nanganohed sa tabo di Juan Bawtista a iya, ki asa propīta no Dyos.”

²⁷ As dawa, no initbay dad Jesos, ki “Chapatak namen aba.”

Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, “Na, an komwan, ibahey kwaba dyinyo an āngō toray ko a mamarin so akma siras nya.”

No Pangarig a Maynamot do Dadwa a Babbaro

²⁸ Ki inbahey ni Jesos dyiraw nya pangārig a kāna, “Āngō mabata nyo do dya? Myan saw dadwa maykakteh a mahahakay, ki nangay āmang daw do matonengaw, as nakabata na sya,

‘Barok, mangay ka pa a maytarabāko sicharaw do kaobāsan taw.’

²⁹ “Ki kānan baro naw a, ‘Makey akwaba.’ ” Ki nahay abas dēkey, as nakapagbabāwi na, dawa, nangay.

³⁰ “Sinpangan na, nangay āmangaw do adye-naw no matonengaw a anak na, as nakabata nas inbahey naw do matonengaw. Ki ‘On mo Āmang, mangay ako,’ binata na, ki nangay aba.”

³¹ Ki inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Sino paro dyirad dadwa saya baro naw nangtongpal so inbaheyayan āmang da?”

Ki binata da, “Na, syimpri iyaw matonengaya.”

Dawa, binatan Jesos dyira, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod a siraw magsingsingiraw so bwis kan siraw mababakesaw a maglaklāko so asi, ki manmanma sanchi a somdep do pagtorayan ni Āpo Dyos kan inyo. ³² Ta nangay si Juan dyinyo tan inanawo naw oyod a rarahen, ki imanohdan nyo aba. Ki siraw magsingsingiraw so bwis as kan siraw maglaklakwaw so asi, ki imanohdan da. Ki inyo, aran naboya nyo naw kapagbabāwi da, ki alit na pa dyi kamo a magbabāwi kan manganohed dya.”

No Maynamot Dyirad Mangay-aywanaw so Kaōbasan

(Mk. 12:1-12; Lk. 20:9-19)

³³ Ki tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Adngeyen nyo asa paya pangārig. Myan asa āpohen a naymoha so āro a ōbas do kaobāsan naw, kan dinibon na a inahadan. Nakapamarin na pa so rakoh a yanan pamīsan na kan angangaw a bato a pangapyan na so asoyaw no

ipaates naw. Sinpangan na, napatnek pas beng-beng a pagbantayan na. Do katayoka naranaw, inpaābang na dyirad pinagbantay naw, as naka-pagbyahi na.

³⁴ “Do chimpo danaw no kapaychamomolas, tinoboy no nagpaābangaw siraw tobotoboyen naw a mangay dyirad nangipaabāngan naw tan mangay a manghap so binglay naw. ³⁵ Ki siraw nangipaabānganaw, tiniliw da saw tinoboy naw, as nakamalo da so asaw dyira, as diniman daw asaw, kan inagsigsidan daw chatatdo daw.

³⁶ “Ki minirwa nanoboy akin kaobāsanaw so arwāro kan nanoma saw a tobotoboyen, ki pinarin daranaw akmas pinarin daw dyirad nanomaw.

³⁷ “Ki do dawri a naparin, tinoboy na dyiraw anak naw, kan binata na a kāna, ‘Ay! Syirto a anyiben daw anak kwaya.’

³⁸ “Ki do nakaboya daw so anakaw no akin kaobāsanaw sya, nagtotolāgan da a kon da, ‘Iya danaw nyayaw mangtawidaw so kaobāsanaya. Ngay, yangay ta dimanen tan dyaten danaw kaobāsanaya!’

³⁹ “Sinpangan na, tiniliw da, as nakaipoha da sya do gaganaw no kaobāsan, as nakadiman da sya.”

⁴⁰ Do dawri, inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Dawa, anchan mangay iyaw akin dyiraw so kaobāsanaya, āngonchiw parinen na dyirad nangipaabāngan naw?”

⁴¹ Ki binata da dya a kon da, “Syimpri, dimanen na sanchi a abo polos kāsi na dyirad mararahet saw a pinaabāngan na so kaobāsan

naw, as kaipaābang nanchi sya do matarek a siraw manorohaw dyas binglay na do maāpit daw a asin ōbas.”

⁴² Binata ni Jesos dyira a kāna, “Nabāsa nyo abawri a polos myanaw do Masantwan a Tolas a kāna,

“Iyaw nawri a bato a inpoha dan mapatnek saw so bahay,

ki nayparin a iyaw kasisītaan a bato a mangpayit so nawri a bahay.

Iyaw nyaw pinarin no Āpo,

kan makaskasdāaw do kapakaboya ta’?[†]

⁴³ “Dawa, ibahey ko dyinyo a mapakaronchi dyinyo pagtorayan no Dyos, as maitoroh anchi dyirad makatongpalaw so chakey no Dyos. [⁴⁴ As no madodog do nyaya a bato, mapotopot anchi. Ki aran sino a matopakan na, pitahen nanchi.”][‡]

⁴⁵ Ki do nakadngey daw no matotohosaw a papādi kan siraw Parisyowaw so pangārigaw ni Jesos, ki naawātan da a chinirichirin naw nyaya a pachikontra na dyira. ⁴⁶ Dawa, pinadas da a ipatiliw. Ki aran komwan, namo sa dyirad tawotawowaw, ata, anohdan dan tawotawo saw a asa propīta no Dyos si Jesos.

22

No Pangarig a Maynamot do Kasar

(Lk. 14:15-24)

¹ Ki minirwa dana nagpangārig si Jesos dyirad tawotawo saw. ² Binata na a kāna, “Maiyarig

[†] **21:42** 21:42 Sal. 118:22-23; Ara. 4:11; Roma 9:33; 1 Ped. 2:7 [‡] **21:44** 21:44 Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

paw pagtorayan ni Āpo Dyos do asaya āri a nangisagāna so kasaran maynamot ta magkasar anak naw a mahakay.³ Tinoboy na saw toboto boyen naw a manawag siras rinara na saw do pagkasaran naw, ki nakey saba nangay.⁴ Dawa, minirwa nanoboy so kadwan pa saw a toboto boyen na, kan inbilin na dyira a kāna, ‘Ibahey nyo pa dyirad rinara kwaw a nakasagāna dana tabo. Naparti dana saw napataba ko a bāka ko, kan nahoto dana saw ichan. Dawa, basta mangay dana sa.’

⁵ “Ki inkaskāso daban rinara naw, basbāli a tinongtong da do sīgodaw a plāno da. Nangay asa do talon na, as no kadwan, ki nangay do pagnigosowan naw.⁶ Ki siraw kadwan saw, ki tiniliw da saw toboto boyen no āryaw, as nakalidyalidyat da sira, kan nakadiman da sira.

⁷ “Ki taywaraw nakapakasoli no āryaw, dawa, tinoboy na saw soldādo naw a nangdiman siras nangdimanaw siras toboto boyen naw, as nakaipasosoh nas idi daw.

⁸ “Do dawri, binatan āryaw dyirad kadwan pa saw a toboto boyen na a kāna, ‘Naisagāna danaya tabo para do pagkasaran, ki polos a dyi dana sa maikariw rinara kwaw.⁹ Dawa, mangay kamod kalkalsāda, ta rarahen nyo sa tabo maboya nyo a tawo, ta mangay sa machakan do dya pagkasaran.’

¹⁰ “Dawa, nangay saw toboto boyen naw do kalkalsāda, as rinara da sa tabo naboya da tawo, marahet kan maganay so dadakay. Do dawri, nakapno sad pagkasaranaw.

11 “Ki do kasdepaw no āryaw a mangay a manyideb siras nangayaw daw, ki naboya naw asaw a tawo a dya nakalaylay so pachikasar. **12** Ki inyahes no āryaw dya a kāna, ‘Hoy, mo Sit! Maypāngo kasdep mo dya, an dyi ka naylaylay so laylayaw a gagāngay an mangay kad pagkakasarān?’

“Ki naylilyak abaw mahakayaw.

13 “Sinpangan na, binatan āryaw dyirad magsirsīrbi saw daw a kāna, ‘Tiliwen nyo nya mahakay, as karimpong nyo sya, as kan kapksyat nyo syad mamansokelaw a kasarisaryan a yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da.’ ”

14 Sinpangan na, binata pan Jesos a kāna, “Aro matawagan, ki papere lang pidyen no Dyos a makasdep do pagtorayan na.”

No Kapanahes Maynamot do Kapagbāyad so Bwis

(Mk. 12:13-17; Lk. 20:20-26)

15 Do katayoka no nawri, komnaro saw Parisyo saw, as nakapagtötölag da an maypāngo kasdok das Jesos maynamot do kapanahahes da. **16** Dawa, tinoboy da saw kadwan saw a nanawhen da kan kadwan saw a nanawhen ni Ari Herodes a mangay a manahahes di Jesos.

“Mo Maistro,” binata da, “chapatak namen a tabo a ichirin mo, ki oyod. Abaw matarek a inanawo mo, an dyi lang a iyaw oyodaw a chakey no Dyos a parinen tawotawo. Chapatak namen pa a mangidomdōma kaba, kan itatārek mo sabaw matohos so saad. **17** Dawa, ibahey mo pa dyamen an āngo myan do aktokto mo.

Maikontrawri do linteg iyaw kapagbāyad namen so bwis do inspirador do Roma mana engga?"

¹⁸ Ki nadlaw ni Jesos marahetaw a plāno da dya, kan binata na dyira a kāna, "Inyo a maysinsīsingpet, āngō ta sōoten nyo yaken?

¹⁹ Ipaboya nyo pa dyaken plata nyowaw a pagbāyad nyos bwis nyo."

Do dawri, tinorohan das plata.

²⁰ Ki inyahes ni Jesos dyira, "Sino akin ladāwan kan akin ngaran syay?"

²¹ Ki initbay da, "Nas Impirador."

Do dawri, binata ni Jesos dyira a kāna, "Dawa, an komwan, itoroh nyod Impirador dyira naw, as itoroh nyo do Dyos dyira naw."

²² Ki do nakadngey daw so nyaya, ki nasdaāwan sa. Sinpangan na, kinarwan das Jesos.

No Kapanahes Maynamot do Kapagōngar

(Mk. 12:18-27; Lk. 20:27-40)

²³ Ki do dawri pa a araw, myan saw nangay di Jesos a yapo do gropo dan Sadosyowaw a siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman. Inyahes da dya a kon da, ²⁴ "Maistro, innanawowaw ni Moyses a kāna, 'An madiman iyaw asa mahakay a myan so kabahay, as abo paw pōtot na, machita ahapen a kabahayen kakteh naw bālwaw a ipag na tan potōtan na so pinakaanak no kakteh naw a nadiman.'*

²⁵ "An komwan linteg, āngō mabata mo do dyaya pangarigan? Myan saw papito a makakakteh a mahahakay do idi namenaya. Iyaw matonengaw, ki nangabahay, as kan sakbay a myan

* **22:24** 22:24 Deot. 25:5-6

pōtot na, nadiman. Dawa, kinabahay no adyen naw iyaw bālwaw. ²⁶ Ki komwan naparin dya a nadiman a abos pōtot. Masaw, naparin do chatatdo daw a nandad nakadiman da a tabo a papito a abos pōtot. ²⁷ Do kapanawdyanaw, nadiman mabakesaw.

²⁸ “Dawa, an komwan,” inyahes dan Sadosyowaw di Jesos, “anchan araw a kapagōngar, sinonchi dyirad papito saya makakakteh iyaw akin kabahay so nya mabakes, ta kinabahay daya a tabo?”

²⁹ Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “Samna! Matikaw kamo, ta maawātan nyo abaw naitolasaaw do Masantwan a Tolas, as kan maawātan nyo abayaw panakabalin no Dyos! ³⁰ Ta anchān mirwa mabyay tawotawo a nadiman, ki mangabahay pa sabanchi daw, ta akma dana sanchis anghil saw do hanyit. ³¹ Ki an maynamot do kapirwa mabyay no nadiman, nabāsa nyo abawriw binataw no Dyos dyinyo a kāna, ³² ‘Yaken, ki yaken Dyos daw da Abraham, Isaak, kan Jakob?’[†] No chakey na batahen, ki iyabaw Dyos no nadiman, an dya iyaw Dyos no sibibyay.”

³³ Ki do nakadngey daw no tawotawowaw so nawri, nasdaāwan sa do komwanaya a kapangnanawo na.

*Iyaw Kasisītaan a Bilin
(Mk. 12:28-34; Lk. 10:25-28)*

³⁴ Ki do kadngey daw no Parisyo saw a dyi da natbay no Sadosyowaw si Jesos, ki naychipeh sa a nagtotōlag. ³⁵ Ki do dawri, myan asa abogado

[†] 22:32 22:32 Eks. 3:6

a rārayay da, kan pinadas na sōoten si Jesos maynamot do nakapanahes na dya.

³⁶ “Maistro,” binata na di Jesos, “āngo kasisitaan a bilin do linteg taya a Jodyo?”

³⁷ Ki binata ni Jesos dya a kāna, “ ‘Machita chadaw nyo Āpo a Dyos nyo do tābo pōso nyo, do tābo katawo nyo, as kan do tābo aktokto nyo.’[‡] ³⁸ Iyaw nawriw manma kan kasisitaan a bilin. ³⁹ Ki no somarono a kasisitaan, ki nyaya: ‘Machita chadaw nyo kapayngay nyo a tawo a akmas kadaw nyo so inawan nyo.’[§] ⁴⁰ Siraw nya dadwaw nangornos so tabo Linteg ni Moyses kan intolas da saw no tabo a propīta.”

*No Kapanahes a Maynamot di Kristo
(Mk. 12:35-37; Lk. 20:41-44)*

⁴¹ Ki do nakapaychipeh paw daw no Parisyo saw, inyahes ni Jesos dyira a kāna, ⁴² “Āngo mabata nyo maynamot di Kristo? Āngo a kapotōtan iyaw pakayapwan na?”

Ki binata da dya, “Yapod kapotōtan Āri Dabid.”

⁴³ Ki inyahes dana ni Jesos dyira a kāna, “Na, āngo ta sigon do inpaltiingaw no Ispirito Santo di Dabid, ki tinawagan nas Kristo so Āpo na? Binata na a kāna,

⁴⁴ “ ‘Binata ni Āpo Dyos di Āpo ko a kāna,
“Maydisna ka do kawanan kwaya
a mandad kaābak ko siras kabōsor mo saya,
kan ipapitapita ko sad kokod mwaya.” ’*

[‡] 22:37 22:37 Deot. 6:5 § 22:39 22:39 Leb. 19:18 * 22:44
22:44 Sal. 110:1; Ara. 2:34-35; 1 Kor. 15:27; Heb. 1:13

45 “An tawagan ni Dabid so ‘Āpo,’ maypāngō nakahtot ni Kristo do kapotōtan Dabid?”

46 Ki aba polos naitbay da, as kan somniknan do dawri, apabaw makaitored a manahes di Jesos.

23

*No Kapaydabdar ni Jesos Dyirad Mangnanawo
so Linteg kan Parisyo*

(Mk. 12:38-39; Lk. 11:43-52; 20:45-46)

1 Sinpangan na, binatan Jesos dyirad tawotawo saw kontodo nanawhen na saw a kāna, **2** “Myan karbengan dan mangnanawo sayas linteg kan Parisyo saya a manginanawos Lintegayan Moy-ses. **3** Dawa, onotan nyo tabo a ibahey da a parinen nyo. Ki aran komwan, ki tahatahan nyo abaw dadakay daw, ta iyaw inanawo dāya, ki parinen daba. **4** Tod da sa lidyalidyaten saw tawotawo do nakaipasabhay daw dyira so mararahmet saya a linteg da. Ki aran komwan, polos a dyi sa machipaysabhay dyira so aran akmay dedeng. **5** Nawri lang chagaget daw kapaysin-gaganay da a mangipaboya dyirad tawotawo so pariparinen daw tan myan pag-dayawan da. Dawa, payparakohen daw akmaw kodibot a pangapyan da so intolas da a yapo do Masantwan a Tolas, as kaibedbed da syad moyen daw kan kaholyaw a pongopongwan da. Asa pa, pinanaro daw baroyboy saw do kagay da saw a pangipaboyan da sya do tawotawo a akma

say masisīta a tawo.* ⁶ Nawriw chadaw daw madadāyaw saw a yanan dan matotohos saw so saad do paspasken saw kan siraw kasisītaan a disnan do sinagoga da saw. ⁷ Imāsen da paw mapadayāwan a kabkablaawan no tawotawo do plasa kan matawagan so ‘Maistro.’ ⁸ Ki inyo, ipalōbos nyo aba matawagan kamo so ‘Maistro,’ ta makakakteh kamo, as kan myan dyinyo asa lang a Maistro. ⁹ Tawagan nyo abas ‘Āmang’ aran sino do lōbongaya, ta asaw Āmang nyo a iyaw Dyos a myan do hanyit. ¹⁰ Mana chitahen nyo abaw matawagan so ‘Āpo,’ ta asa lang Āpo nyo a si Kristo. ¹¹ No magkalikāgom a iyaw torayen machita iyaw magsīrbi dyinyo. ¹² Ta aran sino a mapatohos so inawan na, ki masnekan anchi, as iyaw mapakombaba, ki maypatohos anchi.

¹³ “Aysa! Kapakāsi nyo pa, inyo a mang-nanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Ta inyo mangbalat so asdepan a mangay do pagtorayan Āpo Dyos tan dyi sa somdep tawotawo. Imbes a somdep kamo,

* **23:5** 23:5 Do kadadwa gasot a katawen sakbay no kaiyanak ni Jesos, tabo no mahahakay a Jodyo, ki mangitolas sa do papil so bilbilin saya no Dyos, as kahon da sya, as kaibedbed da syad moyen daw kan kaholyaw a pongopongwan da. Iyaw nyaw pakatonngan sya a siraw no bilbilin no Dyos, ki myan do pangtoktwan da kan do ayit da. Iyaw nyayaw parinen da do kāda kapaydasal dan mabebekas, malaksid do Araw a Kapaynaynahah kan an myan pista da (Eks. 13:9, 11-16; Deot. 6:4-9; 11:13-21). No ipaboya no baroyboy saw, ki iyaw kapagdaydāyaw da do Dyos. As no gagāngay, ki apat lang do kagay da (Nom. 15:37-41).

ki engga, basbāli a ipalōbos nyo abaw tawotawo a somdep.

[14 “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Allilawen nyo pa saw babbālwaw a mababakes tan madyira nyo bahabahay da, as kapaydasal nyo so manaro a pangoliwlib nyos kaparin nyowaw. As dawa, marahrahmet an-chiw dōsa nyo.][†]

15 “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Magbibyahī kamo kan mangangay kamo do matatarek saw a nasyon a mapawnot so aran asa lang a mayparin a nanawhen nyo. As an myan napawnot nyo, ki payparinen nyo a mangamangay pa kan inyo a madōsa do impyirno.

16 “Kapakāsi nyo pa, inyo a bolsek a mangipangolo! Inanawo nyo a kon nyo, ‘An magkariw asa tawo, ki masisīta aba a tongpalen naw kari na an nawri lang pagkari naw Timplo. Ki adda masisita a tongpalen na an nawriw pagkari naw balitokaw do Timplo.’ 17 Samna! Inyo a bolsek a abos arang! Āngo masisisīta? Iyawriw balitokaw mana iyaw Timplowaw a mapayparin so balitokaw a masisīta? 18 Inanawo nyo pa a kon nyo, ‘An magkariw asa tawo do altar, ki masisīta aba a tongpalen naw nawri a kari na. Ki an pagkari naw dāton naw do altaraw, ki nawriw masisīta tongpalen na kari na.’ 19 Bolsek

[†] 23:14 Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

kamwaya a taywaras kasalanga! Āngo masisisīta? Iyawriw dātonaw mana iyaw altaraw a mapayparin so dātonaw a masisīta? ²⁰ Dawa, an pagkari no tawo altaraw, ki iyaba lang altaraw pagkari na, an dya nairāman danaw dātonaw. ²¹ An pagkari no tawo Timplowaw, ki iyaba lang Timplowaw pagkari na, an dya iyaw Dyos a minyan daw. ²² As an pagkari no asa tawo hanyit, nairāman danaw tronwaw no Dyos kan si Āpo Dyos a mismo a maydisna daw.

²³ “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Chagaget nyo a itoroh apagkapollo no āpit nyo kan apagkapollo dan rikado saya a dedekey, ki parinen nyo abayaw kasisītaan saya a chakey no linteg a akmas kaparin nyos kosto dyirad kapayngay nyo a tawo, kāsi, kan kapanganohed do Dyos. Siraw nyayaw kasisigoradwan a manōma parinen nyo sakbay no kapagtongpal nyo so kadwan. ²⁴ Inyo a bolsek a mapawnnot so tawo, taywarayaw kaannad nyo, ta aran akmayaw tongaw a lapos, ki sitsiten nyo a ipoha, ki āngo ta maboya nyo sabaw akmaya so karakoh no nwang a gatos?

²⁵ “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawos linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Ta oyasan nyo lang hapot no bāso kan pinggan nyo, ki do irahem, napekpek kamwaya so kaāgom kan kakōsit. ²⁶ Aysa! Inyo a bolsek a Parisyo, panmahan nyo a oyasan do irahem no bāso nyo a maipariho do pangtokwan nyo tan madalos panchiw hapot naw.

²⁷ “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Akma kamoy tanem a aschip a napintoran so maydak. Mapintas so hapot, ki makabābaba do irahem, ta napno so tohatohang no nadiman saw kan nahta saw a bangkay. ²⁸ Masaw a mapaboya kamod tawotawo a akmay maganay so kaparin, ki napno irahem nyo so kappyainsīsingpet kan āro pa a klasi no marahet.”

*No Kaipadto ni Jesos so Kadōsa Da
(Lk. 11:47-51)*

²⁹ “Kapakāsi nyo pa, inyo a mangnanawo so linteg kan inyo a Parisyo, ta maysinsīsingpet kamo! Patneken nyo saw mapipintas saw a tanem a aschip dan propīta saw, kan pintasen nyo tanem dan malinteg saw a tawo. ³⁰ Batahen nyo pa a, ‘An myan kami sawen do chimpo daw no aāpong namen saw, ayket, nachipangdiman kami aba siras propīta saw.’ ³¹ Dawa, an komwan bata nyo, ayket, pagatosen nyo inawan nyo, ta ipaboya nyo a inyo dana kapotōtan daw no nangdiman saw siras propīta saw.[‡] ³² Sigi, apnohen nyo gatos saw a insiknan da no aāpong nyo saw. ³³ Pi! Mayarig kamo do boday, kan akma kamwayaw anak no marem a masisikap! Maypāngo a madichanan nyo kalidyatan do impyirno? ³⁴ Dawa, tobuyen ko sanchi dyinyo siraw propīta ko, siraw masisīribaw a tawo, kan siraw maganay a mangnanawo so

[‡] **23:31** 23:31 Sigon do kapangtokto no Jodyo, ki tawiden anak dadakay dan inyapwan da, ta batahen da a, “Akmas dadakay no āmang, ki komwan anak.”

chirin no Dyos. Dimanen nyo sanchiw kadwan dyira, kan ilansa nyo sanchid kros kadwan. As siraw kadwan saw, ki saplitan nyo sanchi do sinagoga nyo saw, kan lakatan nyo pa sanchi do idiidi a lidyalidyaten. ³⁵ Parinen konchiw nya tan rebbeng nyonchiw madōsa a maynamot do nakadimanaya so tabo malinteg a tawo do lōbongaya a somniknan do nakadimanaw ni Abel a abos gatos a mandad nakadimanaw ni Sekarayah a anak ni Barakyas a diniman kapoonan nyo do payawan no Masantwan a Yanan kan altar. ³⁶ No ibahey ko dyinyo, ki oyod a rawaten nyonchi a tawotawo do dya kapotōtan kapagdōsa dan kapoonan nyo saw a maynamot do tabo marahet a pinarin da.”

*No Katanyis ni Jesos a Maynamot do Jerosalem
(Lk. 13:34-35)*

³⁷ Ki binata na pan Jesos nyaya a kāna, “Ayay pīman, inyo a tawotawo do Jerosalem, ta diniman nyo saw propīta saw, as kan inagsidan nyo sas bato natoboy saw dyinyo a toboto boyen no Dyos! Naypipira dana chakey koynyo a paychipehen a akmas kakhebaw no manok so pyek na saw, ki makey kamo abaya! ³⁸ Dawa, sichangori, nonolay narana inyo no Dyos. On, nonolay naw syodad nyo kan Timplo nyo a marārayaw. ³⁹ No ibahey ko dyinyo, ki polos a dyi nyo nanchi yaken a mirwa a maboya a mandan marapit chimpo a kabata nyonchi sya a, ‘Madaydāyaw kan maitoroh pakono bindisyon

do tinoboyaw ni Āpo Dyos a pinakainawan na.'
”

24

Ipakatoneng ni Jesos Iyaw Kalasaw no Timplowaw

(Mk. 13:1-2; Lk. 21:5-6)

¹ Minohbot si Jesos do Timplo. Ki do kapakabawa naranaw, naypasngen saw nanawhen naw dya, kan inpadlaw da dyaw matatarek saw a tominek do dawri a Timplo. ² Ki binatan Jesos dyira a kāna, “On, maboya nyo sa tabo nyaya sichangori. Ki ibahey ko dyinyo no oyod a apabanchi a polos matokos a machidket a bato do yanan daya sichangori, ta malasanchi a tabo.”

Siraw Kalidyatan kan Kaidadanesan

(Mk. 13:3-13; Lk. 21:7-19)

³ Sinpangan na, somnonget sa Jesos do tokonaw a mayngaran so Olibo. Do nakapaydisna naw, naypasngen sa dyaw nanawhen naw a sira lang, as nakaiyahes da sya a kon da, “Ibahey mo pa dyamen an kangonchiw kaparin dan nyaya, kan maypāngonchiw pakailasanin namen so kangay mo, as kan iyaw pandan lōbongaya?”

⁴ Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “Magannad kamo tan abo mapaychawaw dyinyo. ⁵ Āro sanchiw mangay a mangosar so ngaran ko, kan batahen danchi a, ‘Yaken si Kristo!’ Aronchiw allilāwen da. ⁶ As madngey nyonchiw kabtak no gobat kan damdāmag maynamot do gobat, ki mabakel kamo abanchi, ta machita maparin saw

nyaya, ki chakey naba batahen a nawri danaw pandan lōbongaya. ⁷ Maggogobat sanchiw nasyon kan nasyon, as kan komwan sanchiw pagāryan kan pagaryan. Myan pa sanchiw kapaychapteng kan gin-gined do matatarek saw a logar. ⁸ Tabo siraw nya, ki pangrogryan pa no panglidyalidyat a akmas kapagpasikalaw no maymanganak.

⁹ “Ki do dawri, tiliwen kan idarom danchinyo no tawotawo a lidyalidyaten, as kan dimanen da panchinyo. Ipsok danchinyo no tabo tawotawo maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. ¹⁰ As do dawri, āro dana sanchiw tomadyichokod do kapanganohed da dyaken. Maysin-lilipot sanchi, kan maysin-iipsok dana sanchi. ¹¹ Mohtot sanchiw āro sa sinan propīta a mapaychawaw siras āro saw a tawotawo. ¹² As maynamot anchi do kapayparo danayan marahet, maypakapsot dananchiw adaw no āro a tawotawo. ¹³ Ki maisalākan anchiw makaibtor so kapanganohed na mandad pandan. ¹⁴ Machita maikasaba a manma iyaw Maganayaya a Dāmag a maynamot do pagtorayanaya ni Āpo Dyos do tabo nas-nasyon do lōbongaya tan mapaneknekan dan tabo tawotawo. Anchan tayokaw nawri, iya dananchiw kangay no pandan lōbongaya.”

*No Makamwamomo a Mangrārayaw
(Mk. 13:14-23; Lk. 21:20-24)*

¹⁵ Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Maboya nyonchiw ‘Makamwamomwaw a Mangrārayaw’ a maytēnek do masantwan a yanan

a akmas binataw ni Daniel* a propīta no Dyos kaychowa. (Inyo a makabāsa so nyaya, awāten nyo a maganay iyaw chakey na batahen!) **16** Do dawrinchi, siraw myan do Jodya, machita mayyayo sanchi a somonget do katokotokonan a tomayo. **17** Iyanchiw myan do papagaw no bahay na,[†] ki dyi dana pakono a maybabalay a manghap so warawara na do irahem no bahay na a iyonot na. **18** Masaw myanaw do bengkag naw, dyi dana pakono a maybidi do bahay na a mangay a manghap so pagsokatan na. **19** Ki piman, ta makakāsi sanchiw mabogyaw kan mapasoswaw do dawri a araw! **20** Maydasal kamo do Dyos tan dyi pakono a ammyan mana do Araw a Kapaynaynahah iyaw kapayayo nyo. **21** Ta do dawrinchi, myan sanchiw lidyat a polos a dyi pa naparin mana dyi pa napadāsan nakayapo do nakaparswa no Dyos so lōbongaya a mandas changori, as kan mapirwa pabanchi a polos nyaya do masakbayan. **22** Ki an dya inaksayan no Dyos bidang no nawri sa araw a kalidyatan, abanchiw aran sino a mabidin a sibibay do lōbongaya. Ki maynamot dyirad tawo saw a pinidi no Dyos, chinsayan naw araw sayanchi a kayan kalidyatanaya.

23 “Do dawrinchi, an myan makabata sya dyinyo a kāna, ‘Chiban nyo, ari dana dyas Kristo!’ mana ‘Chiban nyo, tori aba dwadaw?’ ki manganohed kamwaba dyira. **24** Ta tombod

* **24:15** 24:15 Dan. 9:27; 11:31; 12:11 † **24:17** 24:17 Do Jodya, do chimpon Jesos, namarin saw tawotawos papag da do lantagaw a atep no bahay da tan pagpariiran da.

sanchiw āro a sinan Kristo kan sinan propīta a mapaboya so makaskasdāaw saw a milagro kan pangancharan tan pamaychawaw da siras āro a tawotawo. On, allilāwen da sanchi, an maparin, aran sira paw pinidyaw no Dyos a tawo na. ²⁵ As dawa, kadngeyen nyo, ta naisakbay ko na sa naibahey a tabo dyinyo nya sayá.

²⁶ “Dawa, an batahen danchi dyinyo a kon da, ‘Yangay nyo a chiban, ta aryaw do let-ang si Kristo,’ ki mangay kamo aba daw ah. As an batahen danchi dyinyo a kon da, ‘Aryaw si Kristo a tomayotayo do irahem dya,’ ki anohdan nyo saba. ²⁷ Ta akmas karanyagaw no kimat a yapo do dāya a magpalaod, ki komwan kangay konchi a Tawo a Yapod Hanyit.

²⁸ “Masyirto a matongpal nyaya a akmas panyinyirinaya a mabata a, ‘Aran dino a yanan bangkay, dawrinchiw kakpehan dan agila a omsitsit sya.’ ” Nyaw binatan Jesos.

*No Kangay no Tawo a Yapo do Hanyit
(Mk. 13:24-27; Lk. 21:25-28)*

²⁹ Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Nanyeng do katayokanchi no nawri sa a araw a kalidyatan, maysārinchiw araw, kan arabanchiw sēdang no bohan. Maychahesday sanchiw bitohen a yapo do hanyit, as kan tabonchi do hanyit a myan so panakabalin, ki makosokoso sanchi.[‡] ³⁰ Do dawri, mapaboyanchi do hanyit iyaw pangilasīnan so kapaybidi ko a Tawo a Yapod Hanyit, kan do dawrinchi, siraw

[‡] **24:29** 24:29 Isa. 13:10; 34:4; Esek. 32:7; Joel 2:10; 3:15; Hag. 2:21; Pal. 6:12-17

tabo nasnasyon do lōbongaya, ki taywaranchiw kapagmamayo da.[§] Ta do dawrinchi, ki maboya danchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a mawara a pongosan no demdem* a myan so panakabalin kan tan-ok. ³¹ Sinpangan na, tobuyen ko sanchiw anghilis ko, as kan do kapaylilyak anchin trompīta, mangay sanchi a mangpeh siras pinidi kwaw do aran dino a seksek do intīro a lōbong a yapo do dāya kan laod, ammyānan kan abagātan.”

*No Mahap a Nanawo do Kayo a Igos
(Mk. 13:28-31; Lk. 21:29-33)*

³² Sinpangan na, tinongtong ni Jesos nang-nanawo a kāna, “Adālen nyo nya pangārig a maynamot do kayowaw a igos: An somiknan a omlak kan tomohos, chapatak nyo na a masngen danaw rayon. ³³ Komwan pa dyinyo sichangori. An maboya nyonchiw katongpal no tabo nya saya kalidyatan, chapatak nyo nanchi a īto danaw kawara ko, kan mayarig do nagtoktok danaw do aneb a mapanyiwang. ³⁴ No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Myan panchi dyinyo do dyaya kapotōtan[†] sibibay pa do katongpal no tabo no bata ko saya. ³⁵ Iyanchiw hanyit kan tanaya, ki mabo sanchi a tabo, ki mabo abanchi a polos chirin ko.”

*Abaw Makapatak so Nawri a Araw kan Ōras
(Mk. 13:32-37; Lk. 17:26-30, 34-36)*

§ **24:30** 24:30 Sak. 12:10 * **24:30** 24:30 Dan. 7:13; Mk. 9:7; 14:62; Pal. 1:7 No chakey a batahen demdem, ki “bileg no Dyos a mangokom.” † **24:34** 24:34 Mana “inyo a tawotawo a Jodoxy.”

³⁶ “An maynamot do dawri a araw kan ūras no panongpalanaya, ki aba polos makapatak sya. On, ta aran siraw anghilis do hanyit, ki chapatak daba. As aran yaken a Anak no Dyos, ki chapatak kwaba, an dyi lang a si Āmang kod hanyit moyboh a makapatak sya. ³⁷ Akmas kaparin daw no tawotawo saw do kachimpo ni Noyi, komwan anchiw kaparin dan tawotawo do kangay konchi a Tawo a Yapod Hanyit. ³⁸ On, ta akmas sakbayaw no layos a siraw tawotawo, ki nāw da komninan kan naybobok kan naychakabahay a nandad nakas-depaw ni Noyi do biray naw. ³⁹ Ki chinapatak dabaw napariparin a nandad kayan danaw no layosaw a nangalyod sira a tabo. Komwan anchi do kangay ko a Tawo a Yapod Hanyit. ⁴⁰ Do dawrinchi a araw, myan saw dadwa mahahakay do bengkag, mahap anchiw asaw, ki mabidin asaw. ⁴¹ Masaw a myan sanchiw dadwa mababakes a manggiling. Mahap anchiw asaw, ki mabidin asaw. ⁴² As dawa, sisasagāna kamo pakono ah, ta chapatak nyo abaw araw a kangay no Āpo nyo. ⁴³ Ki kaawāten nyo nya: An chapatak no akin bahay iyaw ūrasaw a kangay no manakanakaw do bahay na an mahep, syimpri, nāw nanchi a mayokay a magsagsagāna tan dya makasdep manakanakawaw. ⁴⁴ Dawa, komwan kamo pakono a pirmi a nakasagāna, ta mangay akonchi a Tawo a Yapod Hanyit do dyi nyo a hahawen a ūras.” Nawriw binata ni Jesos dyira.

Iyaw Mapagtalkan kan Dya Mapagtalkan a

*Adipen**(Lk. 12:41-48)*

⁴⁵ Ki binata ni Jesos a kāna, “Iyaw mapagtalkanaw kan masīrib a adipen, ki iyanchiw talken āmo naw a manyidechideb siras rārayay na saw a adipen, kan iyanchiw maminglay dyira so kanen da. ⁴⁶ Magāsat nawri a adipen an masabatan āmo naw a madama na paripari-nen inbilin naw. ⁴⁷ Ibahey ko dyinyo oyod. Payparinen anchi no āmo naw a iya danaw mangaywan so tabo warawara na. ⁴⁸ Ki an kaspangarigan, marahet nawri a adipen, as kan batahen na do aktokto na a kāna, ‘Mahay pa ngataw kawara no āmo kwaw.’ ⁴⁹ Do dawri, nāw narana mangkabil siras kapayngay naw a adipen, as kapagbokbokatot kan kapachichinom na dyirad maboboken saw. ⁵⁰ Sinpangan na, nyeng a mawaraw āmo naw do dyi na hahawen a araw kan ūras do kadama naw a mamariparin so komwan. ⁵¹ Ayket na! Syimpri dosāen nanchi a dimanen. On, ipanānam nanchi dyaw no dōsa daw no maysinsisingpet saw a tawotawo a yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnguet a tawotawo do lidyat da,” binata ni Jesos.

25*No Pangarig a Maynamot do Asa Poho a Babbalāsang*

¹ Ki do dawri, tinongtong ni Jesos nangnanawo, as kan binata na a kāna, “No kangay no pagtorayan ni Āpo Dyos, ki maiyarig anchi dyirad asa poho saya babbalāsang a nanghap so riraken

da a mangay a mangbayat so mahakayaw a mangabahay.* ² Ki siraw dadimaw, ki masalanga sa, as siraw dadimaw, ki masisīrib sa. ³ Inhap dan masalangaw paysohwan daw, ki nanghap saba so risīrba da lana.† ⁴ Ki siraw masīribaw, inapno da saw paysohwan daw, as matarek paw napangayan das risīrba da. ⁵ Ki maynamot ta nahay a nawaraw nobyowaw, nadoho sa, as dawa, nakaycheh saw babbalāsangaw.

⁶ “Ki do kaābak no ahep, myan nangney a kāna, ‘Ari danaw nobyowaw! Yangay nyo na bayaten!’

⁷ “Ki do dawri, naybangon saw babbalāsangaw, as nakaisagāna da siras paysohwan da saw.

⁸ “Ki siraw masalangaw, ki nanahes sas lana daw no masisīribaw a kon da, ‘Torohan nyo pa yamen so lana nyo, ta makey danaya mawsep paysohwan namenaya.’

⁹ “Ki binata dan masīribaw dyira a kon da, ‘Namna! Engga, ata, āngonchan dya makana-wob dyaten a tabo. Maganaganay an mangay kamo na gomātang so dyira nyo.’

¹⁰ “Dawa, nangay sa gomnātang dadimaw so lana da. Ki do kabo da paw, nawaraw nobyowaw. Sinpangan na, nachirayay saw

* **25:1** 25:1 Do dadakay dan Jodyo, an myan magkasar, iyaw nobyowaw, ki mangay do bahay no nobya naw do dāmwaw a araw no kasar. Do dawri a ahep, siraw naychabayaya as kan siraw bisīta dāya, ki maysoho sa mangay do mayparinaw anchi a bōkod darana bahay. † **25:3** 25:3 Do dawri a chimpo, no osaren da do riraken da, ki lana no olibo.

myanaw so lana a somindep do pagkasaranaw, as nakaneb danan pantawaw.

11 “Ki nahay abas dēkey, nawara saw nangyaw a gomnātang so lana da, kan inngengey da a kon da, ‘Āpo, Āpo, pasdepen mo pa yamen.’

12 “Ki binatan nobywaw a kāna, ‘Ay, engga! Chapapatak ko abaya inyo.’ ”

13 Pinanawdyi ni Jesos a kāna, “Sisasagāna kamo pakono, ta chapatak nyo abaw araw mana ūras a kangay ko.”

*No Pangarig Dyirad Tatdo a Tobotoboyen
(Lk. 19:11-27)*

14 Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Maiyarig paw pagtorayan ni Āpo Dyos do asa tawo a magbyahi. Ki do sakhayaw a kakaro na, nangitalek so warawara na dyirad tobotoboyen naw. **15** Tinorohan naw asaw so dadima rībo a kwarta.[‡] As iyaw asaw, ki tinorohan nas dadwa ribo, as asa rībo do asaw. Intoroh na dyiraw hahawen naw a kabaelan da parakohen. Ki do katayoka naranaw a nanoroh dyira, nagbyahi dana.

16 “Iyaw nanorohan naw so dadima ribo, ki nanyeng na innigosyo, ki naiganansyaan nas akmas kārwaw no inhap naw a dadima a ribo.

17 Ki aran iyaw nanorohan naw so dadwa ribo, ki innigosyo na, ki nakaganansya so akmas naitorohaw dya. **18** Ki iyaw nanorohanaw so asa ribo, ki yangay na inlabeng iyaw kwartaw no āmo na tan itayo na.

[‡] **25:15** 25:15 “Kwarta” mana “talento.” Mt. 18:24

19 “Ki do nakahay naranaw, somnabat danaw āmo daw kan nachikwinta dyira. **20** Ki nangay natorohan naw so dadima ribo, kan inyangay na intoroh do āmo naw kwartaw a naitoroh dya kontodo naganansya naw a dadima ribo, as nakabata na syad āmo naw a kāna, ‘Mo Āpo, dadima rībo intoroh mo dyaken, ki sichangori, cha danaw kwarta mwaw kan iyaw ganansya mo a dadima pa ribo.’

21 “Ki binatan āmo naw dya a kāna, ‘Mag-anayayaw pinarin mwaya, kan managtongpal kan matalek kaya a tobotoboyen! Maynamot ta mapagtalkan ka do dēkey a bānag, pagaywanen konchi mos arwāro pa. Changori, somdep ka a machirāman a machipagragsak dyaken.’

22 “Ki do dawri, nangay natorohan naw so dadwa ribo, as nakabata na syad āmo naw a kāna, ‘Mo Āpo, dadwa rībo intoroh mo dyaken, ki sichangori, cha danaw kwarta mwaw kan iyaw ganansya mo a dadwa pa ribo.’

23 “Ki binatan āmo naw dya a kāna, ‘Mag-anayayaw pinarin mwaya, kan managtongpal kan matalek kaya tobotoboyen! Maynamot ta mapagtalkan ka do dēkey a bānag, pagaywanen konchi mos arwāro pa. Changori, somdep ka a machirāman a machipagragsak dyaken.’

24 “Ki do dawri, nangay natorohan naw so asa ribo, as nakabata na syad āmo naw a kāna, ‘Āpo, chapatak kwaw a masosolyen ka. Nawryayaw chabalay mo machichami kan magranyi kayas dyi mwa inmoha, kan hapen mo dyi mwa itahep. **25** Dawa, namo akwaw. Inyangay ko a inlabeng

kwartaya a intoroh mo. Sichangori, cha danaw kwarta mwaya!'

²⁶ "Ki do dawri, binatan āmo naw dya a kāna, 'Oltimo kayas karahet kan kasadot a tobotoboyen! Chapatak mo naya a nawriw chabalay ko machichami kan ranyen ko aran dyi kwa inmoha, kan hapen ko dyi kwa itahep. ²⁷ An komwan chapatak mo, rebbeng na pakono a pinasdep mo do bangko kwarta kwaw tan sakangwan myan nahap ko do kapaybidi kwayaw sīgodaw a myan dyaken kontodo anak na?' ²⁸ Ki do dawri, binata no āmwaw dyirad kadwan saw a tobotoboyen na a kāna, 'Apen nyo kwarta kwaw dya, ta itoroh nyo do myanaw so asa poho a ribo. ²⁹ Ta no tawowaw a myan so mapariparin, ki arwāro maitoroh dya tan magsobra. Ki no abos mapariparin, aran iyaw dēkeyaw a myan dya, ki mapakaro panchi dya. ³⁰ As iyaw abos sinpangan a tobotoboyen, ki apen nyo, kan paksyaten a mangay do mamansokel a kasarisaryan a yanan dan tomanyitanyis saw kan mayngaletnget a tawotawo do lidyat da.' "

No Kaokom Dan Nasyon

³¹ Tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, "Anchan mangay ako a Tawo a Yapod Hanyit kontodo kabileg kan dayag ko, kan pachirayayan ko pa sanchiw tabo anghilis ko, ki do dawrinchi, maydisna akonchid trono kwaw a magtoray. ³² Mapaychichipeh sanchiw tawotawo do tabo nasyon do salapen ko, as paychapidyen ko sanchi a akmas kapaychapidyaw no magpaspastor siras

karniro kan kalding.[§] ³³ Siraw malinteg a maiyarig dyirad karniro saw, ki pangayen ko sanchi do kawanan ko. As siraw maiyarig dyirad kalding, ki pangayen ko sanchi do kaholi kwaw. ³⁴ Anchan tayokaw nawri, yaken a Āri, ki batahen konchi dyirad tawotawo saw do kawanan kwaw, ‘Ngay, inyo a binindisyonan Āmang ko! Rawaten nyo pagtorayan a nais-agāna dyinvo a somniknan pad nakaparswan lōbongaya. ³⁵ Maynamot ta naptengan ako, ki pinakan nyo yaken. Nawaw ako, ki pinaynom nyo yaken, kan nangay ako a akmay gan-ganaet, ki pinadagos nyo yaken. ³⁶ Do kabwaw no laylay ko, ki linaylayan nyo yaken. Naganyit ako, ki sinarongkaran nyo yaken, as kan nabahod ako, ki yangay nyo yaken a sinidongan.’ ³⁷ Ki atbayen danchi no malinteg saw a tawotawo a kon da, ‘Kangom Āpo, nakaboya namen dyimo a naptengan, ki pinakan namen imo, mana kāngō nakawaw mo a pinaynom namen? ³⁸ As kāngō paw nakaboya namen dyimo a gan-ganaet, ki pinadagos namen imo, mana kāngō nakaboya namen dyimo a abos laylay, ki linaylayan namen imo?’ ³⁹ As kāngō nakaboya namen dyimo a maganyit mana nabahod, ki sinarongkaran namen imo?’ ⁴⁰ Ki yaken a Āri, ki batahen konchi dyira a kon ko, ‘Ibahey ko dyinvo oyod a an pinarin nyo naw komwan dyirad aran asa a mabobodis a kakakteh ko, bāli pinarin nyo na dyaken.’

⁴¹ “Sinpangan na, ibahey konchi dyirad

myanaw do kaholi kwaw, 'Inyo a naokom dana a madōsa, komaro kamo dya. Mangay kamo do abwaw so pandan a apoy a naisagāna di Satanas kan siraw anghilis na saw. ⁴² Ta naptengan ako, ki pinakan nyo aba yaken. Nawaw ako, ki pinaynom nyo aba yaken. ⁴³ Do nakangay kwaw dyinyo a akmay gan-ganaet, ki pinadagos nyo aba yaken. Do kabwaw no laylay ko, ki linay-layan nyo aba yaken. Naganyit kan nabahod ako, ki polos a dyi nyo yaken a sinarongkaran.' ⁴⁴ Ki atbayen danchi a kon da, 'Kangom Āpo, nakaboya namen dyimo a naptengan mana nawaw, gan-ganaet mana abos laylay, naganyit mana nabahod a dyi namen imo a sinidongan?' ⁴⁵ Ki atbayen ko sanchi a kon ko, 'Ibahey ko dyinyo oyod a an dyi nyo sa sinidongan aran asa dyirad kabobodisanaya, bāli yaken danaw dyi nyo a sinidongan.' ⁴⁶ Dawa, siranchiw nyaw mangay do abos pandan a kadōsa, amnan siraw malinteg saya dya, ki siraw mangay do yanan byay a abos pandan," binata ni Jesos.

26

Sikapan Da a Dimanen si Jesos (Mk. 14:1-2; Lk. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Do nakaibahey danaw ni Jesos so tabo nya nanawo, binata na dyirad nanawhen naw a kāna, ² "Chapatak nyo a dadwa dana karaw mapahabas, as karapit no Pista no Pakanaknakman so Nakahabas no Anghil. Ki do dawrinchi, maiparawat ako a Tawo a Yapod Hanyit, as kan mailansa akonchi do kros."

³ Ki do kaibahey paw ni Jesos so nawri, nay-chipeh saw matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen da saw no Jodyo do palasyowaw ni Kaypas a katotohosan a padi. ⁴ Nagtotōlag sa an maypāngō kaikorimed da mangtiliw si Jesos tan dimanen da.

⁵ Ki binata da a kon da, “Maparin aba irana ta tiliwen an madamaw pista ah, ta angwan nawriw mangkiras so riribok dyirad tawotawo saw.”

*Napadwan so Bangbanglo si Jesos do Betanya
(Mk. 14:3-9; Jn. 12:1-8)*

⁶ Sinpangan na, do kayan da Jesos do Betanya a idi, nangay a nagsarongkar do bahayaw ni Simon a nagliproso do nakarahan. ⁷ Ki do kadama daw a koman, naypasngen dyaw asaw a mabakes a nakaigpet so oltimo so kangīna a bangbanglo a mayngaran so nardo a nakapno do praskita a alabastro,* as nakapado na sya do ohwaw ni Jesos.

⁸ Ki nakasoli saw nanawhen naw do nakaboya daw so nya a pinarin na, as nakabata da sya a kon da, “Aysa! Mangbayo nyaya. ⁹ Magbalor nyaya so mangīna. Dyori a maganaganay an ilāko, as itoroh kwartaw dyirad mapopobri saw?”

¹⁰ Ki chapatak ni Jesos kadabadabay da, dawa, binata na dyira a kāna, “Inolay nyo! Āngo ta ririboken nyo mabakesaya? Oyod a maganay nawri a pinarin na dyaken. ¹¹ Ta

* **26:7** 26:7 Iyaw alabastro, ki kītan bato kan akmay dyidyaw. Tiktikan kan osaren da pangidyidawan so bangbanglo.

siraw pobri, ki pirmi sa myan dyinyo. Ki an yaken, manayon akwaba dyinyo. ¹² Pinado na dyaken bangbanglwaya tan maisagāna ko a maitanem. ¹³ No ibahey ko dyinyo, ki oyod a aran dino a kaikasabaan Maganayaya a Dāmag do lōbongaya, ki masarsarīta panchiw pinarinayan nyaya mabakes a pakanaknakman sya.”

*No Kapachitōlag ni Jodas a Lipotan Na si Jesos
(Mk. 14:10-11; Lk. 22:3-6)*

¹⁴ Sinpangan na, asa dyirad asaw a poho kan dadwa nanawhen ni Jesos a mayngaran so Jodas Iskariote, ki nangay do matotohos saw a papādi. ¹⁵ Ki binata na dyira a kāna, “Āngo itoroh nyo dyaken an iparawat ko dyinyo si Jesos?”

Ki tinorohan das tatdo a poho a plata a pirak. ¹⁶ Do dawri, insiknan ni Jodas maychichwas so gondāway na a manglipot di Jesos.

*No Kaisagāna no Kapanawdyan a Pangmalem
(Mk. 14:12-21; Lk. 22:7-14, 21-23; Jn. 13:21-30)*

¹⁷ Do manōmaw a araw no Pista no Tināpay a Abos Libadora, ki nangay sad Jesos nanawhen naw, as nakabata da sya dya a kon da, “Dino chakey mo a pagsagānaan namen so pangmalem ta do Pistaya no Nakahabasaw no Anghil?”[†]

¹⁸ Ki binata na dyira a kāna, “Somdep kamo do syodadaya, as kangay nyo do asaw a tawo, as kaibahey nyo sya dya a kon nyo, ‘Binataw ni Maistro a narapit danaw ūras, as do bahay

[†] **26:17** 26:17 No dāmwaw a pangmalem do dyaya a pista, ki pinangaranan da so Pistan Passover a pakanaknakman da so nakahabasaw no anghil do Egipito. Eks. 12:1-27; Leb. 23:5-8; Deot. 16:5-8

monchiw pachipistaan na kan nanawhen na saw.' ”

¹⁹ Do dawri, tinongpal dan nanawhen naw inbilinaw ni Jesos dyira. Insagāna daw kanen da sigon do dadakay daw a Jodyo do pistaya a pakanaknakman so nakahabasaw no anghil.

²⁰ Ki do kapaysarisari naranaw, nahahanghang sa Jesos kan siraw dosi saw a nanawhen na. ²¹ Ki do kayan daw a koman, binata ni Jesos dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Asanchi dyinyo manglipot dyaken.”

²² Ki do dawri, taywara a nagmaayo saw nanawhen naw, kan somniknan sa nagsasarono a nangyahes sya di Jesos a kon da, “Mo Āpo, yakenori?”

²³ Ki tinbay ni Jesos a kāna, “Iyaw kinayrayay kwaya nangisawsaw so tināpay do sabakaya, ki iyanchiw manglipotaw dyaken. ²⁴ Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki syirto a madiman akonchi a akmas naitolasaw do Masantwanaya a Tolas, ki kapakāsi panchi no nawri a tawo a manglipot dyaken! Maganaganay an dya nayanak nawri a tawo.”

²⁵ Ki naychirin si Jodas, iyaw manglipotaw sya a kāna, “Mo Maistro, yakenori?”

Ki binatan Jesos, “Nabata mo na.”

No Manawdyi a Kapachipangmalem ni Jesos Dyirad Nanawhen Naw

(Mk. 14:22-26; Lk. 22:15-20; 1 Kor. 11:23-25)

²⁶ Ki do kayan daw a koman, nanghap si Jesos so tināpay, as nakapaydasal na nagyāman di Āpo Dyos. Sinpangan na, inakchikchid na a intoroh

dyirad nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, "Hapen nyo, as kan kanen nyo, ta nyaw inawan ko."

²⁷ Sinpangan na, nanghap so asa kabaso do inomen daw, as nakapagyāman nad Āpo Dyos, as nakaiparawat na sya dyira, as nakabata na sya a kāna, "Minom kamo a tabo so nya. ²⁸ Ta iyaw nya, ki raya ko a moyog anchi do kadiman ko a pangsigorādo so bayo a tōlag no Dyos tan mapakawan tabo tawotawo do gatogatos da. ²⁹ Ibahey ko dyinyo a mirwak pabanchi a polos a minom so palekaya no ūbas a mandad araw a kapachinom ko dyinyo so bayo do pagtorayan ni Āmang ko."

³⁰ Do katayokaw no nawri, nagkankanta sa, as nakahbot da a somnonget do Tokon a Olibo.

*No Kaibahey ni Jesos o Kailibak Sya ni Pedro
(Mk. 14:27-31; Lk. 22:31-34; Jn. 13:36-38)*

³¹ Do kayan da pa do rarahan, binatan Jesos dyira a kāna, "Iyaw nya ahep, ki inyo a tabo, ki payayowan nyonchi yaken a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna no Dyos, 'Dimanen konchiw mangonong so karniro, as siranchiw karniro, ki maychawpit sanchi.'[‡] ³² Ki anchan mirwa akwa mabyay, manmanma akonchi a mangay do Galilya kan inyo."

³³ Ki initbay ni Pedro dya a kāna, "Aran komaro sanchi a tabo dyimo, ki an yaken, ki engga!"

³⁴ Binata ni Jesos dya a kāna, "Ibahey ko dyimo oyod mo Pedro a do dyaya ahep, sakbay a

[‡] **26:31** 26:31 Sak. 13:7

monyiw sabongan a manok, naypitdo mo nanchi yaken a inlibak."

³⁵ Ki binata dya ni Pedro a kāna, "Aran mairāman akonchi a madiman dyimo, polos a dyi koymo a ilibak." Komwan paw binata da tabo no nanawhen naw.

No Kapaydasal ni Jesos do Getsemani

(Mk. 14:32-42; Lk. 22:39-46)

³⁶ Sinpangan na, do kawaraw da Jesos do asaw a logar a mayngaran so Getsemani, § binata ni Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, "Maydisna kamo dya, ta mangay ako dwadaw a maydasal." ³⁷ Katayoka na nangibahey syaw, inhap na sa Pedro kan siraw dadwaw a anak ni Sebedeo, kan nachibawa sa so dēkey. Do dawri, somniknan si Jesos a magmamayo kan mariribok. ³⁸ Sinpangan na, binata na dyira a kāna, "Taywarayaw kapagmamayo ko, kan akmayaw chadiman ko. Mabidin kamo dya, ki machipagridam kamo dyaken ah."

³⁹ Do dawri, naypabawas dēkey, as naka-paysasakeb nad tana, as nakapaydasal na a kāna, "Mo Āmang ko, an maparin, ki padichanen mo pa yaken do kalidyatan kwaya.* Ki pagayatan kwabaw matongpal, an dya iyaw chakey mo."

⁴⁰ Sinpangan na, do kapaybidyaw ni Jesos do yanan daw no tatdwaw a nanawhen na, ki

§ **26:36** 26:36 No chakey na batahen Getsemani do chirin a Hebreo, ki "pasok" mana "pangatsan." Iyaw nya, ki myan do makataylaodaw a tokon a mangararan so Olibo a somalap do Jerosalem. * **26:39** 26:39 Mana "padichanen mo pa yaken do kopaya."

nadasan na sa a makaycheh. Binata nad Pedro a kāna, "Aysa! Maparin nyo abawriw machipagridam dyaken so aran asa kaoras? ⁴¹ Makaridam kamo kan maydasal kamo pakono tan dyi kamo a masday do solisog. Oyod a sisasagānaw kapangtokto nyo, ki makapsot inawan nyo."

⁴² Katayokan nawri, naypirwa nachibawa si Jesos do paydasalan naw, as nakapaydasal na a kāna, "Mo Āmang, an dya maditdit nya, malak-sid an isabhay ko nya lidyat, maparin pakono a akmas chakey mwaw." ⁴³ Ki do kapirwa naranaw a naybidi do yanan daw no nanawhen naw, myan dana sa minirwa nakaycheh, ta oyod das kadoho.

⁴⁴ Dawa, kinarwan dana sa ni Jesos a mirwa, as nakapaybidi na do paydasalan naw. Iyaw pitd-waya no kapaydasal na, ki akmas nakapaydasal nad dāmwaw. ⁴⁵ Sinpangan na, naybidi dyirad nanawhen na, as nakabata na dyira a kāna, "Ari kam pawri a makaycheh kan maynahah? Chiban nyo an dya narapit danaw ūrasaw, as kaiparawat ko a Tawo a Yapod Hanyit dyirad arwaw so gatos. ⁴⁶ Maybangon kamo na, ta may ta na. Chiban nyo, tori danaw manglipotaw dyaken!"

*No Kalipot kan Katiliw Da si Jesos
(Mk. 14:43-50; Lk. 22:47-53; Jn. 18:3-12)*

⁴⁷ Madama pa maychiychirin si Jesos do nakawaraw ni Jodas a iyaw asaw dyirad asa

poho kan dadwa saw a nanawhen na. Nachirayay sa dyaw arwaw a tawotawo a nakabahayang kan nakamamalo a tinoboy dan matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen da saw no Jodyo. ⁴⁸ Tinorohan ni Jodas saw nachirayayaw dya so sinyal a iyaw nyaya: “No dadek kwaw anchi, ki iyaw kadyawen nyowaya, dawa, tiliwen nyonchi.”

⁴⁹ Do nakapakarapit daw daw, ki taros a nangay si Jodas di Jesos, as nakabata na sya a kāna, “Oy, mo Maistro,” as nakadadek na sya.

⁵⁰ Ki initbay ni Jesos dya a kāna, “Mo Sit, parinen mo chakey mwa parinen dyaken.”

Ki do dawri, naypasngen saw tawotawowaw, kan kinamet das Jesos a tiliwen.

⁵¹ Ki do dawri, inasot no asaw dyirad nanawhenaw ni Jesos bahayang naw, as nakasintaw nas adīpenaw no katotohosanaw a padi, kan naringodan. ⁵² Sinpangan na, binatan Jesos dya a kāna “Pasohoten mo bahayang mwaya, ta no mangdiman so kapayngay na tawo do bahayang, ki bahayang anchiw omdiman sya.

⁵³ Chapatak mo abawri a maparin ko mangdaw so sidong ni Āmang ko, kan nyeng na tobuyen nasosorok paw kan asa poho kan dadwa a bonggoy dan anghilis saw? ⁵⁴ Ki an parinen ko komwan, maypāngo pa matongpal naitolasaw do Masantwan a Tolas a machita maparin saw nya?”

⁵⁵ Sinpangan na, binatan Jesos dyirad nangtiliwaw sya a kāna, “Tolisan akori? Āngo ta myan bahayang nyo kan mamalo nyo a mangay a

omtiliw dyaken? Kararaw, ki nachidisdisna ako dyinyo a nangnanawo dyinyo do Timplo, ki asyo nyo yaken a pinadas a tiliwen do dawri.⁵⁶ Ara, naparin saw tabo nyaya tan matongpal binata daw no propīta saw do Masantwan a Tolas."

Ki do dawri, naychapayapayayo saw nanawhen naw, as ninonolay daranas Jesos.

No Kaiyangay Da si Jesos Dyira do Pangokoman

(Mk. 14:53-65; Lk. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Sinpangan na, do nakatiliw daw si Jesos, inyangay da do bahayaw no katotohosanaw a pādi a si Kaypas, ta dawriw nakakpehan dan mangnanawowaw so linteg kan siraw panglakayen daw. ⁵⁸ Ki do dawri, myan a mononot si Pedro a makabawa so dēkey, kan tod a nanda do atataw no bahay no katotohosanaw a padi. Do nakasdep naw do atataw, nachidisna dyirad gwardya saw tan chiban na an āngo mapariparin di Jesos.

⁵⁹ As siraw matotohos saw a papādi kan siraw tabo konsihal saw, ki nanta sas bayataw a pangpaneknek a maikontra di Jesos tan myan iyaw pakayapwan da omdiman sya. ⁶⁰ Ki alit na abo nachichwasan da a aran āro mabayataw saw a nangay a maychirin so maikontra dya. Ki do kahay darana a maychichwas, myan saw naytēnek a dadwa mahakay kan nangay sa do salapen daw, as nakabata da sya a kon da, ⁶¹ "Binataw no nyaya tawo a maparin na kono a rārayawen Timplowaw no Dyos, as kapirwa na kono sya patneken do irahem no tatdo a karaw!"

62 Ki do dawri, naytēnek katotohosanaw a padi, as nakaiyahes na syad Jesos a kāna, “Oyodoriw batabatahen daya maikontra dyimo? Abawriw maitbay mo?”

63 Ki naylilyak aba si Jesos.

Sinpangan na, pinirwa danan katotohosanaw a pādi a inyahes dya a kāna, “Pagkaryen koymo do salapen sibibyawaw a Dyos a ibahey mo an imo si Kristo a Anak no Dyos.”

64 Ki binatan Jesos a kāna, “Nabata mo na. Ki no ibahey ko dyinyo, ki somiknan sichangori, maboya nyonchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a maydisna do kawanan no Dyos do hanyit a myan so panakabalin, as kan maboya nyo panchi yaken a maypābodis a yapo do hanyit a mapongosan so demdem.”[†]

65 Do dawri, taywaraw nakapakasoli no kato-hosanaw a padi. As dawa, pinirit naw laylay naw, as nakaibahey na sya dyirad tawotawo saw daw a kāna, “Aysa! Maddi, ta tod naya dyābat si Āpo Dyos do kapachiyengay no toray na do Dyos! Machita ta pawriw pamaneknek ta? Nadngey nyo nayaw marahet a binata na. **66** Ki āngo pangeddeng nyo?”

Ki initbay da a tabo a rebbeng naranaw a madiman.

67 Do dawri, chinichipan da kan dinandanog da. As siraw kadwan saw, ki sinipsipat da.

68 Binata da dya a kon da, “Imom Kristo, tarosen mo pa an sino saw nangsipataya dyimo?”

[†] **26:64** 26:64 Sal. 110:1; Dan. 7:13; Mt. 24:30. No chakey a batahen demdem, ki “bileg no Dyos a mangokom.”

*No Kailibak ni Pedro si Jesos
(Mk. 14:66-72; Lk. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)*

⁶⁹ Do dawri, myan a maydisna si Pedro do gagan do atataw. Sinpangan na, nangay asaw a toboboyen a mabakes do yanan naw, as nakabata na sya dya a kāna, “Na, aran imo, syirto a imo asaw a rārayay ni Jesos a taga Galilya.”

⁷⁰ Ki naglibak si Pedro do salapen dan tabo, kan binata na a kāna, “Wā! Abayaw chapatak kod batabatahen mwaya!”

⁷¹ Ki minohbot si Pedro, as nakangay nad rowanganaw, ki naboya danan asaw a matarek a toboboyen a mabakes, kan binata na dyirad kadwan saw a myan daw a kāna, “Iyaw nyaya tawo, ki nachirayarayayaw di Jesos a taga Nasaret.”

⁷² Do dawri, pinirwa danan Pedro a inlibak, as pinagkari na a kāna, “Pi! Ikari kwa polos a dyi kwa chapapatak nawri a tawo.”

⁷³ Nahay abas dēkey, myan saw naytēnek daw a nangay sa di Pedro, kan binata da dya a kon da, “Syirto a imo asaw dyira, ata, madlawaya do kapaychichirin mwaya.”

⁷⁴ Do dawri, insiknan ni Pedro nagkari a kāna, “Si Āpo Dyos danaw makatoneng an bayataw ako, ta chapatak ko abayaw nawri a tawo!”

Ki do dawri, nyeng a minonyiw sabonganaw a manok. ⁷⁵ As nanakem ni Pedro binataw ni Jesos dya a kāna, “Sakbay a monyiw sabonganaw a manok, ki maypitdo mo nanchi yaken a inlibak.”

Ki do nakanakem naw so nawri, minohtot si Pedro, kan napenpen nabaw katanyis na.

27

No Kaiparawat Da si Jesos di Pilato

(Mk. 15:1; Lk. 23:1-2; Jn. 18:28-32)

¹ Do kapaysesēdang naranaw, nagtotōlag sa tabo matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen da saw no Jodyo a dimanen das Jesos. ² Katayokaw no nyaya, binahod das Jesos, as nakaiyangay da sya a inparawat di Pilato a gobirnador a yapo do Roma.

Iyaw Nakadiman ni Jodas

(Ara. 1:18-19)

³ Ki do nakaboyaw ni Jodas, iyaw nan-gilipotaw sya, so nakaikeddeng daw a dimanen si Jesos, ki nagbabāwi kan pinabidi naw tadtaww a poho a plata a pirak dyirad matotohos saw a papādi kan panglakayen saw. ⁴ Binata na dyira, "Nakagatos ako, ta inparawat kwaya dimanen tawowaw a abos gatos."

Ki binata dan papādyaw kan panglakayen saw dya a kon da, "Abaw bibyang namen daw. Imo danaw makatoneng."

⁵ Ki pinagsid ni Jodas kwartaw do irahemaw no Timplo, as nakahbot na a nangay a nanglodyit a nangapseh so inawan na.

⁶ Ki kinpeh dan matotohos saw a papādiw plata saw, as nakabata da sya a kon da, "Baywan naw no linteg ta a pangayen tad pangapyanaw so kwartan Timplo, ta tādiw nya no byay no asa tawo."

⁷ Ki do dawri, napagtitolāgan da a igātang das tana daw no mamariparinaw so angang tan payparinen da pagtatanman dan gan-ganaet saw. ⁸ Dawa, napangaranan so “Tana a Nagatang do Raya” a aran mandas changori.

⁹ Do dawri, natongpal binataw ni propīta Jeremias do kaychowa pa a kāna, “Inhap daw tatdo a poho a plata a pirak a iyaw baloraw no napagtitolāgan dan kapotōtan Israelitaw a tādin byay na. ¹⁰ As in-gātang da so tanaw no mamariparinaw so angang a akmas nakabilinaw no Dyos dyaken.”*

No Kaosisa ni Pilato di Jesos

(Mk. 15:2-5; Lk. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

¹¹ Do dawri, pinaytēnek da si Jesos do salapen gobirnadoraw[†] tan osisaen na. Inyahes na dya a kāna, “Āngō? Imoriw Āri daw no Jodyo saw?”

Ki binata ni Jesos, “Nabata mo na.”

¹² Ki do kapagatos daw sya no matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen saw, inatbay na saba. ¹³ Do dawri, binatan Pilato dya a kāna, “Madngey moriw kārwayan kaipagatos da dyimo?”

¹⁴ Ki tominbay aba polos si Jesos do aran asaw lang a ipagatos da, dawa, taywara chinaklat no gobirnadoraw.

No Kaikeddeng no Kadiman ni Jesos

(Mk. 15:6-15; Lk. 23:13-25; Jn. 18:39-19:16)

* **27:10** 27:10 Sak. 11:12-13; Jer. 18:1-3; 32:6-10 † **27:11** 27:11
Si Pilato nyaya.

15 Do kāda Pistan Nakahabasaw no Anghil do kāda tawen, myan dadakay no gobirnador a mapakakaro so asa nabahod a tawo a aran sino a akdawen dan tawotawo. **16** As do dawri, myan asaw a magdindināmag a nabahod a mayngaran so Jesos[‡] Barrabas.

17 Ki do nakapaychipeh daranaw no tawotawowaw, inyahes ni Pilato dyira a kāna, “Sino chakey nyo a pakakarohen ko: si Barrabas mana si Jesos a matawagan so Kristo?”

18 Binata naw nya, ta chinapatak na a maynamot do kahoho da nawriw nangidaroman das Jesos dya. **19** Asa pa, ta do kapaydisna paw ni Pilato do pangokoman naw, ki myan inpabahey dya no baket naw a kāna, “Machirāman kabad malintegaya a tawo, ta natayēnep kwaw kahep, as kan oyod ko nayas kalidyat sichangori a maynamot dya.”

20 Ki do dawri, pinaklaklal dan matotohosaw a papādi kan siraw panglakayenaw siraw tawotawo saw tan akdakdawen da a si Barrabas danaw pakakarohen ni Pilato, as ipadiman nas Kristo. **21** Ki mirwa inyahes danan gobirnadoraw dyira a kāna, “Na, ibahey nyo na ah, an sino chakey nyo a pakakarohen ko dyirad dadwa saya?”

Ki initbay da, “Si Barrabas!”

22 Ki initbay ni Pilato a kāna, “Na, an komwan, āngo parinen kod Jesos a matawagan so Kristo?”

[‡] **27:16** 27:16 Do kadwan a manyoskripto, aba naitolas a ngaran Jesos, as kan si Āpo Jesos abaw chakey na batahen.

Ki nāsa sa mangingengey sya a kon da,
“Ipailansa mo do kros!”

²³ Ki binata ni Pilato dyira a kāna, “Ta āngo pa? Āngo pinarin na a gatos ta dawa?”

Ki naypangay nakaiyagagay da sya a kon da,
“Ipailansa mo do kros!”

²⁴ Ki maynamot ta maboya ni Pilato a apabaw sīrbi na an tongtongan na, basbāli a makey sa mamarin so riribok, napahap so ranom, as nakapaybanaw na do salapen tawotawo, as nakabata na sya, “Abaw bibyang ko do kadiman nyowayas nya tawo. Inyo danaw makatoneng ah!”

²⁵ Ki inatbay dan tabo tawotawo saw a kon da,
“Inolay mo na, ta yamen kan siraw anak namen sayaw makatoneng do kadiman nyaya tawo!”

²⁶ Do dawri, pinakakaro na si Barrabas. Ki si Jesos, inpasaplit na dyirad soldādwaw, as nakaimandar na sya dyira a ilansa da do kros.

*No Kaoy-oyaw Dan Soldadwaw si Jesos
(Mk. 15:16-20; Jn. 19:2-3)*

²⁷ Do dawri, inyangay dan soldādwaw ni gobirnador si Jesos do atataw no bahayaw no gobirnadoraw, as kan chinpeh da sa tabo rārayay da saw a soldādo do salapen na. ²⁸ Sinpangan na, pinakaro daw laylay naw, kan kinekehan da si Jesos so akmay mabaya so kīta kan akmas kekehaw no āri. ²⁹ Namahokon sas manōlok a inbalāngat das oho naw. Pinaigpetan das byawo§

§ **27:29** 27:29 Siraw āri do kaychowa, ki myan igpet da a balitok a sarokod a nakaikitikitan so ngaran da a pangilasinan so katoray da.

iyaw kawanan naw a tanoro na, as nakapaydogod da do salapen na a naysindādāyaw dya a kon da, “Mabyay Āri dayan Jodyo!” ³⁰ Sinpangan na, chinichipan da, as nakapohes das byawowaw a inpaigpet da dya, as nakapasimsimlod da sya do oho naw.

³¹ Do nakatayokaw no nakapangoy-oyaw dāya, pinakaro daw pinakekeh daw dya, as nakapabidi das sīgodaw a laylay na. Sinpangan na, inyayam darana a yangay a ilansa do kros.

*No Kailansa Da si Jesos do Kros
(Mk. 15:21-32; Lk. 23:26-43; Jn. 19:17-27)*

³² Ki do kahbot daranaw do syodadaw, nabayat daw asaw a mahakay a mayngaran so Simon a taga Sirene. Ki do dawri, pinilit daw nya mahakay a naysabhay so krosaw ni Jesos. ³³ Ki nakarapit sa do logaraw a mayngaran so Golgota. No chakey na batahen, ki “Logar no Bangabanga.”

³⁴ Sinpangan na, pinadas da a paynomen si Jesos so palek a napasaglan so apdo.* Ki do nakataham naw sya, ki chinakey naba a ininom.

³⁵ Sinpangan na, do nakatayoka daw a nangilansa si Jesos, nagbibinglayan daw laylay na saw maynamot do nakapagbibinonot da, ³⁶ as nakapaydisna da ombantay sya. ³⁷ Do toknolen naw, myan pinangay da a iyaw ipagatos daw dya. No naitolas, ki “IYAW NYA SI JESOS, IYAW ĀRI DAN JODYO.”

* **27:34** 27:34 Sal. 69:21. Sigon do kapakaāwat dan magadal so Biblya, akmay inosar daw nyaya a pamagpipikel so inawan.

³⁸ As myan pa saw dadwa manakanakaw a pinarayay da a inlansa do bōkod da saw a kros do maybitaw ni Jesos. Iyaw asaw, ki myan do kawanan naw. As iyaw asaw, ki myan do kaholi naw.

³⁹ Siraw tawotawowaw a omhabas sya, ki inoy-oyaw da, kan naylilinlin sa a binata da a kon da, ⁴⁰ “Samna! Imo nakabataw sya a rārayawen monchiw Timplowaw, as kapatnek mo syad irahem no tatdo a karaw! Pi! Sichangori, isalākan mo paw mismo a inawan mo. An oyod a imo danaw Anakaw no Dyos, ayket na, gomchin ka pad dawri a kros!”

⁴¹ Komwan paw matotohos saw a papādi, siraw mangnanawowaw so linteg, kan siraw panglakayen saw, ki inoy-oyaw da. ⁴² On, binatabata da a kon da, “Nangisalākanaya so kadwan a tawo, ki asyo naya maisalākan inawan na. An oyod a iyaw Āri dan tawotawo saw do Israel, ayket na, gomchin pakono do kros naya tan manganohed kami dya. ⁴³ An oyod a magtalek do Dyos, kan oyod a Anak no Dyos a akmas binata naw, chiban ta pan ara ikāso no Dyos a isalākan sichangori.”

⁴⁴ Ki aran siraw manakanakawaw a rārayay na a nailansa, komwan kaoyaw da sya.

No Nakadiman ni Jesos

(Mk. 15:33-41; Lk. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

⁴⁵ Somniknan do kayegen danaw no araw, nabo sēdang, kan naysari iyaw intīro a lōbong a nandad kaalas tres do kamakoyab. ⁴⁶ Sinpangan na, do kakalo naranaw a mangalas tres,

nangngēngey si Jesos so malyak, kan binata na a kāna, "Eloi, Eloi, lama sabaktani?" No chakey a batahen nyaya, ki "Dyos ko, Dyos ko, āngo ta ninonolay mo yaken?"

⁴⁷ Siraw naychatetēnekaw daw a nakadngey sya, binata da, "Tawagan nya tawo si Elyas!"

⁴⁸ Ki sinpangan na,, no asa dyira, ki nanyeng a nayyayo a nanghap so akmay dadyi a pinakneban na so naysoka a palek, as nakapatap na syad tobwanaw no byawo, as nakapagolo na syad dangoyaw ni Jesos. ⁴⁹ Ki binata dan kadwanaw daw a kon da, "Anchi kamo, ta chiban ta panchi an yangay a isalākan ni Elyas!"

⁵⁰ Sinpangan na, minirwa dana nangngengeney si Jesos so malyak, as naybitos byay na do nakaiparawat naw so ispirito na di Āpo Dyos.

⁵¹ Do dawri, napirit a naysyay kortinaw[†] do Timplo a yapo do tohos a nandad sayran. Nagingined pa so mayit a napayayabhak siras rarako-haw a bato. ⁵² As do dawri, naywangan saw tanem a aschip, as nagōngar saw āro a nadiman a tawotawo no Dyos. ⁵³ Ki do nakapagōngar danaw ni Jesos, minohtot sa do tanem daw a aschip, as nakangay da do Jerosalem a iyaw masantwanaw a syodad a dawriw nakaboyan sira no āro a tawotawo.

⁵⁴ Ki taywara mananawaw kapitan daw no soldādo saw kan siraw rārayay naw a magbabantay si Jesos do kadidiw daw so gin-ginedaw kan iyaw kaboya daw so mapariparin naw.

[†] **27:51** 27:51 Iyaw nyaya kortina, ki matokpoh kan libeng no Kasasantwanaw a Yanan do irahem no Timplo dan Jodyo saw. Eks. 26:31-33; Heb. 9:3

Binatabata da a kon da, "Oyod sawen a Anak ni Āpo Dyos!"

⁵⁵ Ki do mabawaw so dēkey di Jesos, myan āro saw a mababakes daw a omchidechideb sya. Siraw nyaya mababakes, ki minonot sad Jesos a somidosidong a yapo pad Galilya. ⁵⁶ No kadwan dyira, ki sa Maria Magdalena, kan si Maria a ānang ni Santiago kan Jose,[‡] kan iyaw kabahayaw ni Sebedeo.

No Nakaitanemaw ni Jesos

(Mk. 15:42-47; Lk. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁵⁷ Do kamakoyāb naranaw, ki nawaraw asaw a mahakay a mabaknang a mayngaran so Jose a taga Arimatea, as kan iya, ki asa pa nanawhen ni Jesos. ⁵⁸ Nangay do yananaw ni Pilato, kan yangay na chindaw bangkayaw ni Jesos. Do dawri, inbilin ni Pilato tan maitoroh dya.

⁵⁹ Dawa, yangay ni Jose a inhap bangkayaw, as nakapongos na sya so madalos a ayowayob.

⁶⁰ Sinpangan na, pinosek naw bangkayaw ni Jesos do mismo naw a tanem a aschip a bayo pa inpaparin na a nabangbangan, as nakaneb na syas rakkoh a bato, as nakayam narana.

⁶¹ Ki myan sa daw, sa Maria Magdalena kan asa paw a Maria a myan a maydisna do anmwaw no pantawaw no tanem.

Siraw Magbanbantay do Tanemaw

⁶² Do somarono danaw a araw, do katayoka danaw no Arawaw a Kapagsagāna,§ nangay

[‡] **27:56** 27:56 Nyaya, ki si Maria a ānang Jesos. § **27:62** 27:62
Do dawri, ki Araw a Kapaynaynahah.

sad Pilato matotohosaw a papādi kan siraw Parisyowaw. ⁶³ Binata dad Pilato a kon da, “Āpo, manakem namenaya a do kabyay paw no nawri a mangal-allilawaw a tawo, ki binata naw a mirwa kono a mabyay do chatatdo naw a araw. ⁶⁴ Dawa, ibilin mo tan mabantayan so maganay tanemaw a mandan makahabas tatdo a karaw. On, ta āngonchan yay da takawen nanawhen na saw bangkay naw, as kaibahey da sya dyirad tawotawo a kon da, ‘Nagōngar danas Jesos.’ Ta an maparin komwan, malidlidiyat dananchiw manawnawdyaw a pangallilaw kan iyaw nanmaw.”

⁶⁵ Do dawri, binata dyira ni Pilato a kāna, “Sigi, manghap kamo siras soldādo saw, kan kapyahen nyo a ipabantay dyira a mandan pandan chapatak nyo.”

⁶⁶ Dawa, yangay da pinaysonong tanemaw, as pinangayan da pas pangilasīnan do hapotaw no aneb naw a bato tan abo mangbadede so batwaw, as nakapanokos da siras soldādo saw a magbantay sya.

28

No Kapagōngar ni Jesos

(Mk. 16:1-10; Lk. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Do nakatayokaw no Araw a Kapaynaynahah, do kapaysesēdang danaw do manōmaw a araw no lawas, yangay a chiniban Maria Magdalena kan asa paw a Maria iyaw nakaitanemanaw ni Jesos. ² Ki do dawri, nanyeng a naggin-gined so mayit, kan gominchin asa anghil ni Āpo a

yapo do hanyit. Binadede naw batwaw a aneb no tanemaw, as nakadisna na sya. ³ Oltimo a makapoyat a akmay kimat anghilaw, kan taywaras kaydak laylay naw. ⁴ Ki do nakaboya daw so anghilaw, namirpir saw gwardyaw do taywara a nakamo da, kan naysasakeb sa akmay nadiman.

⁵ Ki naychirin anghilaw dyirad mababakes saw a kāna, "Mamo kamo aba. Chapatak ko a si Jesos a nailansa do kros chichwasen nyowaya. ⁶ Ki apaba dya maynamot ta nagōngar dana a akmas binata naw. Ngay, chiban nyo pad pinangayan daya sya. ⁷ Sichangori, makalisto kamo. Yangay nyo a ibahey nya dyirad nanawhen naw a kon nyo, 'Nagōngar danas Jesos, as kan nanma dana a mangay do Galilya. Dawrinchiw kaboyan nyo sya.' Aran chiban nyo an dya oyod iyaw binata kwaya dyinyo ah!"

⁸ Dawa, nakabel sa a komnaro do aschipaw, as kan aran mamo pa sa, ki oyod das kasoyot. Naychapayapayayo sa a nangay a nangipakatoneng so nawri a dāmag dyirad nanawhen na saw.

⁹ Ki nyiknyinan da a binayat san Jesos, kan kinablaawan na sa. Do dawri, naypasngen sa kan kinepkep daw kokod naw, as nakapagdaydāyaw da dya.

¹⁰ Do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, "Mamo kamo aba. Mangay kamo dyirad kakakteh ko saw, ta ibahey nyo a mangay sad Galilya, ta maboya danchi yaken daw."

Iyaw Inpadāmag Daw no Gwardya Saw

¹¹ Ki do nakayam daranaw no mababakesaw, nangay sad syodad kadwan saw a soldādo a nagwardya so tanemaw, ta yangay da inpadāmag dyirad matotohosaw a papādi iyaw tabo a napariparin. ¹² Ki naychichipeh saw matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen saw, as nakapagtötölag da. Tinorohan da saw soldādwaw so āro a kwarta da, ¹³ as nakabata da sya dyira a kon da, "Ibahey nyo dyirad tawotawo saw a, 'Nangay sa kahep nanawhen na saw, kan tinakaw daw bangkay naw do kayan namenaw a makaycheh,' kon nyo ah. ¹⁴ As an mapatakan anchi ni Gobirnador, ki nolay nyo, ta yamen anchiw makatoneng dya tan abo mabata na dyinyo."

¹⁵ Dawa, inhap dan gwardyaw kwartaw, as pinarin daw naibilinaw dyira. Ki mandas changori, ki nawri paw dāmag a chapatak dan Jodyo saw.

*No Katoboy ni Jesos Siras Nanawhen Naw
(Mk. 16:14-18; Lk. 24:36-49; Jn. 20:19-23; Ara. 1:6-8)*

¹⁶ Ki siraw asaw a poho kan asa a nanawhen ni Jesos, ki nangay sa do Galilya, do tokonaw a inbahey ni Jesos a ngayan da. ¹⁷ Ki do nakaboya daw si Jesos, ki nagdaydāyaw sa a aran nagmangamanga saw kadwan a iya, ki si Jesos. ¹⁸ Ki naypasngen si Jesos dyira, as nakabata na sya dyira a kāna, "Naitoroh dyaken tabo a toray do hanyit kan do tanaya. ¹⁹ Dawa, mangay kamo dyirad tabo tawotawo do intīro a lōbong, ta payparinen nyo sa nanawhen ko. Bawtisaran

nyo sa do ngaran Āmang kan Anak kan Ispirito Santo. ²⁰ On, nanawhen nyo sa a magtongpal so tabo inbilin ko dyinyo. Naknakmen nyo nyaya a nāw ko dyinyo a mandanchan pandan.”

cliv

**Chirin ni Āpo Dyos
Ibatan: Chirin ni Āpo Dyos (Bible)**

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ibatan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
eadda728-8d3f-59ce-b1f6-7f4690e1023d